

АТАТА КРИСТИЛ

МИСТЕРИЯТА
В
«СИНИЯ ЕКСПРЕС»

Агата Кристи

Мистерията в „Синия
експрес“

На светлата памет на Любомир Соколов

Преводачът

ГЛАВА ПЪРВА ЧОВЕКЪТ С БЯЛАТА КОСА

Беше към полунощ, когато един човек пресече Плас де ла Конкорд. Въпреки изящното кожено палто, което загръщаше слабата му фигура, у него имаше нещо забележимо сиво и дребно.

Дребен мъж, с лице като на плъх. Човек, би казал някой, който никога няма да играе забележителна роля и не би се издигнал в каквато и да е област. И все пак, стигайки до това заключение, наблюдателят би сгрешил. Защото този човек, дребен и незначителен както изглеждаше, имаше ключова позиция в световните събития. В една империя, където управляваха плъхове, той бе цар на плъховете.

Дори и сега едно посолство очакваше завръщането му. Само че най-напред той трябваше да си свърши работата – работа, с която посолството не беше официално запознато. Бледото му лице блестеше на лунната светлина. Върху тънкия нос нямаше и следа от извивка. Баща му беше полски евреин, шивашки калфа, и целта, която преследваше този човек, бе такава, каквато би допаднала на баща му.

Той стигна до Сена, премина я и навлезе в един от най-малко почтените квартали на Париж. Тук спря пред висока занемарена къща и се отправи към един апартамент на четвъртия етаж. Едва почука и вратата се отвори от една жена, която явно бе очаквала пристигането му. Тя не го поздрави, но му помогна да свали балтона си и го отведе към безвкусно мебелираната всекидневна. Електрическата крушка бе покрита с мръсен абажур в розово, който смекчаваше, ала не можеше да прикрие нескопосания грим по лицето на жената. Не скриваше и широките монголски черти на лицето ѝ. Не можеше да има и съмнение относно професията и народността на Олга Демирова.

– Всичко наред ли е, малката?

– Всичко, Борис Иванович.

Той кимна и промърмори:

– Не мисля, че са ме проследили.

Но в гласа му трептеше безпокойство. Той отиде до прозореца, леко придърпа пердето и старателно се взря навън. След миг рязко се отдръпна.

– Не мисля, че са ме проследили.

– На отсрещния тротоар има двама души. Струва ми се, че... – той

замълча и загриза ноктите си – привычка, която съпровождаше действията му в подобни състояния.

Рускинята поклати глава в бавно, успокояващо движение.

– Те си бяха тук още преди да дойдеш.

– Все едно. Струва ми се, че гледаха насам.

– Възможно е – съгласи се с безразличие тя.

– Но тогава...

– Какво от това? Дори ако знаят, не ти ще бъдеш този, подир когото ще тръгнат оттук.

На устните му се изписа тънка, цинична усмивка.

– Да – съгласи се той, – това е вярно. – Замисли се за миг и добави:

– Проклетият американец! Той може да се грижи за себе си както всеки друг.

– Предполагам.

Той пак отиде до прозореца и промърмори с кикотене:

– Солидни купувачи. Изглеждат познайници на полицията. Е – хе, желая на братята апаши успешен улов.

Олга Демирова поклати глава.

– Ако американецът е такъв, каквото го описват, за да сполучат при него ще им бъдат нужни повече от двама пззливи апаши. – Тя млъкна. – Чудя се...

– Е?

– Нищо. На два пъти тази вечер един мъж мина по улицата. Един мъж с бяла коса.

– Че какво от това?

– Ей това. Когато мина покрай онези двамата, той изпусна ръкавицата си. Единият от тях я повдигна и му я подаде. Изтъркан номер.

– Искаш да кажеш, че белокосият е техен шеф?

– Нещо такова.

Рускинята изглеждаше разтревожена и объркана.

– Сигурна ли си, че пакетът е запазен? Не е фалшифициран, нали? Толкова много се приказваше, толкова много...

Той пак загриза ноктите си.

– Сам прецени.

Тя се наведе над камината, ловко размествайки въглищата. Отдолу, изпод смачканите купчинки вестници, измъкна един продълговат пакет, обвит в мръсен вестник, и го подаде на мъжа.

– Гениално! – закима одобрително той.

– На два пъти претърсват апартамента. Разпран е дюшекът на

леглото ми.

– Тъкмо както казах – изръмжа той. – Много се говори. Стрешихме и с пазарлъка за цената.

Той разви пакета. В него имаше друго малко пакетче, обвито в кафява хартия. Тъкмо разбиваше и него, когато прозвуча острият звук на звънеца.

– Американецът е точен – каза Олга, поглеждайки часовника си.

Тя излезе от стаята и след миг се върна, въвеждайки един широкоплещест мъж, чийто презокеански произход бе очевиден. Острият му поглед премина от единия към другия.

– Мистър Краснин? – запита учтиво той.

– Да – отвърна Борис. – Трябва да се извиня за... за необичайността на тази среща. Необходима е секретност. Аз... по никакъв начин не мога да си позволя да бъда свързан с тази работа.

– Наистина? – любезно запита американецът.

– Имам думата ви, че по сделката не ще се вдига шум, нали? Това е едно от условията на продажбата.

Американецът кимна.

– По това вече сме се разбрали – каза безразлично той. – Сега може би ще ми връчите стоката?

– Носите ли парите в банкноти?

– Да – отвърна другият, обаче не направи никакво движение да ги извади. След мигновено колебание Краснин посочи малкия пакет на масата.

Американецът го взе и разви опаковката. Поднесе съдържанието под силната светлина на едно джобно фенерче и го подложи на много щателно изследване. Удовлетворен, той измъкна от джоба си дебел кожен портфейл и отброи от него снопче банкноти. Тях връчи на руснака, който внимателно ги преброи.

– Всичко е наред, нали?

– Благодаря, господине. Всичко е наред.

– Така – каза другият, пусна небрежно пакетчето в джоба си и се поклони на Олга. – Лека нощ, мадам. Лека нощ, мистър Краснин.

После излезе, затваряйки вратата след себе си. Погледите на двамата в стаята се срещнаха. Мъжът прекара език по засъхналите си устни.

– Чудя се... дали ще успее да се прибере до хотела си – смотолевя той.

По взаимно внушение и двамата се насочиха към прозореца – тъкмо навреме, за да видят американеца когато излизаше на улицата. Той

се насочи вляво и закрачи уверено, без нито веднъж да се обърне. Две сенки се прокраднаха от насрещния изход и го последваха безшумно. Преследваният и преследвачите потънаха в нощта. Олга Демидова каза:

– Ще се прибере благополучно. Няма защо да се боиш... или да се надяваш, все едно.

– Защо мислиш така? – полюбопитства Краснин.

– Човек, които е успял да натрупа толкова пари, не може да бъде глупак – отвърна Олга. – Та като стана дума за пари...

Тя загледа многозначително Краснин.

– Е?

– Моят пай, Борис Иванович.

След известно колебание Краснин ѝ подаде две от банкнотите. Тя кимна благодарствено с абсолютна липса на чувственост и мушна банкнотите в чорапа си.

– Така бива – засмя се с доволство Олга.

Той я загледа с любопитство.

– Не съжаляваш ли, Олга Василевна?

– Да съжалявам? За какво?

– За това, което ти беше в ръцете. Има жени, повечето от тях, струва ми се, които са луди по такива неща.

Тя кимна замислена.

– Да, казваш истината. Повечето жени страдат от тази лудост. Аз не. Чудя се... – тя замълча.

– Какво? – запита другият заинтересуван.

– Наистина, американецът ще съумее да ги запази, в това съм сигурна. Но после...

– За какво мислиш?

– Разбира се, той ще ги даде на някоя жена – рече замислено Олга. – Чудя се какво ще стане тогава.

Тя тръсна глава и се отправи към прозореца. Внезапно възкликна и кимна към мъжа:

– Ела, тъкмо онзи минава по улицата. Човекът, за когото ти споменах.

Двамата се взряха навън. Една стройна, елегантна фигура се движеше с бавен ход. Беше с цилиндър и пелерина. Когато мина покрай уличната лампа, лъчите ѝ осветиха кичур гъста бяла коса.

ГЛАВА ВТОРА ГОСПОДИН МАРКИЗЪТ

Човекът с бялата коса продължи пътя си без да бърза, видимо безразличен към всичко наоколо. След малко зави надясно, после вляво. От време на време си тананикаше някаква мелодия.

Изведнъж той се закова на място и се ослуша. Бе чул определен звук. Трябва да беше или експлозив, или изстрел. Любопитна усмивка заигра по устните му за кратко. После той продължи бавната си разходка.

След като зави на ъгъла, той се натъкна на група непознати. Представител на закона записваше нещо в бележника си, а край него се бяха събрали няколко закъснели минувачи. Човекът с побелялата коса любезно запита единия от тях:

– Нещо се е случило, изглежда?

– О, да, господине. Двама апаши нападناха един възрастен американски джентълмен.

– Сториха ли му нещо?

– О, не! – мъжът се засмя – Американецът имаше в джоба си револвер и преди още да го доближат, той им отправи няколко изстрела, те се уплашиха и офейкаха. Както винаги полицията пристигна много късно.

– Аха! – рече човекът с бялата коса, без да прояви никакви признаци на вълнение.

Кротко и безучастно той продължи своето нощно странстване. Прекоси Сена и навлезе в най-богатите квартали на града. Около двадесет минути по-късно той спря пред една къща на тихия аристократичен булевард.

Магазинът (защото това бе магазин) бе скромен и непретенциозен. Д. Папополус, търговец на антики, беше толкова известен, че не се нуждеше от реклама и в действителност повечето от сделките му не се извършваха в магазина. Господина Папополус бе собственик на изискан апартамент с изглед към Елисейските полета и логично бе да се предполага, че по това време може да бъде намерен там, а не на работното си място, но човекът с бялата коса уверено натисна звънеца, хвърляйки преди това поглед в двете страни на пустата улица.

Вратата се отвори и на прага застана един мъж. Той носеше златни обеци на ушите си и имаше мургав тен на лицето.

– Добър вечер – каза белокосият. – Вътре ли е господарят ти?

– Господарят е тук, но не приема случайни посетители по това време на нощта – изръмжа другият.

– Мисля, че мен ще приеме. Кажи му, че неговият приятел господин маркизът е тук.

Прислужникът откряна вратата малко повече и позволи на посетителя да влезе.

Мъжът, който се бе представил като господин маркизът, бе закрил лицето си с кърпа докато говореше. Когато прислужникът се завърна със съобщението, че на господин Папополус ще му приятно да приеме посетителя, видът на последния бе претърпял нова промяна. Прислужникът трябва да беше много ненаблюдателен, или много добре обучен, тъй като не прояви изненада при вида на малката черна сатенена маска, която скриваше образа на посетителя. Отвеждайки го до една врата в дъното на коридора, той я отвори и съобщи с почтителен глас:

– Господин маркизът.

Фигурата, която се надигна да посрещне странния гост бе внушителна. У господин Папополус имаше нещо патриархално. Той беше човек с високо сводесто чело и чудесна бяла брада. Обноските му криеха в себе си нещо духовно и благочестиво.

– Скъпи мой приятелю – започна господин Папополус. Говореше на френски, с плътен и мелодичен тембър.

– Трябва да бъда извинен – започна посетителят – за късния час.

– О, няма защо, няма защо – отвърна господин Папополус, – това е приятен час на нощта. Прекарали сте, предполагам, една интересна вечер?

– Не лично – отвърна господин маркизът.

– Не лично – повтори Папополус, – не, не, естествено не. Но имаше новини, а? – той се втренич рязко в маркиза с поглед, в който най-малко можеше да се открие нещо духовно и благочестиво.

– Нещо ново. Опитът пропадна. Аз и не очаквах друго.

– Точно тъй – каза Папополус. – Жестокостта...

Той размаха ръце да обясни крайното си отвращение от насилията в каквато и да е форма. Наистина, в него и в стоката, с която търгуваше, нямаше нищо грубо. Папополус бе добре познат в повечето европейски дворове и кралете го наричаха приятелски Деметриус. Ползваше се с репутацията на извънредно дискретен, а това, заедно с благородството и външността му, го въвеждаше в много съмнителни сделки.

– Прякото нападение, – започна Папополус, клатейки глава –

понякога е уместно, но не много често.

Поклащайки рамене, маркизът забеляза:

– То спестява време. А неуспехът не струва нищо или почти нищо.

Другият план не ще се провали.

– Да? – запита Папополус и го загледа с оживление.

– Възлагам големи надежди на вашата хм... организация – каза търговецът на антики в отговор на едно кимване на събеседника.

Господин маркизът мило се усмихна.

– Струва ми се, мога да кажа – изрече той, – че надеждите ви не са напразни.

– Вие имате изключителни шансове – каза търговецът с нотка на завист в гласа си.

– Ще ги използвам – отвърна маркизът. После стана и вдигна пелерината, която бе захвърлил нехайно на облегалото на един стол. – Ще ви държа в течение, господин Папополус, чрез обичайните канали, обаче в преговорите не бива да има никаква задръжка.

Папополус се поклони.

– В моите сделки никога няма задръжка – възропта той.

Маркизът се усмихна и, без да каже и дума за сбогом, излезе от стаята, затваряйки вратата след себе си.

Папополус остана замислен за миг, гледайки достопочтената си бяла брада, после тръгна към една друга врата, която се отваряше навътре. Като обърна дръжката, една млада жена, долепила ухо на ключалката, политна с главата напред. Господин Папополус не прояви нито изненада, нито безпокойство. Очевидно това бе съвсем естествено за него.

– Е, Зия? – запита той.

– Не го чух да си отива – обясни Зия.

Беше симпатична девойка с тъмни очи и такава силна прилика с Папополус, издаваша, че двамата са баща и дъщеря.

– Досадно е – продължи раздразнена тя, – че човек не може едновременно да гледа и да слуша през ключалката.

– Това често е дразнило и мен – призна Папополус.

– И тъй, това е господин маркизът – бавно каза Зия. – Винаги ли носи маска, татко?

– Винаги.

Настъпи известно мълчание.

– Предполагам, че дойде заради рубините? – попита Зия.

Баща ѝ кимна.

– Какво си мислиш, мое малко момиче? – запита я той с израз на

учудване в малките си черни очи.

– За господин маркиза ли?

– Да.

– Мисля – започна бавно Зия, – че много рядко се случва да срещнеш гладко избръснат англичанин, който да говори така добре френски.

– Ах – каза Папополус, – значи така мислиш? Както обикновено, той не се предаваше, но уважи Зия със смирено одобрение.

– Мисля също – допълни Зия, – че главата му бе с доста големи размери.

– Масивна – съгласи се баща ѝ. – Доста голяма. Но този ефект се получава винаги при употребата на перука.

Двамата се спогледаха и се засмяха.

ГЛАВА ТРЕТА „ОГНЕНОТО СЪРЦЕ“

Ръфъс ван Олдин мина през въртящата се врата на хотел „Савоя“ и се упъти към рецепцията. Дежурният хотелиер го поздрави с почитателна усмивка.

– Драго ми е, че пак ви виждам, мистър Ван Олдин.

Американският милионер кимна глава в отговор и запита:

– Всичко е наред, нали?

– Да, сър. Майор Кентън е горе в апартаментата.

Ван Олдин кимна повторно.

– Някакво писмо?

– Всички ги изпратихме горе, мистър Ван Олдин. О, момент, моля.

– Хотелиерът бръкна в една преграда и поднесе едно писмо. – Пристигна само преди пет минути.

Ръфъс ван Олдин взе писмото и когато видя плавния женски почерк, лицето му мигом се измени. Резките му черти се смекчиха и твърдата линия на устата се отпусна. Той изглеждаше вече друг човек. Запъти се към асансьора с писмото в ръка и все още с усмивка на устните.

Във всекидневната на неговия апартамент един млад човек седеше зад бюрото и чевръсто подреждаше кореспонденцията с опитност, породена от дългата практика. При влизането на Ван Олдин той скочи на крака.

– Здравей, Кентън.

– Радвам се, че се завръщате, сър. Добре ли прекарахте?

– Горе-долу – отвърна милионерът безстрастно. – Париж е съвсем незначителен град днес. Все пак аз получих това, за което отидох. – Той се усмихна на себе си някак зловещо.

– Вие Винаги успявате в това – засмя се секретарят.

– Така е – съгласи се милионерът.

Говореше с реалистичен тон, като човек, констатиращ някакъв добре известен факт. Съблече тежкия си балтон и се запъти към бюрото.

– Нещо срочно?

– Не мисля, сър. Все текущи въпроси. Не съм успял дори още да ги сортирам.

Ван Олдин кимна леко. Той беше човек, който рядко раздаваше упреци или похвали. Методите му към хората, които наемаше, бяха

прости: той ги пробваше известно време и незабавно освобождаваше неподходящите. Изборът му бе необикновен. Кентън например бе срещнал случайно в един швейцарски курорт преди два месеца. Беше му допаднал неговият атестат от Войната. Там Ван Олдин откри обяснение за накуцването му при вървеж. Кентън не бе укрил факта, че търси работа и наистина плахо бе запитал милионера дали не знае някоя подходяща длъжност. Ван Олдин си припомни е усмивка пълното удивление на младия човек, когато му бе предложен постът на секретар при самия прочут мъж.

– Но... но аз нямам опит в търговските работи – бе заекнал той.

– Това е без значение, разбира се, – бе отговорил Ван Олдин. – Аз имам трима секретари на тази длъжност. Но вероятно през идните шест месеца ще остана в Англия, затова ми е необходим един англичанин, който ... е, който не е бос и може да ме въведе в обществото.

По-нататък предположенията на Ван Олдин се потвърдиха. Кентън се показва бърз, интелигентен и способен. Притежаваше и недоловим финес в обноските.

Секретарят посочи три-четири писма, поставени на ръба на бюрото.

– Може би ще бъде най-добре, сър, да хвърлите поглед върху тези – намекна той. – Най-горното е относно договора с Колтън.

Но Ръфъс Ван Олдин го възпря с ръка.

– Не възнамерявам да чета дивотии тази нощ. Всичко може да почака до сутринта. Освен това – добави той, оглеждайки писмото, което държеше в ръката си. Отново на устните му заигра лукава усмивка.

Ричард Кентън се усмихна съчувствено.

– Мисис Кетринг? – каза той. – Тя телефонира вчера и днес. Изглежда много настоява веднага да се види с вас, сър.

– Така ли?

Усмивката от лицето на милионера изчезна. Той разкъса плика, който държеше в ръката си и измъкна листа. Докато го четеше, лицето му се помрачи, а устните му придобиха добре познатата на Уолстрийт зловеща гримаса, докато веждите му злокобно се сбръчкаха. Кентън тактично се отстрани и започна да сортира разтворените писма. Милионерът изруга, а сбитият му юмрук разтърси масата.

– Не ще търпя това! – изръмжа на себе си той. – Бедното ми момиче! Добре че старият й татко е до нея.

Няколко минути той крачи със свити вежди из стаята. Кентън все още седеше набеден над бюрото. Изведнъж Ван Олдин рязко се спря и грабна палтото си от стола, където го бе захвърлил.

– Ще излизате ли, сър?

– Да, отивам да се видя с дъщеря си.

– Ако телефонира от Колтън...

– Кажи им да вървят по дяволите! – изруга Ван Олдин.

– Разбирам – безчувствено отвърна секретарят.

Ван Олдин облече палтото си, нахлупи шапката на главата си и се запъти към вратата. Спря се с ръка на бравата.

– Ти си добро момче, Кентън, – каза той. Не се тревожи, когато се раздрънкам.

Кентън се усмихна леко, но не отговори.

– Рут е единственото ми дете – продължи Ван Олдин, – и никой на света не знае какво означава тя за мен.

Бледа усмивка озари лицето му. Той мушна ръка в джоба си.

– Искаш ли да ти покажа нещо, Кентън?

Пристъпи към секретаря и измъкна от джоба си едно пакетче, грижливо обвито в кафява хартия. Разви го и разкри една голяма изтъркана кутия от червено кадифе, в средата на която бяха гравирани някакви инициали с корона. Той отвори кутията и секретарят притаи дъх. На слабата светлина камъните искряха като кръв.

– Господи, сър! – възкликна Кентън. – Те... истински ли са?

Ван Олдин тихо се закикса с удоволствие.

– Въпросът ти не ме учудва. Сред тези рубини се намират трите най-големи в света. Екатерина Руска ги е носила, Кентън. Ей този средният е прочутото „Огнено сърце“. Той е изключителен, без нито едно петънце.

– Не – промълви секретарят, – те сигурно струват цяло състояние!

– Четиристотин или петстотин хиляди долара – отвърна Ван Олдин безразлично, – без да смятаме тяхната историческа стойност.

– И вие ги носите така свободно в джоба?

Ван Олдин се засмя.

– А-ха. Виждаш ли, те са моят малък подарък за Рут.

Секретарят се усмихна дискретно.

– Сега разбирам настойчивостта на мисис Кетринг по телефона.

Но Ван Олдин поклати глава. Мрачният израз пак покри лицето му.

– Тук грешиш. Тя не знае. Те са моята малка изненада.

Той затвори кутията и пак започна бавно да я увива.

– Тежко е наистина, Кентън. Колко малко може да стори човек за тези, които обича. Аз мога да купя за Рут какво ли не, за да задоволя желанията ѝ. Мога да окача това бижу около врата ѝ, ще ѝ подаря няколко

мига щастие, може би, но...

Той поклати глава.

– Когато една жена не е щастлива в собствения си дом...

Не довърши мисълта си. Секретарят кимна съдържано. Той по-добре от всеки знаеше славата на Дерик Кетринг. Ван Олдин въздъхна. Мушна пакета в джоба на палтото си, кимна на Кентън и напусна стаята.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА НА „КЪРЗЪН СТРИЙТ“

Мисис Дерик Кетринг живееше на „Кързън Стрийт“. Лакеят, който отвори вратата, веднага позна Ръфъс Ван Олдин и си позволи една съдържана приветлива усмивка. Той го отведе в просторната приемна на горния етаж.

– О, татко, каква чудесна изненада! – скочи с радостен вик младата жена, която седеше до прозореца. – Цял ден телефонирам на майор Кентън и правя опити да те открия. Той не можа да ми каже със сигурност кога ще се върнеш.

Рут Кетринг беше двадесет и осем годишна. Без да е красавица, или в пълния смисъл на думата дори симпатична, тя имаше внушителен вид благодарение на грима. Ван Олдин на времето си бе наричан „червен морков“ и косата на Рут бе почти червена. Към нея се прибавяха тъмни очи и много черни мигли – ефект, сякаш ощастливен от изкуството. Беше висока и стройна, с грациозна походка. При повърхностен поглед това беше лице на Рафаелова мадона. Само ако човек я огледаше отблизо, би забелязал, че линията на челюстта и брадата са като тези на Ван Олдин, намекващи за същата упоритост и решителност. Те подхождаха на бащата, ала при нея огрубяваха малко чертите ѝ. Още от детството си Рут Ван Олдин бе свикнала да следва своя собствен път и всеки, който се опиташе да застане насреща ѝ, скоро разбираше, че дъщерята на Ван Олдин е неотстъпчива.

– Кентън ми каза, че си се обаждала – каза Ван Олдин. – Аз се завърнах от Париж само преди половин час. Какво става с Дерик?

Рут Кетринг избухна ядовито:

– Той е неописуем! Надхвърля всякаква граница! Той... изглежда не дава и пет пари за това, което му говоря.

В гласа ѝ имаше нотки на гняв и възбуда.

– Мен ще ме изслуша – мрачно каза милионерът.

Рут продължи:

– Почти не съм го виждала този месец. Навсякъде скита с онази жена.

– С каква жена?

– Мирел. Танцборка в Партенона, знаеш я.

Ван Олдин кимна.

– Бях при Леконбъри миналата нощ. Аз... говорих на лорд Леконбъри. Той беше ужасно любезен с мен, много внимателен. Каза, че сериозно ще поговори с Дерик.

– А-ха! – кимна Ван Олдин.

– Какво искаш да кажеш с това „а-ха“, татко?

– Тъкмо това, което си мислиш, Рути. Бедният стар Леконбъри е изкуфял. Естествено, той те обича, естествено, опитал се е да те утеши. След като е оженил сина и наследника си за дъщерята на един от най-богатите хора в Щатите, той, разбира се, не би желал работата да се заплете. Но той е вече с единия крак в гроба, всички знаят това, и думите му едва ли ще имат тежест пред Дерик.

– Не можеш ли ти да сториш нещо, татко? – настоя след кратка пауза Рути.

– Мога – отвърна милионерът, замълча в очакване секунда и продължи. – Има няколко неща, които мога да направя, Рут, но само едно от тях би помогнало, наистина. С колко решителност разполагаш, Рут?

Тя го изгледа изумена. Ван Олдин кимна.

– Право в целта. Имаш ли смелостта да признаеш пред целия свят, че си сгрешила? Има само един път за оправяне, Рути: тегли чертата и започни наново.

– Искаш да кажеш...?

– Развод.

– Развод?

Ван Олдин мрачно се усмихна.

– Произнасяш тази дума, Рут, сякаш не си я чувала преди. А приятелите ти около теб вършат това всеки ден.

– О, зная. Но...

Тя млъкна, захапвайки устната си. Баща ѝ кимна съчувствено.

– Зная, Рут. Ти си като мен – струва ти се, че не би понесла това. Но аз научих, а трябва и ти да разбереш, че има случаи, от които изходът е само един. Бих намерил пътища да ти върна Дерик, но в края на краищата ще се стига все дотук. Той не е добър, Рут, съвсем е пропаднал. Винаги ще се упреквам за това, че ти позволих да се омъжиш за него. Но ти го хареса и той изглеждаше готов да обърне нова страница в живота си. Аз... хм... ти попречих веднъж, мила...

Той не я погледна, докато изговаряше последните думи. Ако бе сторил това, щеше да забележи внезапната руменина, която покри лицето ѝ.

– Да – каза тя с твърд глас.

– Бях с проклетото намерение да го сторя втори път. Не мога да ти обясня колко много желяех това. Последните години ти водиш мизерен живот, Рут.

– Не е особено приятен – съгласи се мисис Кетринг.

– Именно поради това ти заявявам, че на тая работа трябва да се сложи край! – Той удари юмрук в масата. – Ти може още да обичаш този женкар. Скъсай с него. Огледай фактите. Дерик Кетринг те взе заради парите, това е голата истина. Зарежи го, Рут.

Рут Кетринг остана известно време загледана в пода, след което, без да повиши глас, каза:

– Да предположим, че той не се съгласи?

Ван Олдин я изгледа удивен.

– Не виждам какво би могъл да възрази.

Тя се изчерви и захапа устната си.

– Н... не, естествено няма. Исках само да кажа...

Тя млъкна. Баща ѝ рязко я изгледа.

– Какво искаше да кажеш?

– Смятам... – тя замълча, внимателно обмисляйки думите. – Не вярвам да приеме.

– Смяташ, че ще се възпротиви? Нека. Но ми се струва, че грешиш. Той няма да се съпротивлява. Всеки, с когото би се посъветвал, ще му каже, че няма на какво да разчита.

– Нямах предвид – поколеба се тя, – искам да кажа... просто да не се заинати и започне да създава трудности?

Баща ѝ я загледа с известно удивление.

– Искаш да кажеш, че ще се бори против нас?

После поклати глава.

– Не, в такъв случай той трябва да разчита на нещо. Мисис Кетринг не отговори. Ван Олдин я изгледа остро.

– Хайде, Рут, кажи истината. Нещо те измъчва, какво е то?

– Нищо, съвсем нищо.

Но гласът ѝ беше необедителен.

– Боиш се от публична разгласа, така ли? Това ли е? Остави на мен. Ще претупам цялата работа така набързо, че няма да се вдигне никакъв шум.

– Чудесно, татко, щом наистина мислиш, че това е най-доброто решение на въпроса.

– Да не би да въздишаш още по този любовник, Рут?

– Не.

Думата бе произнесена с уверено натъртване. Ван Олдин бе доволен и потупа дъщеря си по рамото.

– Тогава всичко е наред, момичето ми. Не се безпокой. Нека сега оставим това настрана. Донесъл съм ти един подарък от Париж.

– На мен? Сигурно е нещо много хубаво?

– Надявам се – каза Ван Олдин усмихнат.

Той измъкна пакета от джоба на балтона и й го връчи. Тя го разопакова с нетърпение и отвори кутията. Едно спонтанно „О!“ се изтръгна из устата й. Рут Кетринг обичаше скъпоценностите, винаги ги е обичала.

– Татко, колко... колко са прекрасни!

– Нещо изключително, нали? – каза милионерът със задоволство. – Харесваш ли ги?

– Дали ги харесвам? Но татко, те са невероятни! Как успя да се сдобиеш с тях?

Ван Олдин се засмя.

– О, това е тайна. Трябваше да ги купя, частно, разбира се. Те са много прочути. Виждаш ли този големия в средата? Може би си слушала за него. Това е историческото „Огнено сърце“.

– „Огненото сърце“? – повтори мисис Кетринг.

Тя бе извадила рубините от кутийката и ги държеше на гърдите си. Милионерът я наблюдаваше. Той си мислеше за редицата жени, притежавали този накит, за сърдечните болки, трагедиите, ревността. „Огненото сърце“, подобно на всички шумни истории, бе оставило след себе си дияра от трагедии и жестокости. Придържано от ръката на Рут Кетринг, то сякаш губеше своята демонична сила. С хладната си, равнодушна външност, тази жена от Новия свят беше като отрицание на сърдечните трагедии. Рут прибра накита в кутията, скочи и обви ръце около врата на баща си.

– Благодаря, благодаря, благодаря ти, татко! Прекрасни са! Ти винаги ми правиш изключителни подаръци.

– Няма нищо – каза Ван Олдин, потупвайки я по рамото. – Знаеш, че ти си цялото ми богатство, Рути.

– Ще останеш за вечеря, нали, татко?

– Не мисля. Ти се канеше да излизаш, струва ми се?

– Да, но това лесно може да се отложи. Не е нещо особено.

– Не бива – каза Ван Олдин. – Дръж си на думата. Аз имам достатъчно много занимания. Ще се видим утре, скъпа. Ако ти се обадя по телефона ще можем да се видим в Гилбрийт?

„Гилбrait, Гилбrait, Гътбертсън & Гилбrait“, бяха лондонските адвокати на Ван Олдин.

– Добре татко. – Тя се поколеба. – Мисля, че то... това... няма да възпрепятства отиването ми в Ривиерата?

– Кога заминаваш?

– На четиринадесети.

– О, бъди спокойна. Тези работи се уреждат бавно. Между впрочем, Рут, ако бях на твое място, не бих взел този накит в чужбина. Дай го в банката.

Мисис Кетринг кимна.

– Не ми се ще да бъдеш ограбена и убита заради „Огненото сърце“ – пошегува се милионерът.

– А пък ти свободно си го носеше в джоба – засмя се дъщерята.

– Да...

Някакво особено колебание привлече вниманието ѝ.

– Какво има, татко?

– Нищо. – Той се усмихна. – Сетих се за едно малко приключение в Париж.

– Приключение ли?

– Да. През нощта, когато купих това – той посочи кутията.

– О, разкажи ми.

– Нищо особено, Рути. Някакви апаши връхлетяха отгоре ми, аз стрелях по тях и те мигновено офейкаха.

Тя го изгледа с възхищение.

– Костелив орех си ти, татко.

– Честна дума, такъв съм, Рути.

Той я целуна нежно и се сбогува. Прибра се в „Савоя“ и незабавно нареди на Кентън:

– Намерете ми един човек на име Гоби. Ще откриете адреса му в частния ми бележник. Да бъде тук утре сутринта в девет и половина.

– Да, сър.

– Искам също да видя мистър Кетринг. Опитайте да го откриете. Потърсете го в клуба му... Във всеки случай, издирете го някак си и ни уредете среща за утре сутринта тук. Нека бъде по-късно, да речем в дванадесет. Хора от неговия сой не са ранобудни.

Секретарят кимна, че е разбрал нарежданията. Ван Олдин се остави в ръцете на камериера си. Банята му беше готова и докато се излежаваше с удоволствие в топлата вода, мислите се върнаха към разговора с дъщеря му. Общо взето той бе доволен. Проницателният му ум отдавна

бе установил факта, че разводът е единственият възможен изход. Рут бе приела предложеното разрешение на въпроса с повече готовност, отколкото бе очаквал. Да, въпреки нейното примирение, той бе останал с някакво смътно чувство на неудовлетвореност. Нещо в държанието ѝ, както почувства той, не бе съвсем естествено. Той смръщи вежди и промърмори:

– Може би фантазирам. И все пак, обзалагам се, че тя не ми каза всичко.

ГЛАВА ПЕТА ЕДИН ПОЛЕЗЕН ГОСПОДИН

Ръфъс Ван Олдин току-що бе приключил със закуската от кафе и препечен хляб – единственото, което си позволяваше сутрин, когато Кентън влезе в стаята.

– Мистър Гоби е долу, сър, и ви очаква.

Милионерът погледна часовника. Беше точно девет и половина.

– Чудесно – отряза той. – Доведете го тук.

След минута-две мистър Гоби влезе в стаята. Той беше дребен възрастен човек, опърпано облечен, с очи, които внимателно оглеждаха всичко из стаята, без ни веднъж да се спрат на човека, който го бе извикал.

– Добро утро, мистър Гоби, – каза милионерът. – Седнете.

– Благодаря, мистър Ван Олдин.

Мистър Гоби седна, постави ръце на коленете и се взря настойчиво в радиатора.

– Имам една поръчка за вас.

– Да, мистър Ван Олдин?

– Дъщеря ми е омъжена за Дерик Кетринг, както може би знаете.

Мистър Гоби премести погледа си от радиатора върху лявото чекмедже на писалищната маса, а по лицето му премина бледа усмивка на съгласие. Мистър Гоби знаеше доста работи, ала никога не обичаше да признава това.

– По мой съвет тя се кани да подаде молба за развод. Това, разбира се, е работа на адвокатите. Но поради лични съображения аз се нуждая от най-пълни и подробни сведения.

Мистър Гоби загледа корниза и измънка:

– За мистър Кетринг?

– За мистър Кетринг.

– Разбирам, сър.

Мистър Гоби се изправи.

– Кога ще бъдете готов с тях?

– Бързате ли, сър?

– Аз винаги бързам – отвърна милионерът.

Мистър Гоби се усмихна утвърдително на прозореца.

– Да определим два часа днес следобед, сър? – предложи той.

- Чудесно – одобри другият. – Довиждане, Гоби.
- Довиждане, мистър Ван Олдин.
- Този човек е много полезен – каза милионерът, след като Гоби си отиде и при него влезе секретарят. – В своята област е специалист.
- А каква е неговата област?
- Сведенията. Дайте му двадесет и четири часа и той ще разголи отпреде ви частния живот на Кентърбърийския архиепископ.
- Полезен екземпляр – каза усмихнат Кентън.
- Един-два пъти ми е правил услуга – продължи Ван Олдин. – И тъй, Кентън, аз съм готов за работа.

Следващите няколко часа протекоха в делова работа. Беше дванадесет и половина, когато телефонът позвъня и на мистър Ван Олдин съобщиха, че се обадил мистър Дерик Кетринг. Кентън погледна Ван Олдин и разтълкува лекото му кимване.

- Помолете мистър Кетринг да дойде, моля.

Секретарят събра книгата и се оттегли. Той и посетителят се срещнаха на вратата и Дерик Кетринг се отместа, за да му стори път. След това влезе и затвори вратата след себе си.

- Добро утро, сър. Имали сте желание да ме видите?

Ленивият глас с леко ироничния си оттенък породи спомени у Ван Олдин. Той криеше нещо привлекателно у себе си – винаги бе крил нещо очаровашо. Ван Олдин втренчи поглед в зет си. Дерик Кетринг бе тридесет и четири годишен, слабават, с продълговато лице, което и сега имаше нещо неопределимо детско в себе си.

- Влезте – започна рязко Ван Олдин. – Седнете.

Кетринг свободно се настани в едно кресло и търпеливо учуден, се загледа в тъста си.

- Отдавна не сме се виждали, сър, – намекна любезно той. – Струва ми се, около две години. Видяхте ли се с Рут?
- Видях се снощи с нея – каза Ван Олдин.
- Добре изглеждаше, нали? – запита зетят.
- Не знаех, че сте имали особена възможност да съдите за това – отвърна сухо Ван Олдин.

Дерик Кетринг повдигна вежди.

- О, понякога се срещаме в нощния клуб, знаете – каза живо той.
- Не възнамерявам да правя намеци – рязко отсече Ван Олдин. – Посъветвах Рут да подаде молба за развод.

Дерик Кетринг не се помръдна.

- Колко грубо! – измърмори той. – Имате ли нещо против, ако

запуша, сър?

Той си запали цигара и изпусна облак дим, докато прибавяше с безразличие:

– И какво каза Рут?

– Рут възнамерява да последва съвета ми – отвърна бащата.

– Наистина?

– Това ли е всичко, което има да ми кажете? – настоя Ван Олдин.

Кетринг тръсна пепелта от цигарата си в камината.

– Знаете ли – каза с отвлечен глас той, – мисля, че Рут ще направи голяма грешка.

– Според вас несъмнено е така – рече навъсен Ван Олдин.

– О, слушайте – подхвана другият, – нека не бъдем егоисти. Аз наистина не мисля за себе си в момента. Мислех за Рут. Знаете, че моят беден старик няма да изкара още дълго: всички лекари твърдят това. Нека Рут потрае още година-две, тогава аз ще стана лорд Леконбъри, а тя графиня Леконбъри, което беше и целта на нейния брак с мен.

– Спестете си проклетото безсрамие! – изръмжа Ван Олдин.

Дерик Кетринг му се усмихна без да помръдва.

– Съгласен съм с вас – каза той. – Това е остаряло схващане. Днес титлата не е нищо. Все пак Леконбъри е чудесно старо кътче и на това отгоре ние сме една от най-старите фамилии в Англия. За Рут ще бъде много досадно да се разведе с мен, за да се ожени повторно и да направи някоя друга жена вместо нея графиня Леконбъри.

– Аз говоря сериозно, млади човече – възропта Ван Олдин.

– О, аз също – настоя Кетринг. – Имам значителни финансови затруднения и един развод с Рут ще ме натика в миша дупка. Най-последно е изтърпяла десет години, защо да не потрае още малко? Давам ви честната си дума, че старецът ще се държи най-много още година и половина и, както вече казах, би било жалко Рут да не постигне това, заради което се омъжи за мен.

– Искате да кажете, че дъщеря ми ви взе заради титлата и ранга?

Дерик Кетринг се засмя със смях, в който нямаше самодоволство.

– Вие не мислите – каза той, – че се оженихме по любов?

– Зная – бавно отвърна Ван Олдин, – че преди десет години в Париж говорехте съвсем друго.

– Нима? Възможно е. Рут бе много привлекателна, знаете – приличаше на ангел или на светица, на нещо, което сякаш е слязло от някоя църковна ниша. Имах, спомням си, чудесни идеи – да обърна нова страница, да се установя и заживея според най-тежките традиции на

англичанина с прекрасната си жена, която ме обича.

Той пак се изсмя, още по-иронично, и допълни:

– Предполагам, че не вярвате в това?

– Ни най-малко не се съмнявам, че се оженихте за Рут заради парите й – каза Ван Олдин безстрастно.

– И че тя ме е взела по любов? – попита иронично другият.

– Естествено – отвърна Ван Олдин.

Дерик Кетринг го наблюдава още една-две минути, после кимна умислен.

– Разбирам това – каза той. Навремето така мислех и аз. Уверявам ви, скъпи мой тъсте, много скоро бях изваден от заблудата.

– Не зная за какво намекувате – каза Ван Олдин, – пък и не ме интересува. Вие се отнасяхте с Рут отвратително лошо.

– О, наистина – съгласи се Кетринг, – но тя е упорита – както знаете, ваша дъщеря е. Под розово-бялата си мекота тя е твърда като гранит. Вие открай време се славите като твърд човек – така поне са ми говорили, но Рут е по-твърда от вас. Във всеки случай вие обичате един човек повече от себе си. Рут никога не е и никога не би го направила.

– Достатъчно – каза Ван Олдин. – Извиках ви тук, за да ви кажа честно и откровено какво смятам да сторя. Дъщеря ми трябва да бъде щастлива и, помнете това, аз съм зад нея.

Дерик Кетринг се изправи и застана зад камината. Захвърли цигарата си. Когато заговори, гласът му бе притихнал.

– Какво по-точно искате да кажете с това?

– Искам да кажа – отвърна Ван Олдин, – че за вас ще бъде по-добре, ако не се опитвате да правите спънки.

– О! – Възкликна Кетринг. – Това предупреждение ли е?

– Можете да го таксувате както ви е удобно – каза Ван Олдин.

Кетринг притегли едни стол към масата и седна срещу милионера.

– И да предположим – бавно каза той, – че тъй, просто от любов към споровете, аз се възпротивя?

Ван Олдин тръсна рамене.

– Няма на какво да разчитате, млади глупако. Попитайте адвокатите си, те веднага ще ви обяснят. Държанието ви е скандално, цял Лондон говори за вас.

– Рут е вдигала пушилка за Мирел, предполагам. Глупаво от нейна страна. Аз не се меса във връзките й.

– Какво искате да кажете? – настръхна Ван Олдин.

Дерик Кетринг се засмя.

– Виждам, че не всичко ви е известно, сър. Естествено, вие сте предубеден.

Той взе шапката и бастуна си и се отправи към вратата.

– Не е в моя стил да давам съвети – изпрати последния си залп Кетринг, – но в този случай бих препоръчал много по-голяма откровеност между баща и дъщеря.

Той бързо напусна стаята и затвори вратата след себе си в същия миг, в който милионерът скочи на крака.

– Какво ли, по дяволите, искаше да каже с това? – промърмори Ван Олдин и пак се намести в креслото.

Цялото му предишно безпокойство се възвърна отново. Тук се криеше нещо, до което той още не се е добрал. Телефонът му беше под ръка. Той го грабна и набра номера на дъщеря си.

– Ало, ало. Мейфеър 81907? Там ли е мисис Кетринг? О, излязла, така ли? Да, отишла на обяд. Кога ще се прибере? Не знаете? Така. Не нищо друго.

Той ядосано затръшна слушалката. В два часа крачеше из стаята в очакване на мистър Гоби. Последният бе въведен точно в два и десет.

– Е? – рязко го запита милионерът.

Но дребният мистър Гоби не бързаше. Седна край масата, извади един опърпан бележник и зачете от него с монотонен глас. Милионерът го слушаше внимателно с нарастващо задоволство. Гоби привърши и настойчиво се взря в кошчето за смет.

– Хм – каза Ван Олдин, – това изглежда напълно подробно. Случаят ще бъде ликвидиран докато човек примижи. Доказателството от хотела е в ред, предполагам?

– Излята стомана – отвърна мистър Гоби и равнодушно се загледа в едно позлатено кресло.

– Доста е закъсал финансово. Опитвал, казвате, да продаде една ливада. Изчерпал вече всички възможности, които му дава бъдещото наследство на баща му. Щом веднъж се разчуе новината за развода, той не ще има възможност да отскубне дори един цент. И не само това. Задълженията му могат да бъдат откупени и върху него да се окаже натиск. Ние го държим, Гоби, държим го в шах.

Той тупна масата с юмрук. Лицето му бе навъсено, но доволно.

– Сведенията – каза Гоби с тънък глас, – изглеждат задоволителни.

– Сега трябва да прескоча до „Кързън стрийт“ – каза милионерът. – Много съм ви задължен, мистър Гоби. Вие сте човек на място.

Бледа удовлетворителна усмивка се изписа на лицето на дребния

човек.

– Благодаря, мистър Ван Олдин – каза той. – Постарах се да ви бъда полезен.

Ван Олдин не отиде веднага на „Кързън Стрийт“. Най-напред прескочи до Сити, където има два полезни разговора. После взе метрото до „Даун Стрийт“. Докато се движеше към „Кързън Стрийт“, от №160 излезе една фигура и се запъти към него, така че двамата се разминаха на пресечката. За миг милионерът помисли, че това е самият Дерик Кетринг: на ръст и външност си приличаха. Но когато се изправиха един срещу друг видя, че мъжът му е непознат. Най-малкото... не, не е чужденец; лицето му събуди някакъв спомен в главата на милионера, който определено бе свързан с нещо неприятно. Напразно напрягаше ума си, нещо му се изплъзваше. Той продължи, поклащайки с раздражение глава. Изненадите не му допадаха.

Рут Кетринг явно го очакваше. Тя изтича към него и го разцелува още щом влезе.

– Е, татко, как върви работата?

– Много добре – отвърна Ван Олдин, – само че искам да ти кажа две-три думи, Рут.

Почувства почти неуловима промяна в нея. Нещо дяволито и напрегнато бе заменило възбудата на поздрава ѝ. Тя се настани удобно в едно огромно кресло.

– Да, татко? Какво има?

– Видях се с твоя съпруг тази сутрин – каза Ван Олдин.

– Говорил си с Дерик?

– Да. Той ми каза доста неща, повечето от които бяха вятърничави.

На излизане добави нещо, което не можах да разбера. Посъветва ме да бъда сигурен, че между баща и дъщеря съществува пълно доверие. Какво ли искаше да каже с това, Рут?

Мисис Кетринг се размърда в креслото.

– Аз... не зная, татко. Откъде да знам? Ван Олдин седна. Устата му се изви в гримаса.

– Виж какво, Рут. Не смятам да се впускам в тази работа със затворени очи. Никак не съм сигурен дали този твой съпруг няма да ни прави въртели. Е, убеден съм, че той не би и могъл. Имам начини да му затворя устата и да го усмиря, но аз трябва да зная дали е необходимо да използвам тези средства. Какво искаше да каже с това, че ти си имаш свои приятели?

Мисис Кетринг повдигна рамене.

– Аз имам цял куп приятели – каза несигурно тя. – Не мога да разбера кого е имал предвид.

– Можеш – настоя Ван Олдин с тон, сякаш насреща му беше някой делови конкурент. – Ще бъда откровен: кой е мъжът?

– Какъв мъж?

– Мъжът. Този, когото Дерик имаше предвид. Някакъв мъж, който ти е приятел. Няма защо да се тревожиш, мила, зная че няма нищо лошо в това, но ние трябва да разгледаме всичко, което би ни се изпречило в съда. Хората могат да извъртят работата. Аз искам да зная кой е мъжът и какви са отношенията ти с него.

Рут не отговори. Ръцете ѝ бяха впити нервно една в друга.

– Хайде, мила – настоя Ван Олдин със смекчен глас, – не се бой от стария си татко. Надявам се, че не съм бил прекалено рязък... дори тогава в Париж... По дяволите! – той млъкна забъркан.

– Той беше! – измърмори Ван Олдин на себе си. – Лицето му ми се стори познато.

– За какво говориш, татко? Не те разбирам.

Милионерът прекрачи към нея и рязко я улови за лакътя.

– Слушай Рут, виждала ли си се пак с онзи приятел?

– Какъв приятел?

– Онзи, който ни причини толкова неприятности преди години. Знаеш много добре кого имам предвид.

– Мислиш... – поколеба се тя, – мислиш за граф Де ла Рош?

– Граф Де ла Рош! – изсумтя Ван Олдин. – Казах ти на времето, че този човек не нищо друго освен един мошеник. Ти се беше привързала много силно към него тогава, но аз те измъкнах от мрежата му.

– Да, наистина – въздъхна горчиво Рут, – и ме ожени за Дерик Кетринг.

– Ти пожела това – рязко възрази милионерът.

Тя вдигна рамене.

– И сега – бавно продължи Ван Олдин, – ти пак се виждаш с него, след всичко, което ти казах. Днес той е бил в дома ти. Срегнах го и не можах да го позная веднага.

Рут Кетринг бе възвърнала самообладанието си.

– Искам да ти кажа едно нещо, татко: ти грешил за Арман – имам предвид граф Де ла Рош. – О, аз зная, че той е имал няколко неприятности на младини, говорил ми е за тях... Но... няма какво, той винаги ме е обичал. Сърцето му разкъсах, когато ти ни раздели в Париж, и сега... Баща ѝ я прекъсна с ядовито сумтене:

– И тъй, ти си загуби ума по него, така ли? Ти, моята дъщеря! Боже, мой!

Той разпери ръце.

– Такива глупави същества са жените!

ГЛАВА ШЕСТА МИРЕЛ

Дерик Кетринг излезе от апартамента на Ван Олдин така стремително, че се сблъска с една жена, която идваше по коридора. Извини се, а тя прие извиненията му с ободряваща усмивка и отмина, оставяйки у него приятното впечатление за една спокойна натура и чифт рядко интересни диви очи.

Въпреки пълното му безразличие разговорът с неговия тъст го бе засегнал повече, отколкото показваше на вид. Обядва сам и след това се отправи към разкошното жилище, което обитаваше жената, известна под името Мирел. Посрещна го усмихната, приветлива жена.

– Заповядайте, господине, мадам си почива.

Той беше въведен в голямата стая с източна уредба, с която вече беше свикнал. Мирел се бе излегла на кушетката, обкръжена с невяротен брой възглавници, всички в различни отсенки на амбра, хармонично съчетани с жълтата охра на нейния тен. Танцьорката бе прекрасно сложена и въпреки че лицето ѝ действително изглеждаше някак измъчено, то имаше свой особен чар. Оранжево начервените ѝ устни се усмихнаха подканящо към Дерик Кетринг.

Той я целуна и се отпусна в едно кресло.

– Какво си направила със себе си? Само грим, надявам се?

– Не – отвърна танцьорката. – Работих.

Тя протегна дългата си бледа ръка към пианото, което бе отрупано с купища разпилени ноти.

– Амброз беше тук. Репетира с мен новата опера.

Кетринг кимна, без да обръща голямо внимание. Той беше съвсем безразличен към Клод Амброз и неговата оперна постановка на Ибсеновия „Пер Гинт“. Това се отнасяше и за Мирел, която се палеше дотолкова, доколкото ѝ се откриваше изключително щастливата възможност да се появи като Анита.

– Танците са божествени – прошепна тя. – Ще им вдъхна цялата страст на изоставената. Ще танцувам отрупана в скъпоценни накити... ах! И между впрочем, мон ами, вчера видях една перла на „Бонд Стрийт“, една черна перла.

Тя млъкна и го загледа подканящо.

– Скъпо мое момиче – каза Кетринг, – няма полза да ми говориш за

черни перли. В настоящата минута, доколкото това засяга и мен, се забърква една каша.

Тя моментално реагира на неговия тон. Изправи гръб, а очите ѝ се разшириха.

– Какво говориш, Дерик? Какво се е случило?

– Моят дълбокоуважаван тъст се е настроил за големи дела.

– Е?

– С други думи, той иска да се разведе с Рут.

– Колко глупаво! – засмя се Мирел. – А защо ѝ трябва да се разведе с теб?

Дерик Кетринг се намръщи.

– Главно заради тебе, скъпа.

Мирел сви рамене.

– Глупава работа – забеляза тя с категоричен глас.

– Много глупава – съгласи се Кетринг.

– Какво смяташ да правиш? – настоя Мирел.

– Скъпо мое момиче, какво ли мога да сторя? От една страна е човекът с неограничени средства, от друга – човекът с неограничени дългове. Не ще и питане кой ще вземе връх.

– Необикновени хора са тези американци! – възропта Мирел. – Изглежда, че жена ти не е особено привързана към теб.

– Е – каза Дерик, – какво можем да сторим ние?

Тя го погледна въпросително. Той отиде до нея и взе двете ѝ ръце в своите.

– Смяташ ли да ме зарежеш?

– Какво искаш да кажеш? После...

– Да – каза Кетринг, – после, когато кредиторите се нахвърлят като вълци на стадо. Ужасно съм привързан към теб, Мирел. Смяташ ли да ме изоставиш?

Тя обви ръце около него.

– Знаеш, че те обожавам, Дерик.

Той долови нотка на несигурност в гласа ѝ.

– Значи това, така ли? Плъховете напускат потъващия кораб.

– Ах, Дерик!

– Остави! – каза той ядосано. – Ще ме изоставиш, нали?

Тя вдигна рамене.

– Аз те обичам, момчето ми, наистина те обичам. Ти си много мило момче, но... това е непрактично.

– А ти си украшение за богатите, така ли?

– Щом така предпочиташ да го наречеш.

Тя пак полегна върху възглавниците с отпусната назад глава.

– Все едно, аз те харесвам, Дерик.

Той отиде към прозореца и остана известно време загледан навън.

Внезапно танцьорката се надигна на лакът и попита с любопитство:

– За какво мислиш, мон ами?

Той я погледна смръщен през рамо, с гримаса, която я накара да се чувства неловко.

– Мислех си просто за една жена, драга.

– За една жена ли?

Мирел долови нещо, което ѝ беше познато.

– О, не се безпокой, това е портрет на въображението. Образ на една жена със сиви очи.

Мирел рязко запита:

– Кога си я срещал?

Дерик Кетринг се засмя – смях, който звучеше шеговито и иронично.

– Врълхлетях върху нея в коридора на хотел „Савоя“.

– Така. И какво ти каза тя?

– Доколкото си спомням, аз ѝ казах „Извинете, моля.“, а тя отвърна „Няма нищо.“ или нещо подобно.

– И после – настоя танцьорката.

Кетринг вдигна рамене.

– После нищо. Това е краят на случката.

– Не разбирам нито дума от това, което ми разправяш – Вдигна рамене танцьорката.

– Образ на една жена със сиви очи – промълви Дерик унесено. – Която по всяка вероятност никога вече няма да срещна.

– Защо?

– Може да ми довлече нещастие. Жените докарват това.

Мирел тихо се надигна от дивана, отиде до него и обви като змия дългата си ръка около врата му.

– Ти си глупчо, Дерик – прошепна тя, – ти си един голям глупчо. Хубаво момче си и аз те обожавам, ала аз не съм създадена да мизерствам. Не, аз решително не съм родена за нищета. Послушай ме сега, всичко е толкова просто: трябва да оправиш отношенията си с жена си.

– Боя се, че това не е актуално в сферата на практичната политика – сухо отвърна Дерик.

– Какво казваш? Не те разбирам.

– Ван Олдин, драга моя, не се шегува. Той е човек, който и действа.
– Слушала съм за него – кимна танцьорката. – Той е извънредно богат, нали? Почти най-богатият човек в Америка. Преди няколко дена купи от Париж най-прекрасния рубин, наречен „Огненото сърце“.

Кетринг не отговори. Мирел продължи замислено:

– Вълшебен камък – камък, който би трябвало да принадлежи на жена като мен. Обичам скъпоценностите, Дерик, те значат много за мен. Ах, да носиш рубин като „Огненото сърце“!

Тя въздъхна леко и отново стана практична:

– Ти не разбираш това, Дерик, ти си мъж. Ван Олдин ще даде този рубин на дъщеря си, предполагам. Единствена рожба ли му е тя?

– Да.

– Следователно, когато той умре, тя ще наследи всичките му пари. Ще бъде страшно богата.

– Тя и сега е много богата – каза Кетринг сухо. – Той ѝ даде два милиона при женитбата.

– Два милиона! Но това е огромна сума! И ако внезапно тя умре? Всичко това ще остане на тебе?

– При сегашното статукво – каза Дерик бавно, – да. Доколкото ми е известно, тя не е правила завещание.

– Боже господи! – възкликна танцьорката. – Да беше умряла, колко хубаво би се разрешило всичко!

Настъпи мигновена пауза. После Дерик Кетринг се засмя.

– Обичам простия ти, практичен ум, Мирел, но боя се, че това, което ти се ще, едва ли е осъществимо. Жена ми е изключително здрава.

– О, добре – тръсна глава Мирел, – случват се и нещастия.

Той я изгледа остро, ала не отговори. Тя продължи:

– Но ти си прав, мон ами, ние не бива да разчитаме на случайности. Виж сега, малки мой Дерик, не бива и дума да става вече за развод. Жена ти трябва да изостави тази мисъл.

– И ако не стори това?

Зениците на танцьорката бавно се разшириха.

– Мисля, че ще го стори, драги. Тя е от тези, които не обичат светския шум. Има една-две историйки, които не би желала да се четат от приятелите ѝ по вестниците.

– Какво искаш да кажеш? – попита рязко Кетринг. Мирел се засмя и тръсна глава назад.

– Глупчо! Имам предвид господина, който назовава себе си граф Де ла Рош. Зная всичко за него. Спомни си, че съм парижанка. Беше ѝ

любовник преди тя да се омъжи за теб, нали?

Кетринг я сграбчи рязко за раменете.

– Това е проклета лъжа – Възрази той. – И моля те, помни, че въпреки всичко говориш за моята съпруга.

Мирел се отрече.

– Вие англичаните сте изключителни – възропта тя. – Все едно, може би си прав. Американците са студени хора, нали? Но ще ми позволиш да добавя, мон ами, че тя беше влюбена в него преди да се омъжи за теб, а баща ѝ се намеси и прогони графа. Колко сълзи проля нещастницата! Но се подчини. Може би тази тъжна история е известна и на теб тъй добре, както и на мен, Дерик. Тя се вижда с него почти всеки ден и на четиринадесети заминава за Париж да се срещне с него.

– Откъде знаеш всичко това?

– Аз ли? Имам си приятели в Париж, скъпи ми Дерик, които познават графа отблизо. Всичко е уговорено. Тя се кани да ходи на Ривиерата, поне тъй казва, а в действителност графът я чака в Париж и... кой знае? Да, да, имаш честната ми дума, всичко е уговорено.

Дерик Кетринг остана неподвижен.

– Виждаш ли? – зашепна танцьорката. – Ако си разумен, ти я държиш в шепите си. Можеш да ѝ объркаш сметките.

– О, млъкни, за бога! – извика Кетринг. – Затваряй проклетата си муцуна!

Мирел се тръшна отново на кушетката, заливайки се от смях. Кетринг грабна шапката и палтото си и излезе, затръшвайки ядосано вратата. Все още засмяна, танцьорката остана излегната на кушетката. Явно не беше разочарована от стореното.

ГЛАВА СЕДМА ПИСМА

„Мисис Семюел Харфийлд поднася комплиментите си на мис Кейтрин Грей и желае да отбележи, че при сегашните обстоятелства мис Грей няма защо да се бои...“

Започнала да пише така свободно, мисис Харфийлд изведнъж беше възпряна от това, което бе непреодолима пречка за мнозина – трудността да се изразяваш свободно в трето лице.

След кратко колебание мисис Харфийлд скъса листа от бележника и започна на нов:

„Скъпа мис Грей, напълно ценейки големите грижи, които проявихте към моята братовчедка Ема (чиято скорошна смърт е наистина жесток удар за всички нас), не мога да не чувствам...“

Мисис Харфийлд отново спря. Писмото пак отлетя в кошчето за отпадъци. Едва след четвъртия опит тя успя да завърши писмо, което частично да я удовлетвори. То беше незабавно запечатано и адресирано до мис Кейтрин Грей, Литл Кремптън, Сейнт Мери Мийд, Кент. На другата сутрин по време на закуска писмото лежеше до чинията на адресантката в съседство с едно друго в продълговат син плик.

Кейтрин Грей отвори най-напред писмото на мисис Харфийлд. Завършеният труд имаше следното съдържание:

„Скъпа мис Грей, аз и съпругът ми желаем да изкажем своите благодарности към вас за грижите ви към скъпата ми братовчедка Ема. Нейната смърт бе жесток удар за нас, макар, разбира се, да се бояхме, че от известно време тя си е загубила разсъдък. Научавам, че разпорежданията на последното п завещание са били от съвсем частен характер и, естествено, лесно оспорими пред която и да била съдебна инстанция. Не се и съмнявам, че при вашето вродено чувство за справедливост вие сама сте установили този факт. Ако тези въпроси могат да бъдат уредени частно, това е винаги най-добрият начин, казва моят съпруг. Ще ни бъде особено приятно да ви дадем висока препоръка за работа и се

надяваме също, че ще приемете от нас един малък подарък. Оставам, скъпа мис Грей, искрено ваша Мери Ан Харфийлд.“

Кейтрин Грей прочете писмото, усмихна се и го прочете втори път. Когато го остави след втория прочит, лицето ѝ имаше смутен вид. Тя взе другото писмо. След като го прочете внимателно, остави го и впери замислен поглед пред себе си. Този път не се усмихна. Действително би било трудно да разбере човек какви чувства се криеха зад тихия, съсредоточен поглед.

Кейтрин Грей бе тридесет и три годишна. Беше от добро потекло, но баща ѝ бе загубил всичките си пари и Кейтрин трябваше да си изкарва прехраната от ранна възраст. Беше едва двадесет и три годишна, когато постъпи като компаньонка на старата мисис Харфийлд.

Всепризнато бе, че старата мисис Харфийлд бе „трудна“. Компаньонките ѝ бяха назначавани една след друга. Идваха изпълнени с надежда и обикновено напускаха със сълзи на очите. Но от момента, когато Кейтрин Грей прекрачи Литл Кремптън преди десет години, там царува пълен мир. Никой не проумява как стават тези работи. Казват, че змиеукротителите се раждат, не се създават. Кейтрин Грей беше родена да се справя със стари госпожи, кучета и малки деца и вършеше това без някакво видимо усилие.

На двадесет и три години тя беше тихо девойче с прекрасни очи. На тридесет и три бе станала жена със същите чудно сиви очи, виращи се жадно в света с някакво щастливо успокоение, което нищо не можеше да разтърси. Нещо повече: тя бе родена – и все още го имаше – с тънко чувство за хумор.

Докато закушваше загледана пред себе си, звънецът иззвъня, придружен от рязко тропане на вратата. В следващата минута дребничката прислужница отвори вратата и задъхана съобщи:

– Доктор Харисън.

Едрият възрастен лекар нахълта с енергията и стремителността, подсказани от чуването му на вратата.

– Добро утро, мис Грей.

– Добро утро, доктор Харисън.

– Отбивам се рано – започна лекарят, – да се осведомя дали не сте чули нещо от някоя братовчедка на Харфийлд. Мисис Семюел, например – една изключително отровна личност.

Без да продума, Кейтрин взе от масата писмото на мисис Харфийлд и му го подаде. Наблюдаваше го с голямо удоволствие как събира

гъстите си вежди, как сумти и ръмжи с яростно неодобрение, четейки писмото. Накрая го захвърли на масата:

– Съвършено чудовищно – изсумтя той, – Не се тревожи от това, скъпа моя. Те говорят на шапката си. Разсъдъкът на мисис Харфийлд си беше в ред колкото твоя или моя. Никой не може да каже противното. Те не могат и пръста си да вдигнат и това им е добре известно. Всички тези приказки за съда са чист блъф. Затова е и този опит да те объркат. И виж какво, драга, не ги оставяй да те къпят в хладка вода. Не си внушавай, че е твой дълг да им връщаш парите или пък други глупави предрасъдъци.

– Боя се че никога не съм имала предрасъдъци – каза Кейтрин. – Всички тези хора са далечни роднини на съпруга на мисис Харфийлд и никога през живота ѝ не са я посетили, нито са ѝ писали два реда.

– Ти си чувствителна жена – каза лекарят. – Аз зная по-добре от всекико колко тежък е бил животът ти през последните десет години. Съвсем справедливо е да се радваш именно ти на оставеното от бабичката.

Кейтрин се усмихна замислена.

– На оставеното – повтори тя. – Сигурно нямате представа на колко възлиза то, докторе?

– Хм... надявам се, достатъчно, за да носи около петстотин лири годишен доход.

Кейтрин кимна.

– Така мислех и аз – каза тя. Прочетете това.

Тя му подаде писмото, което бе извадила от дългия син плик. Лекарят го прочете и възкликна силно изумен:

– Невъзможно! Това е невъзможно!

– Тя беше една от собствениците на Маргоулдс. Преди около четиридесет години трябва да е имала доход от осем-десет хиляди годишно и никога, сигурна съм, не е разходвала повече от четиристотин. Винаги беше ужасно пестелива и това ме караше да мисля, че ѝ се налага да внимава за всяко пени.

– И през цялото време доходът се е натрупвал. Скъпа, ти ставаш много богата жена.

Кейтрин Грей кимна.

– Да – каза тя, – такава съм.

Говореше с отвлечен, безразличен глас, сякаш гледаше положението от страни.

– Тъй – смънка лекарят, канейки се да излиза, – моите

поздравления. – Той посочи с палец писмото на мисис Семюел Харфийлд. – Не се тревожете от тази жена и нейните идиотски писма.

– Не е чак толкова отвратително – примирително отвърна мис Грей.
– Аз го приемам за съвсем естествено при така създадените обстоятелства.

– Понякога наистина се опасявам за вас – каза лекарят.

– Защо?

– Защото приемате всичко най-естествено.

Кейтрин Грей се засмя.

На вечеря доктор Харисън предаде на жена си голямата новина. Тя се възбуди много.

– Представям си старата мисис Харфийлд... с всичките й пари. Драго ми е, че ги е оставила на Кейтрин Грей. Това момиче е светица.

Лекарят направи кисела физиономия.

– Винаги съм си представял светците като непонятни същества. Кейтрин Грей е много човечна за светица.

– Тя е светица с чувство за хумор – каза жена му и намигна. – И макар че не вярвам да си забелязал някога това, тя е извънредно мила на вид.

– Кейтрин Грей? – докторът беше чистосърдечно изумен. – Е, да, тя има много хубави очи, зная.

– Ох, вие, мъжете! – възкликна жена му. – Сякаш сте като къртици. Кейтрин Грей е родена красавица. Трябват й само дрехи.

– Дрехи ли? Че какво й е на дрехите? Винаги е спретната.

Мисис Харисън въздъхна отчаяно, а лекарят се надигна в очакване.

– Трябва да я посетиш, Поли – подхвърли той.

– Смятам – отвърна тя незабавно.

Мисис Харисън направи визитата си към три часа.

– Скъпа, толкова се радвам – започна тя и сграбчи ръката на Кейтрин. – Цялото село ще се зарадва, ще видиш.

– Колко мило от ваша страна да ме посетите – отвърна Кейтрин. – Надявах се да дойдете, понеже исках да поговорим за Джони.

– О, за Джони! Добре.

Джони бе най-малкият син на мисис Харисън. Само след минута тя разказваше една дълга история, в която вземаха участие главно носът и сливиците на Джони. Кейтрин слушаше съчувствено. Навиците не умират лесно. Слушането беше нейно главно задължение цели десет години. „Драга моя, чудя се дали съм ти разправяла за морския бал в Портсмут? Когато лорд Чарлз се възхити от роклята ми?“ И Кейтрин любезно

и внимателно ще отвърне: „Мисля, че сте ми разказвала, мисис Харфийлд, но съм забравила. Бихте ли ми припомнили пак?“ И старата дама започва да разказва с безброй поправки, паузи и подробности, а Кейтрин слуша с половин внимание, давайки механично отговори, когато старицата замлъкне...

Сега, със същото чувство на раздвоение, към което бе привикнала, тя слушаше мисис Харисън.

След половин час изведнъж съпругата на лекаря се опомни и възкликна:

– Ах, но аз непрекъснато говоря за себе си, а дойдох тук да се осведомя за теб и за проектите ти.

– Не мисля, че имам никакви проекти.

– Драга моя, но ти не възнамеряваш да останеш тук, нали?

Кейтрин се усмихна при ужасения от изненада вид на посетителката.

– Не, мисля, че бих желала да пътувам. Знаете ли, нищо не съм видяла от света.

– И аз мисля така. Трябва да сте водила ужасен живот тук, затворена цели десет години.

– Не зная – отвърна Кейтрин. – Бях прекалено свободна.

Тя долови трепването на гостенката и мигом зарумена.

– Може да звучат глупаво думите ми. Разбира се, в пряк физически смисъл не бях напълно свободна.

– Не бих и допуснала – въздъхна мисис Харисън, припомняйки си, че Кейтрин рядко бе ползвала това безполезно нещо, което наричат „свободен ден“.

– Но в известен смисъл физическите ограничения разкриват умствените възможности. Човек вечно има възможност да мисли. Винаги съм обичала страстно духовната свобода.

Мисис Харисън поклати глава.

– Не мога да разбера това.

– О, бихте разбрала, ако сте на мое място. Но все едно чувствам, че се нуждая от промяна. Иска ми се... е, какво, просто да се случи нещо. О, не с мен, не искам да кажа това. Но да бъде в центъра на събития, възбуждащи събития, дори и ако съм само наблюдател. Нали знаете, в Сейнт Мери Мийд нищо не се случва.

– Това е вярно – потвърди мисис Харисън.

– Първо ще ида в Лондон – каза Кейтрин. – Трябва да се видя с адвокатите все пак. След това мисля да отпътувам в чужбина.

– Много мило.

– Но, разбира се, най-напред...

– Да?

– Ще трябва да си понакупя малко дрехи.

– Точно това разправях на Артър тази сутрин – възкликна съпругата на доктора. – Знаеш ли, Кейтрин, ако сториш това, ще изглеждаш страшно красива.

Мис Грей се засмя сърдечно.

– О, не мисля, че бихте направили красавица от мен, – каза искрено тя. – Но ще ми бъде особено приятно да нося наистина хубави дрехи. Струва ми се, че говоря прекалено много за себе си.

Мисис Харисън я загледа изпитателно.

– Всичко ще бъде съвсем ново за вас – каза сухо тя.

Кейтрин посети старата мис Вайнър да се сбогува, преди да напусне селото. Мис Вайнър бе две години по-стара от мисис Харфийлд и умът ѝ бе зает главно с мисълта, че е надживяла покойната си приятелка.

– Не бихте си помислили, че ще надживея Джейн Харфийлд, нали? – настоя тя триумфално пред Кейтрин. – Заедно бяхме в училище, аз и тя. И ето ти тебе, тя си отиде, а пък аз останах. Кой би си помислил това?

– Но вие винаги на вечеря ядете чер хляб, нали? – измънка механично Кейтрин.

– Чудно как помниш това, мила. Да, ако Джейн Харфийлд бе изяждала по една филийка чер хляб всяка вечер и бе вземала малко подсилващо след ядене, и днес щеше да е тук.

Старата жена замлъкна, поклащайки триумфално глава, после, внезапно припомняйки си нещо, добави:

– И тъй, чувам, че си се сдобила с купчина пари. Бива, бива. Внимавай за тях. И отиваш в Лондон да се поразвлечеш? Не мисля, че ще се омъжиш все пак, драга, защото няма да пожелаеш. Твоят тип не привлича мъжете. Пък и времето ти минава. На колко години стана?

– На тридесет и три – отвърна Кейтрин.

– Така – каза мис Вайнър, – не е съвсем лошо. Естествено, загубила си първата свежест.

– Боя се, че е така – отвърна Кейтрин учтиво.

– Обаче, си много мило момиче – любезно каза мис Вайнър. – Сигурна съм, че не един мъж ще сбърка, ако вместо теб вземе някое от тези вятърничави хлапета, които разголват краката си така, че Създателят

би се засрамил, ако ги видеше. Сбогом, мила моя, надявам се, че ще се развличаш добре, макар че нещата рядко са такива, каквито изглеждат в живота.

Затрогната от тези предвиждания, Кейтрин отпътува. Половината село излезе да я изпрати на гарата, включително и малката прислужничка Алис, която от сърце хълцаше и неудържимо подсмърчаше.

– Малцина са като нея – въздъхна Алис, когато влакът най-после замина. – Сигурна съм, че когато Чарли ме заряза заради онова момиче от краварника, никой не беше по-любезен към мен от мис Грей. Особено що се отнася до нашивките и звездите, тя винаги разбираше кое как е. За нея съм готова да ме разкъсат на хиляда парчета. Истинска лейди, това си беше тя.

Така Кейтрин напусна Сейнт Мери Мийд.

ГЛАВА ОСМА ЛЕЙДИ ТЕМПЛИН ПИШЕ ПИСМО

– Аха – каза лейди Темплин. – Така.

Тя остави континенталния брой на „Дейли Мейл“ и се загледа към сините води на Средиземно море. Клонче златиста мимоза, провиснало точно над главата ѝ, очертаваше рамката на един очарователен портрет: златокоса и синеока дама в примамно neglije. Това, че златистите коси се дължаха на изкуството, както и розовобялото тяло, бе неоспорим факт, но синевината на очите бе природен дар и четиридесет и четири годишната лейди Темплин все още можеше да минава за красавица.

В момента лейди Темплин не мислеше за очарователната си външност. Така да се каже, тя се бе отдала на по-сериозни размишления.

Лейди Темплин беше добре известна личност по Ривиерата и нейните приеми във вила „Маргерит“ бяха много тържествени. Тя бе сравнително опитна жена и бе имала четирима съпрузи. Първият бе просто несполука, затова тя рядко споменаваше за него. Съпругът бе имал добрия усет да умре благоразумно навреме и вдовицата му го наследи, и склучи брак с един фабрикант на копчета. Той също се бе отправил на другия свят след три години брачен живот – говореха, че било след една приятна вечер с близки приятели. След него дойде граф Темплин, който бе издигнал Розали стабилно на висотата, на която тя самата бе желала да бъде. Когато се омъжи за четвърти път, тя запази титлата си. Този четвърти опит бе предприет за чисто удоволствие. Мистър Чарлз Евънс, извънредно представителен двадесет и седем годишен младеж с изискано държание, страстен любител на спорта и живо доказателство за красивото в живота, нямаше никакви собствени средства.

Лейди Темплин бе очарована и доволна от съдбата въобще, ала си имаше временни грижи около парите, фабрикантът на копчета бе оставил на вдовицата си завидно състояние, но лейди Темплин бе свикнала да казва „кое една работа, кое друга...“ (Едната работа бе намаляването на стоките, причинено от войната, а другата бяха екстравагантностите на покойния лорд Темплин). Тя беше все още сравнително добре осигурена. Но да бъдеш сравнително добре, едва ли бе удовлетворително за човек с темперамента на Розали Темплин.

И тъй, през тази януарска утрин, прочитайки един пасаж от вестника, тя разтвори широко очи и издаде това неопределено „Аха“. На

терасата бе само дъщеря ѝ, нейно благородие Ленокс Темплин – девойка без чувство за такт, на вид по-възрастна от годините си, чието свойствено саркастично чувство за хумор беше, най-малкото, съвсем не на място.

– Скъпа – каза лейди Темплин. – Представи си само!

– Какво?

Лейди Темплин взе „Дейли Мейл“, подаде го на дъщеря си и посочи с разтреперан пръст интересния пасаж.

Ленокс го прочете, без да покаже признаци на възбуда като майка си. После остави вестника на масата.

– Че какво има тук? Такива неща се случват постоянно. Богатите сиренарки винаги умират на село и завещават състояния от милиони на благородните си компаньонки.

– Да, мила, зная – прекъсна я майка ѝ. – И смея да кажа, че състоянията не винаги са толкова големи, колкото ги мислят. Вестниците са много неточни. Но даже и да го отрежем наполовина...

– Е – каза Ленокс. – Ами че то не е оставено на нас.

– Не точно скъпа – кимна лейди Темплин. – Но това момиче, тази Кейтрин Грей, е чиста моя братовчедка. Една от Уостършърйровите Грей, от рода Еджуърт. Чиста моя братовчедка, представи си само.

– А-ха! – кимна Ленокс.

– И аз се чудех... – започна майка ѝ.

– Какво можем да закачим ние – довърши Ленокс с онази загадъчна усмивка, която майка ѝ никога не можеше да проумее.

– О, драга – възропта лейди Темплин с лека нотка на укор.

Тя беше много лека, защото Розали Темплин бе свикнала с откровеността на дъщеря си и с това, което тя наричаше неуместния начин на Ленокс да изразява нещата.

– Чудех се – започна пак лейди Темплин, сбирайки изкусно изписаните си вежди. – Дали... о, добро утро, Чъби, на тенис ли отиваш? Много мило!

Чъби ѝ се усмихна мило и безгрижно отвърна:

– Изглеждаш чудесно с този прекрасен цвят на тоалета си! – и изтича покрай тях към стъпалата.

– Милият! – каза лейди Темплин, загледана с любов подир съпруга си. – И така, за какво говорех? Ах! – Тя направи опит да се съсредоточи наново. – Чудех се...

– О, за бога, стига вече с това! Казваш го за трети път.

– Е, драга – каза лейди Темплин. – Мислех си, че ще бъде много

мило, ако пиша на Кейтрин и я поканя да ни посети тук. Естествено, тя няма никакъв допир с обществото и за нея ще бъде по-приятно да бъде въведена сред него от свои хора. Преимущество и за нея, и за нас.

– Колко мислиш, че ще можеш да измъкнеш от нея? – запита Ленокс.

Майка й я изгледа укорително и измърмори:

– Ще трябва да уредим някои финансови въпроси, разбира се. Кое една работа, кое друга... войната... твоя беден татко...

– А сега и Чъби – допълни Ленокс. – Той е едно скъпо украшение, ако нямаш нищо против.

– Тя беше симпатична девойка, доколкото я помня – продължи лейди Темплин, следвайки собствените си мисли. – Тиха, непретенциозна, не особено красива и не гонеше мъжете.

– Значи ще остави Чъби на мира? – подхвърли Ленокс.

Лейди Темплин я изгледа укорително.

– Чъби никога не би... – започна тя.

– Не – каза Ленокс. – И аз не допускам. Той много добре знае кой край на филията му е намазан с масло.

– Драга – възмути се лейди Темплин. – Изразяваш се по такъв груб начин!

– Съжалявам – извини се Ленокс.

Лейди Темплин прибра „Дейли Мейл“, несесера и няколкото писма.

– Веднага ще пиша на милата Кейтрин – каза тя. – И ще й припомня хубавите някогашни дни в Иджуърт.

Тя влезе вкъщи с искрящи от решителност очи.

За разлика от мисис Семюел Харфийлд, писмата се лееха плавно от ръката й. Тя изпълни четири листа без да спре, или да се запъне и когато го препрочете, не сметна за нужно да променя нито дума.

Кейтрин получи писмото сутринта преди да отпътува за Лондон. Дали прочете нещо между редовете или не, е отделен въпрос. Сложи го в чантата си и се запъти за срещата, която имаше с адвокатите на мисис Харфийлд.

Фирмата беше стара и солидна и се намираше на „Линкън ин Фийлдс“. След няколко минути очакване Кейтрин бе въведена при старшия съдружник – един мил, възрастен човек, със замислени сини очи и бащинско държание.

Те разискваха върху завещанието на мисис Харфийлд и разни законни положения около двадесет минути, след което Кейтрин връчи на адвокатата писмото на мисис Семюел.

– Струва ми се, че е по-добре да ви покажа това – прибави тя. – Макар че то наистина е доста смешно.

Той го прочете леко усмихнат.

– Съвсем груб опит, мис Грей. Едва ли е нужно да ви казвам, че тези хора нямат никакво основание да оспорват и ако се опитат да сторят това, никой съд няма да ги подкрепи.

– И аз мислех така.

– Човек не винаги е разумен. На мястото на мисис Семюел Харфийлд аз бих бил по-склонен да отправя апел към вашето великодушие.

– Това е едно от нещата за които искам да поговоря с вас. Бих желала да отделя известна сума на тези хора.

– Не сте задължена.

– Зная това.

– И те не биха приели това в истинския му смисъл. Вероятно биха го взели като опит да им замажете очите, макар че няма да се откажат.

– Разбирам, но все едно.

– Бих ви посъветвал мис Грей, да избиеете тази мисъл от главата си.

Кейтрин поклати глава.

– Зная, че сте напълно прав, но все пак искам да го сторя.

– Те ще се вкопчат в парите и ще ви скубят все повече.

– О! – усмихна се Кейтрин. – Щом искат, нека. Всеки човек си има своите слабости. Все пак, те бяха единствените близки на мисис Харфийлд и макар че я пренебрегнаха като бедна роднина и не й обръщаха внимание приживе, струва ми се нечестно е да бъдат оставени на сухо.

Тя се наложи въпреки протестите на адвокатата и тръгна из лондонските улици очевидно доволна от това, че може свободно да харчи пари и да крои каквито си иска планове за бъдещето. Първата ѝ работа беше да посети една прочута модна къща.

Прие я една слаба, възрастна францужойка, приличаща на дремеща херцогиня. Кейтрин ѝ заговори откровено:

– Бих желала по възможност да се оставя в ръцете ви. През целия си живот съм била много бедна и не зная нищо относно облеклото. Сега разполагам с известна сума и искам да бъда наистина добре облечена.

Францужойката бе очарована. Тя имаше артистичен темперамент – нещо, което бе подчертано по-рано сутринта при посещението на една аржентинска кралица на месо, настояла да има модели, най-малко подходящи за тази червендалеста красавица. Тя огледа Кейтрин с умните си, проникателни очи.

– Да, да, ще ми направи удоволствие. Госпожицата е много добре

сложена: най-много ще ѝ подхождат семплите линии. Тя е типична англичанка. Някои хора биха се докачили от това, но не и госпожицата. „Хубавата англичанка“ е най-подходящия стил за бас.

Изразът на дремещата херцогиня изведнъж се изгуби. Тя започна да дава разпореждания на разни манекени:

– Клотилда, Виржиния, бързо мои малки, малкия *tailleurgris clair u robe desoiee soupriz d'automne!* Марсел, детето ми, малкият мимозен костюм от креп де шин!

Беше прекрасна утрин. Марсел, Клотилда, Виржиния, бърбиви и шеговити, бавно сновяха край нея, коленичеха и се въртяха според изискванията на манекените. Херцогинята стоеше до Кейтрин и си вземаше бележки в едно малко тефтерче.

– Великолепен избор, мадмоазел. Мадам има чудесен вкус. Да, наистина. Мадмоазел не може да има нищо по-добро от този комплект, ако възнамерява, както предполагам, да посети Ривиерата през зимата.

– Нека видя още веднъж вечерния тоалет – настоя Кейтрин. – Тъмnochервения.

Виржиния се появи с плавна грациозност.

– Това е най-хубаво от всичко! – възхищаваше се Кейтрин, докато разглеждаше изящните гънки в алено, сиво и синьо. – Как го нарекохте?

– „*Soupriz d'automne*“. Да, то е тъкмо тоалет за мадмоазел.

Това, което се криеше зад думите, Кейтрин си припомни с горчива болка, след като напусна магазина. „*Soupriz d'automne*“ това е тъкмо тоалет за мадмоазел. „Есен, наистина за нея беше дошла есента. Тя, която никога не бе познала пролетта и лятото и никога вече не ще ги познае. Нещо, което бе загубила и никога вече нямаше да ѝ се върне. Тези години в Сейнт Мери Мийд и целият ѝ отминал живот.“

– Аз съм идиот – си каза Кейтрин. – Идиот съм. Какво всъщност искам? Само преди месец бях по-доволна, отколкото съм сега.

Тя измъкна от чантата си писмото, което бе получила сутринта от лейди Темплин. Кейтрин нямаше никаква връзка с нея. То беше продиктувано от интерес, и то не какъв да е, за да покаже лейди Темплин внезапен изблик на привързаност към една отдавна забравена братовчедка, връзката не водеше до нея. От интерес, а не от удоволствие лейди Темплин толкова усърдно желаше компанията на скъпата си братовчедка. Е, защо пък не? Интересът ще бъде взаимен.

– Ще ида – каза си Кейтрин.

Тя тъкмо вървеше по „Пикадили“ и се отби в „Кук“ да проучи въпроса. Трябваше да почака няколко минути. Мъжът, с когото говореше

чиновникът, също отиваше в Ривиерата. Стори ѝ се като че ли всички отиват. Е, за пръв път в живота си тя също щеше да върши, това, което „всички вършат“.

Мъжът пред нея рязко се обърна и тя зае мястото му. Направи справка си, ала същевременно умът ѝ бе зает с нещо друго. Лицето на този човек по някакъв неопределен начин ѝ се струваше близко. Къде ли преди го беше виждала? Изведнъж тя си припомни. Това бе станало пред стаята и в хотел „Савоя“ рано сутринта. Беше се сблъскала с него в коридора. Наистина, странно съвпадение да го срещне повторно в един и същи ден. Тя хвърли поглед през рамо, усетила някакво необяснимо смущение. Човекът стоеше на изхода и гледаше към нея. Побиха я хладни тръпки: тя изпита смътното чувство на трагедия, на надвиснала беда...

После Кейтрин прогони това впечатление със свойствената си добротата и съсредоточи цялото си внимание към това, което ѝ казваше чиновникът...

ГЛАВА ДЕВЕТА ОТКАЗ НА ЕДНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Рядко Дерик Кетринг губеше контрол над нервите си. Лекият му добродушен нрав бе главна негова черта и тази черта го бе спасявала при не един тежък момент. Дори и сега, след като напусна жилището на Мирел, той бе възвърнал самообладанието си. Това му бе необходимо. Сегашният момент бе по-критичен отвсякога, бяха се появили и непредвидени фактори, с които понастоящем той не знаеше как да се справи.

Крачеше дълбоко замислен. Веждите му бяха присвити и нямаше и следа от леките, шеговити обноски, които му подхождаха така добре. Различни възможности изплуваха в ума му. Така както изглеждаше, Дерик Кетринг имаше вид на повече от глупак. Той виждаше няколко възможни пътя и всъщност само един. Ако беше се измъкнал от него, това бе само за момента. Загубените шансове са безвъзмездни. Той се бе отнасял коректно с тъста си. Войната между Дерик Кетринг и Ръфъс Ван Олдин можеше да има само един край. Дерик горчиво прокле в себе си парите и тяхната мощ. Той отмина „Сейнт Джеймс Стрийт“, пресече „Пикадили“ и се упъти по нея към „Пикадили Съркъс“. Когато мина покрай кантората на „Томас Кук & Сие“, той намали ход и продължи, все още замислен по въпроса. Най-после кимна глава, рязко се обърна – толкова рязко, че се блъсна в двама пешеходци, които вървяха по петите му – и тръгна по обратния път. Сега той не отмина Кук, а влезе. Вътре беше сравнително тихо и той бе веднага обслужен.

– Искам да замина следващата седмица за Ница. Какви са възможностите за това?

– На коя дата, сър?

– На четиринадесети. Кой е най-удобния влак?

– О, естествено най-удобен е така нареченият „Синия експрес“. С него избягвате отегчителния митнически контрол в Кале.

Дерик кимна. Това му беше много добре известно.

– Четиринадесети, – измънка чиновникът, – това е доста наскоро. „Синият експрес“ е почти винаги зает.

– Вижте дано се намери някое свободно легло – каза Дерик. – Ако пък няма... – той остави изречението незавършено, с очаквателна усмивка на лицето.

Чиновникът изчезна за няколко минути и пак се появи.

– Урежда се, сър. Три легла са останали. Ще ви запазя едното. На чие име?

– Повет – отвърна Дерик и даде адреса на апартамента си на „Джърмин Стрийт“.

Чиновникът кимна, записа си го, учтиво се сбогува с Дерик и отпрати вниманието си към следващия клиент.

– Искам да пътувам за Ница на четиринадесети. Нали има един влак, наречен „Синия експрес“?

Дерик рязко се обърна.

Съвпадение, чудно съвпадение. Той си припомни странните думи към Мирел: „Образ на една жена със сиви очи. Не вярвам да я срещна вече“. А беше я срещнал, и нещо повече, тя се готвеше да отпътува за Риверата в един и същ ден с него.

Само за миг тръпки го побиха, той беше суверен в известен смисъл. Бе заявил полунасмешливо, че тази жена може да му донесе нещастие. Предположение... предположение, което можеше да се окаже вярно. От вратата се обърна да я огледа, докато тя говореше с чиновника. Защото веднъж паметта му не го бе излъгала. Една лейди – лейди в истинския смисъл на думата. Не много млада, не особено красива. Но с интересни сиви очи, които може би виждаха доста неща. Когато излезе навън, той знаеше, че в известен смисъл се бои от тази жена. Чувството за фаталност бе силно разбито у него.

Той се прибра в апартамента си на „Джърмин Стрийт“ и извика прислужника си.

– Вземи този чек, Повет, осребри го веднага и иди в „Кук“ на „Пикадили“. Там са запазили билети на твое име, плати и ги донеси.

– Много добре, сър.

Повет се оттегли.

Дерик се разположи край една масичка и разрови купчина писма. Те бяха от един и същ род. Полици, малки и големи, всички неотложни за плащане. Напомнителният им тон бе все пак учтив. Дерик знаеше колко бързо този учтив тон би се изменил, ако... ако известни новини станеха обществено достояние.

Той се отпусна лениво в едно огромно кожено кресло.

Беше се натикал в проклетата дупка и пътищата за измъкване от нея не бяха много обещаващи.

Появи се Повет, дискретно покашляйки:

– Един господин желае да се види с вас. Сър... майор Кентън.

– Кентън, така ли?

Дерик се изправи, намръщи се и изведнъж стана осторожен. Продума с тих глас, сякаш на себе си:

– Кентън... чудех се какъв ли вятър го носи?

– Да го... хм... покания ли, сър?

Господарят му кимна. Когато Кентън влезе в стаята, той завари един приятен и любезен домакин.

– Много мило от ваша страна да ме навестите – каза Дерик.

Кентън беше раздражителен.

Проницателните очи на другия веднага забелязаха това. Задачата, с която секретарят бе дошъл тук, явно не му се нравеше. Той отговаряше почти механично на непринудените въпроси на Дерик. Отказа да пийне и държанието му ставаше все по-сковано. Най-после Дерик си даде вид, че е забелязал това.

– Е – подкачи шеговито той. – Какво би желал от мене дълбокоуважаният ми тъст? Вие дойдохте по негова работа, нали?

Кентън не се усмихна в отговор.

– Да, вярно – отвърна внимателно той. – Бих... Желал мистър Ван Олдин да бе избрал някой друг.

Дерик повдигна вежди в шеговита гримаса.

– Толкова ли е лошо? Аз съм доста дебелокож, уверявам ви, мистър Кентън.

– Не – каза Кентън. – Но това...

И замлъкна.

Дерик остро го изгледа.

– Хайде, карайте! – любезно подкани той. – Допускам, че усилията на скъпия ми тъст не винаги са особено приятни за околните.

Кентън си изчисти гърлото. Говореше с делови тон, явно полагайки усилия да прикрие смущението си.

– Натоварен съм от мистър Ван Олдин да ви направя едно конкретно предложение.

– Предложение? – За миг Дерик се показва изненадан. Откровените думи на Кентън явно не бяха такива, каквито бе очаквал. Той предложи цигара на Кентън, запали една за себе си и се облегна в креслото, мърморейки с лек саркастичен глас:

– Предложение? Това звучи доста интересно.

– Да продължавам ли?

– Моля. Трябва да простите изненадата ми, ала ми се струва, че моят любезен тъст едва ли се е примирил след разговора ни тази сутрин. Пък и примирението не е нещо, което е присъщо на силните мъже,

финансовите Наполеони и тъй нататък. То показва... мисля, че то показва, че е намерил позициите си по-слаби отколкото е мислил.

Кентън учтиво изслуша лекото шеговито изказване, ала не прояви ни най-малки признаци в изражението си. Той изчака Дерик да свърши и тихо му отвърна.

– Ще изложа предложението с възможно най-малък брой думи.

– Да чуем.

Кентън не го погледна. Гласът му бе твърд и деловит.

– Работата е просто такава. Мисис Кетринг, както знаете, възнамерява да подаде молба за развод. Ако делото протече без защита, вие ще получите сто хиляди в деня, в който се публикува решението.

Палейки цигарата си, Дерик внезапно замръзна.

– Сто хиляди? – възкликна той. – Долари?

– Лири.

Поне две минути царува мъртва тишина. Замислен, Кетринг бе сключил вежди. Сто хиляди лири! Това значеше Мирел и приятен, безгрижен живот. Това значеше, че Ван Олдин знае нещо. Той стана и се изправи до камината.

– А в случай, че откажа това мило предложение? – каза той, с хладен иронично учтив тон.

Кентън направи отчаян жест:

– Мога да ви уверя, мистър Кетринг, че аз бях принуден да дойда тук въпреки желанието си.

– Няма нищо – успокой го Кетринг. – Не се безпокойте, вината не е ваша. Но аз ви зададох един въпрос, ще ми отговорите ли?

Кентън също се изправи. Говореше по-неохотно от преди.

– В случай на отказ от ваша страна, мистър Ван Олдин ми поръча да ви кажа открито, че смята да ви унищожи. Само това.

Кетринг повдигна вежди, но запази непринуденото си държание.

– Добре, добре – засмя се той. – Предполагам, че може да направи това. Аз положително не мога да се справям с американеца с многото милиони. Сто хиляди! Ако възнамерявате да притиснете някого, сигурно сте се позамислили малко. Да предположим, че се съглася на двеста хиляди. Тогава?

– Ще докладвам предложението ви на мистър Ван Олдин – отвърна безстрастно Кентън. – Това ли е вашият отговор?

– Не – каза Дерик. – Колкото и смешно да звучи. Можете да се върнете при моя тъст и да му кажете да върви по дяволите със своите дарения. Ясно?

– Напълно – отвърна Кентън. Той стана, поколеба се и се изчерви. – Аз... позволявате ли ми да кажа, мистър Кетринг, че съм доволен от вашия отговор?

Дерик не му отговори. Когато майорът напусна стаята, той остана за миг-два замислен. На устните му заигра любопитна усмивка.

– Това е то – бавно промълви Кентън.

ГЛАВА ДЕСЕТА В „СИННИЯ ЕКСПРЕС“

– Татко!

Мисис Кетринг се втурна напред. Тази сутрин нервите ѝ не бяха напълно под контрол. Облечена елегантно в дълго кожено палто и малка шапчица от китайска белка, тя се разхождаше по широкия перон на гара „Виктория“ дълбоко замислена. Внезапната поява на баща ѝ и сърдечният му поздрав я изненадаха приятно.

– О, Рут, как скачаш!

– Не очаквах да те видя, татко. Ти се сбoguва с мен снощи и каза, че тази сутрин имаш конференция.

– Така е – отвърна Ван Олдин. – Но ти за мен си много повече от всякакви проклетни конференции. Дойдох да те видя за последен път, тъй като известно време няма да сме заедно.

– Много мило от твоя страна, татко. Искаше ми се да дойдеш и ти.

– Какво би казала, ако тръгна с теб.

Тази забележка бе просто шега. Той с изненада видя как бузите на Рут бързо изгубиха своя цвят. За миг дори помисли, че вижда в очите ѝ пламъчета на колебания. Тя се засмя несигурно и нервно.

– За миг си помислих, че наистина ще го сторих.

– Щеше ли да ти бъде приятно?

– Разбира се. – Тя говореше с прекомерна възбуда.

– Е – каза Ван Олдин. – Това е добре.

– Все пак не е за дълго татко – продължи Рут. – Ти идваш другия месец, нали?

– Ех – безстрастно отвърна Ван Олдин. – Понякога се каня да отида при някого от онези приятели на „Харли Стрийт“ и да им препоръчам веднага да ми предпишат слънце и смяна на въздуха.

– Не бъди толкова нехаен – настоя Рут. – Идушият месец е винаги по-приятен от този. Ще можеш да се отскубнеш и от всичко, което сега те задържа.

– Е, надявам се, че е така – въздъхна Ван Олдин. – Мисля, че е време да се качваш във влака. Къде ти е мястото?

Рут Кетринг погледна към влака. На вратата на един пулманов вагон стоеше висока, слаба девойка, облечена в черно – прислужницата на Рут. Тя се оттегли встрани, когато господарката ѝ се качи.

– Сложих куфара с дрехите на мястото ви, мадам, в случай че ви потрябва. Да взема ли другите, или имате нужда от нещо?

– Не, не, не ми трябваш. Най-добре отивай и си заеми мястото, Мейзън.

– Да, мадам.

Прислужницата се оттегли.

Ван Олдин влезе в пулмановия вагон с Рут. Тя намери мястото си, а Ван Олдин отрупа табличката пред нея с различни вестници и списания. Насрещното място бе вече заето и американецът хвърли бегъл поглед към собственичката му. Остана с повърхностното впечатление за чифт привлекателни сиви очи и спретнат пътен костюм. После се унесе в малко откъслечен разговор с Рут, свойствен на изпращачите по влака.

Изведнъж, при звука на сирената, той погледна часовника си.

– Най-добре е да се измитам оттук. Сбогом скъпа. Не се безпокой, аз ще оправя работата.

– О, татко!

Той рязко се обърна. Имаше нещо в гласа на Рут, нещо толкова непривично за обикновеното ѝ държание, че той бе изумен. Това бе почти отчаян зов. Тя направи едно импулсивно движение към него, но в следващия миг пак се овладя.

– До другия месец! – кимна и ободрително Ван Олдин.

След две минути влакът потегли.

Рут седеше замислена, хапейки долната си устна в усилие да задържи необичайните за нея сълзи. Изведнъж се почувства страшно самотна. Испита диво желание да скочи от влака и да се върне, преди да е станало много късно. Тя, толкова спокойна, така самоуверена, за пръв път в живота си се чувстваше като отвезан от вятъра лист. Ако знаеше баща ѝ... какво ли би казал?

Лудост! Да, точно това, лудост! За пръв път през живота си тя се бе издигнала над контрола на чувствата си, доведена до състояние да върши неща, които дори тя самата считаше за глупави и безсмислени. Беше в достатъчна степен Ван Олдинова дъщеря, за да прецени своята безразсъдност и напълно уравновесена, за да осъжда собствените си дела. Но тя беше негова дъщеря и в друг смисъл: притежаваше същата желязна решителност да преследва желаната цел и след като е взела веднъж решение, да не се разколебава. Още от люлка тя си беше самоволна; самите житейски обстоятелства бяха развили тази нейна черта от характера. Сега тя я подтискаше болезнено. Добре, зарът бе хвърлен. Сега трябва да свърши всичко.

Тя вдигна очи и срещна погледа на жената срещу нея. Испита внезапно чувство, че по някакъв начин тази жена е прочела мислите ѝ. В нейните сиви очи видя разбиране и... да, съчувствие.

Това бе само преходно впечатление. Лицата и на двете жени замръзнаха в съдържана учтивост. Мисис Кетринг взе едно списание, а Кейтрин Грей се загледа през прозореца, наблюдавайки безкрайната гледка на запустели улички и къщи от предградията.

За Рут ставаше все по-трудно да съсредоточи силите си върху страницата пред нея. Въпреки волята, хиляди мисли изпълваха главата ѝ. Каква глупачка бе била тя! Каква глупачка! Като всички студени, самодоволни хора, загубеше ли самоконтрол, тя го губеше напълно. Много късно беше... Наистина ли бе късно? О, да говори с някого, да се посъветва с някого! Преди никога не бе изпитвала такава Желание; тя би се надсмяла на мисълта да се посъветва с някой друг, освен със себе си, но сега... какво ставаше с нея? Тревога. Да, това най-добре би изразило всичко – тревога. Рут Кетринг бе напълно и изцяло обзета от паника.

Тя хвърли скрит поглед към жената насреща. Ако беше познавала някоя като нея, някое мило, хладнокръвно, спокойно, симпатично създание. Беше такъв тип личност, с която човек може да разговаря. Но как можеше, разбира се, да се довери на един чужденец. Рут се усмихна на себе си при тази мисъл и пак взе списанието. Наистина ще трябва да се въздържа. В крайна сметка, тя е премислила всичко. Решила е нещата по собствена воля. Какво ли щастие е изпитала досега в живота си? Тя си каза безутешно: „Защо пък да не бъда щастлива? Човек никога не знае.“

Неусетно пристигнаха в Дувър. Рут бе добър моряк. Тя мразеше студа и с удоволствие се затвори в своята карта, която бе поръчала по телефона. Макар че не искаше да признава факта, Рут беше в известен смисъл суверена. Тя бе от този род хора, на които съвпаденията въздействат. След като слезе в Кале и се настани с прислужницата в двойното си купе на „Синия експрес“, тя се упъти към вагон-ресторанта. Там с изненада установи, че насрещното място на масата бе заето от същата жена, с която бе пътувала от Лондон. Едва доловима усмивка се появи неусетно на усните и на двете.

– Това е наистина съвпадение – каза мисис Кетринг.

– Зная – отвърна Кейтрин, – странно е как се случват нещата.

При тях с удивителна бързина, винаги присъща на международната компания „Вагон Ли“, дотърча един летящ келнер и сервира две купички супа. Когато омлетът замести супата, двете си говореха вече като

стари приятелки.

– Ще бъде чудесно да се припичаме на слънцето! – въздъхна Рут.

– Сигурна съм, че е приятно.

– Познавате ли Ривиерата?

– Не, посещавам я за първи път.

– Представям си тогава.

– Вие ходите всяка година, предполагам?

– Непременно. Януари и февруари в Лондон са отвратителни.

– Аз винаги съм живяла на село. И там не са особено приятни тези месеци. Главно кал.

– Кое ви накара изведнъж да пътувате?

– Парите – каза Кейтрин. – Десет години бях платена компаньонка с толкова собствени пари, колкото да си купя солидни селски обувки. Сега наследих нещо, което ми изглежда огромно състояние, въпреки че, смея да кажа, за вас сигурно не е кой знае какво.

– Чудя се защо казвате това – че за мен не е кой знае какво?

Кейтрин се засмя:

– Наистина, не зная. Предполагам, човек добива впечатление, без да мисли за това. Аз си помислих, че сте една от най-богатите дами на света. Просто така си въобразих. Може би греша?

– Не – каза Рут, – не грешите. – Внезапно тя стана сериозна. – Бихте ли ми казали какво друго впечатление си изградихте за мен?

– Аз...

Рут сподели смущението й.

– О, моля ви, зарежете условностите, аз искам да узная. Когато напуснахме гара Виктория, погледнах към вас и изпитах чувството, че вие... е, да, че вие четете мислите ми.

– Уверявам ви, че не съм четец на мисли – усмихна се Кейтрин.

– Да. Но моля ви, кажете какво си помислихте. – Рут бе толкова настойчива, че постигна целта си.

– Ще ви кажа щом желаете, но не ме вземайте за невъзпитана. Помислих си, че поради някаква причина, вие сте силно обезпокоена и ви съжалих.

– Права сте. Напълно сте права. Ужасно съм объркана. Бих... бих желала да ви доверя нещо, ако може.

„Боже мой, помисли си Кейтрин, колко напълно еднакъв изглежда светът навред! В Сейнт Мери Мийд хората винаги ми се доверяваха и ето, тук става същото, а пък мен наистина не са ми нужни техните затруднения!“

Тя отговори любезно:

– Разкажете ми.

Тъкмо приключваха обяда си. Рут изсърба кафето си, стана от мястото и безразлична към факта, че Кейтрин още не бе отпила и глътка от своето, каза:

– Елате с мен в купето ми.

Това бяха две единични купета, с врата помежду им. Във второто от тях една слаба девойка, която Кейтрин бе забелязала на гара „Виктория“, седеше на канапето, склучила ръце около червена кожена касетка с инициали Р.В.К. Мисис Кетринг затвори вратата и се настани на канапето. Кейтрин седна до нея.

– Аз съм в затруднение и не зная какво да правя. Обичам един човек... наистина много. Двамата се обичахме от младини и бяхме разделени грубо и несправедливо. Сега отново се събрахме.

– Да?

– Аз, аз искам да се видя с него. О! Вие сигурно смятате това за лошо, но обстоятелствата не са ви известни. Съпругът ми е невъзможен. Отнася се неблагоприятно с мен.

– Да – повтори Кейтрин.

– Тежи ми именно това, че излъгах баща си – този, който ме изпрати днес на гарата. Той иска да се разведе с моя съпруг и, разбира се, няма представа, че аз ще се срещна с другия човек. Би сметнал това за изключителна глупост.

– А не мислите ли и вие така?

– Аз, смятам, че е така, наистина.

Рут Кетринг се загледа в ръцете си. Те неудържимо трепереха.

– Не, сега не мога да се върна.

– Защо не?

– Аз... Всичко е уредено и това би разбило сърцето му.

– Не вярвайте – каза Кейтрин натъртено. – Сърцата са твърдо нещо.

– Той ще помисли, че нямам смелост, че ми липсва сила да се реша.

– Струва ми се ужасно глупава работа това, което мислите да сторите – каза Кейтрин. – Мисля, че и вие самата го разбирате.

Рут Кетринг скри лице в шепите си.

– Не зная, не зная. Откакто напуснахме гара „Виктория“ изпитвам ужасното чувство за нещо... нещо, което ще ми се случи много скоро... което не мога да избегна.

Тя сграбчи конвулсивно ръката на Кейтрин.

– Сигурно мислите, че съм луда, за да ви говоря така, но казвам ви,

зная че ще се случи нещо.

– Не мислете така – успокой я Кейтрин. – Постарайте се да се съвземете. Можете да телефонирате на баща си от Париж ако искате и той веднага ще дойде при вас. Лицето на Рут засия.

– Да, ще направя така. Скъпият ми стар татко! Странно наистина, но до днес не знаех колко много го обичам.

– Тя седна и изтри сълзите си с кърпичка. – Бях много глупава. Много ви благодаря за това, че ме оставихте да ви говоря. Не зная как изпаднах в такова странно истерично състояние.

Тя се изправи.

– Вече съм добре. Струва ми се, че наистина ми беше необходимо да поговоря с някого. Сега не мога да си обясня, защо трябваше да изгупявам толкова.

Кейтрин също се изправи.

– Драго ми е, че се чувствате по-добре – каза тя с опит да придаде на гласа си възможно най-обикновен тон. Боеше се само от това, че след решителността идва смущението, затова тактично добави:

– Трябва да се прибера в купето си.

Тя излезе в коридора едновременно с появилата се от съседната врата прислужница. После едната погледна през рамото на Кейтрин и по лицето ѝ се изписа неописуема изненада. Кейтрин също се обърна, но в това време тази, или този, който бе възбудил интереса на момичето, се бе прибрал в купето си и коридорът беше празен. Тя тръгна по него към своето купе, което бе в съседния вагон. Когато мина покрай последното купе, вратата му се отвори, едно женско лице се появи за миг и бързо затвори вратата. Беше лице, което не се забравя лесно, както щеше да разбере Кейтрин, когато го видя отново. Красиво лице, овално и тъмно, със силен безупречен грим. Кейтрин изпита чувството, че го е виждала някъде преди.

Тя се прибра в купето си без друго приключение и остана известно време замислена за доволството, което я беше обзело. Чудеше се коя ли е тази жена с коженото палто, чудеше са какъв ли изход ще има нейната история.

– Ако съм предпазила някого от шуротии, мисля че съм свършила добра работа – си каза тя. – Но кой знае? Този тип жени са твърдоглави и егоистични през целия си живот. Може би за нея ще бъде добре за разнообразие да постъпи другояче. О, не ми се вярва да я срещна пак. Тя положително не ще пожелае да ме види отново. Това е най-лошото когато оставяш хората да ти се доверяват.

Кейтрин се надяваше, че за вечеря няма да имат същите места. Разсъди, не без хумор, че това ще бъде неловко и за двете. Като облегна главата си на една възглавница, тя се почувства уморена и страшно подтисната. Бяха пристигнали в Париж и бавният ход из предградията, с безкрайните си спирания и престои, бе много отегчителен. Когато достигнаха Лионската гара, тя с удоволствие излезе да се разходи по перона. Острият хладен въздух я освежи. Тя забеляза с усмивка, че приятелката ѝ с коженото палто бе разрешила очакваната неловкост с проблема за вечерята по свой начин. Един поднос с вечеря бе подаден през прозореца и се пое от прислужницата. Когато влакът отново потегли и едно шумно звънене оповести вечерята, Кейтрин се запъти спокойна към вагон-ресторанта. Този път събеседник ѝ беше един съвсем различен човек – дребен, типичен чужденец на вид, с рошави мустаци и оголена глава, килната встрани. Кейтрин си беше взела една книга за четене докато сервира и забеляза, че очите на дребния човечец са спрени върху нея, искрящи от удоволствие.

– Виждам, мадам, че държите криминален роман. Обичате ли ги?

– Те ме развличат – призна Кейтрин. Дребният човечец кимна с израз на пълно разбиране.

– Казвали са ми, че се харчат много. Защо ли е така, мадомоазел? Питам ви като изследовател на човешката природа, защо става така?

Кейтрин се чувстваше все по-заинтригувана.

– Може би дават на човек представа за възбуждащи изживявания – намекна тя.

Той кимна.

– Да, има нещо такова.

– Естествено, човек знае, че в действителност такива неща не се случват – продължи Кейтрин, но той рязко я прекъсна:

– Понякога госпожице, понякога. На мене са се случвали. Тя отправи към него прям, изпълнен с любопитство поглед.

– Кой знае, някой ден може и около вас да се заплете нещо. – продължи той. – Всичко става.

– Едва ли – засмя се Кейтрин. – На мен никога не се случва нещо такова.

Той се приведе напред.

– А не ви ли се иска да се случи?

Въпросът му я смути и тя притаи дъх.

– Може би си внушавам – продължи дребният човечец, докато старателно търкаше вилицата си. – Но мисля, че у вас има някакво

влечение към интересните събития. Е, добре госпожице, през целия си живот аз съм установил едно нещо: каквото човек търси, намира. Кой знае? – Лицето му се присви в насмешлива гримаса. – Може би ще намерите повече отколкото търсите.

– Пророкуване ли е това? – запита Кейтрин усмихната.

Дребният човек поклати глава.

– Аз никога не пророкувам – заяви тържествено той. – Вярно е, че имам навика да бъда винаги пряк, обаче не правя капитал от това. Лека нощ, госпожице, Желая ви приятен сън.

Кейтрин тръгна към купето си, доволна и развлечена от дребния си съсед. Премина покрай отворената врата от купето на своята приятелка и видя кондуктора да оправя леглата. Жената в коженото палто стоеше на прозореца, загледана навън. Второто купе, както забеляза Кейтрин през свързващата ги врата, бе празно, с разхвърляни по седалките куфари и чанти. Прислужницата я нямаше.

Кейтрин намери леглото си пригответо и понеже бе уморена, веднага се приготви за лягане. Около десет и половина загаси лампата.

Събуди се внезапно; колко време бе изминало, не знаеше. Погледна часовника си и видя, че е спръл. Чувство на безкрайно смущение я облада и с всеки изминал момент то нарастваше. Най-после тя стана, наметна си пеньоара на раменете и излезе в коридора. Целият влак сякаш дремеше. Кейтрин смъкна стъклото на прозореца и поседя там известно време. Подложи главата си на хладния нощен въздух в напразни опити да притъпи страха и смущението си. Внезапно реши да отиде до другия край и да попита кондуктора за часа, за да си свери часовника. Намери обаче мястото му празно. Поколеба се за миг и после се вмъкна в съседния вагон. Впери очи в дългата, неясна пътека на коридора и видя за своя изненада, че един мъж стоеше с ръка върху вратата на купето, заемано от жената с коженото палто. Тя помисли, че купето е същото, но е възможно да бъркаше. Мъжът остана там миг-два гърбом към нея, несигурен и разколебан в намеренията си. После бавно се изви със странното чувство на фаталност, Кейтрин позна в него същия човек, когото бе срещнала на два пъти преди – веднъж в коридора на хотел „Савоя“ и веднъж в кантората на Кук. Той отвори вратата на купето и влезе вътре, затръшвайки я след себе си.

Една мисъл връхлетя ума на Кейтрин. Дали не беше това мъжът, за когото бе говорила дамата – мъжът, с когото тя възнамеряваше да се срещне?

Тогава Кейтрин си каза, че фантазира. По всяка вероятност е

сгрешила купето. Върна се обратно в нейния вагон. Пет минути по-късно влакът намали ход. Чу се дългия жаловит писък на сирената и след няколко минути влакът спря в Лион.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА УБИЙСТВО

На сутринта Кейтрин се събуди от яркото слънце. Рано отиде на закуска, ала не срещна никого от новите си познайници. Когато се върна в купето си, то тъкмо бе приведено в ред от кондуктора, мургав човек с увиснали мустаци и тъжно изражение.

– Мадам е щастлива – каза той. – Слънцето грее. Винаги е голямо разочарование за пътниците, когато пристигнат в мрачна утрин.

– Аз наистина бих се разочаровала – призна Кейтрин.

Човекът се запъти навън.

– Имаме закъснение, мадам, – каза той. Ще ви предупредя когато наближим Ница.

Кейтрин кимна. Тя се беше облегла на прозореца, заплена от слънчевата панорама. Палмовите дръвчета, плътната синева на морето, ярките жълти мимози се открояваха с целия чар на новото за тази жена, която цели четиридесет години бе познавала само суровите английски зими.

Когато пристигнаха в Кан Кейтрин слезе и се разходи по перона. Сети се за жената с коженото палто и погледна към прозореца на нейното купе. Пердетата бяха все още спуснати, единствени от целия влак. Кейтрин се зачуди и когато се качи пак във влака, мина през коридора и забеляза, че двете купета бяха все още затворени и заключени. Жената с коженото палто явно не беше от ранобудните.

Кондукторът ѝ съобщи, че след няколко минути влакът ще пристигне в Ница. Кейтрин му подаде една монета, старецът ѝ благодари, но не отмина. Имаше нещо странно в държанието му. Кейтрин най-напред си помисли, че бакшишът може би е недостатъчен, но постепенно се убеди, че работата е далеч по-сериозна. Лицето на стареца бе болезнено помрачено, той целия трепереше и изглеждаше изплашен както никога. Гледаше я някак странно и изведнъж запита рязко:

– Мадам ще ми прости, но надявам се да я посрещнат приятели в Ница?

– Вероятно – отвърна Кейтрин. – Защо?

Но старецът просто поклати глава, измърмори нещо, което Кейтрин не можа да разбере и отмина, без да се покаже повече докато влакът не спря на гарата. Тогава дойде и започна да ѝ подава вещите от прозореца.

Кейтрин стоя няколко минути на перона объркана, докато един изискан младеж с приятно лице я доближи и запита колебливо:

– Мис Грей, надявам се?

Кейтрин отговори утвърдително. Младежът се ухили насреща ѝ и обяви:

– Аз съм Чъби, съпруг на лейди Темплин. Надявам се, че е споменала за мен, но може и да е забравила. Пазите ли си багажния билет? Аз си бях загубил моя, когато дойдохме тази година. Нямате си представа каква беля ми отвориша. Френска работа.

Кейтрин му подаде билета и смяташе да тръгне с него, когато един мек и приятен глас и прошепна на ухото:

– Един момент, мадам, моля:

Кейтрин се обърна и се озова лице в лице с непознат мъж с едър ръст, облечен в униформа, обкичена с нашивки. Служителят обясни, че имало известни формалности и може би мадам няма да има нищо против да го придружи. Полицейски формалности... той вдигна ръце – несъмнено абсурдни, но какво да се прави.

Мистър Чъби Евънс слушаше нищо не разбиращ, тъй като френският му език бе съвсем ограничен.

– Това са то французите – измърмори той. Беше един от тези заклетни патриоти британци, които, поживели доста из чужбина, остро критикуват чуждите порядки. – Винаги ще измислят нещо глупаво. Че аз преди не помня да са безпокоили хората. Това сега е нещо ново. Струва ми се, че трябва да отидете.

Кейтрин тръгна след полицаия. За нейно учудване той я отведе до една странична линия, където бе оставен вагон от заминалия вече влак. Покани я да се качи в него и, следвайки я по коридора, разтвори широко вратата на едно от купетата. В него се намираще една личност с внушителен вид и едно безлично същество, което излезе някакъв чиновник. Внушителната личност учтиво се надигна, поклони се на Кейтрин и каза:

– Ще ме извините, мадам, но трябва да се извършат някои формалности. Надявам се, че мадам говори френски?

– Мисля, че достатъчно, господине – отвърна Кейтрин на френски.

– Това е добре. Седнете, моля, мадам. Казвам се Кокс, полицейски комисар. – Той авторитетно изчисти гърлото си, а Кейтрин се постара да изглежда напълно спокойна.

– Искате да видите паспорта ми? – запита тя. – Ето го.

– Благодаря, мадам – отвърна той и пое паспорта, като пак си

изчисти гърлото. – Но това, което ми трябва, е една малка информация.

– Информация?

Комисарят бавно кимна глава.

– Относно една дама, с която сте пътували заедно. Вчера сте обядвали с нея.

– Боя се, че не мога да ви кажа нищо за нея. Ние поговорихме след обеди, но тя ми е съвсем непозната. Никога, преди не съм я виждала.

– Все пак – рязко заяви комисарят. – Вие се върнахте в купето с нея след като обядвахте и говорихте известно време, нали?

– Да – отвърна Кейтрин. – Така е.

Комисарят сякаш я очакваше да каже още нещо и я изгледа окуражително:

– Да, мадам?

– Моля, господине?

– Бихте могли може би да ми дадете известна представа за вашия разговор?

– Бих могла – отвърна Кейтрин. – Но в момента не виждам причина да сторя това. По свойствен британски маниер тя се почувства засегната. Този чужд полицейски чиновник ѝ се стори безочлив.

– Причина ли? – повиши глас комисарят. – Но да, мадам, уверявам Ви, че има причина.

– Тогава, надявам се, вие ще ми я обясните.

Комисарят потърка замислено брадичката си минута-две, без да проговори.

– Мадам – каза най-после той. – Причината е много проста. Въпросната дама бе намерена мъртва в купето си тази сутрин.

– Мъртва! – възкликна Кейтрин. – От какво, сърдечна слабост?

– Не – отвърна комисарят с отвлечен, унесен глас. – Не... била е убита.

– Убита! – извика Кейтрин.

– Прислужницата е изчезнала.

– О! – Кейтрин замълча, за да събере мислите си.

Щом кондукторът ви е видял да говорите с нея в купето ѝ, той, съвсем естествено, съобщи този факт на полицията. Ето защо, мадам, ние ви задържахме с надеждата да се сдобием с нови сведения.

– Съжалявам много – каза Кейтрин. – Аз не зная дори името ѝ.

– Името ѝ е Кетринг. Това узнахме от нейния паспорт и от етикетите на багажа ѝ. Ако ние...

На вратата на купето се почука. Господин Кокс се намръщи и я

открехна.

– Какво има? – запита нервно той. – Не желая да ме безпокоят.

Яйцевидното теме на събеседника на Кейтрин от предишната вечер се появи на прага. На лицето му бе грейнала усмивка.

– Казвам се – започна той – Еркюл Поаро.

– Н-н-н-е – запелтечи комисарят. – Не Еркюл Поаро?

– Същият – отвърна господин Поаро. – Ние сме се виждали веднъж с вас, господин Кокс, в Сюрет в Париж, макар че без съмнение вие сте ме забравили.

– Съвсем не, господине, съвсем не – сърдечно възропта комисарят. – Но влезте, моля ви се. Вие знаете за тази...

– Да, зная – каза Еркюл Поаро. – Дойдох да видя дали не бих могъл да бъда полезен.

– Бихме се поласкали – незабавно отвърна комисарят.

– Позволете ми, господин Поаро, да ви представя... – той се справи с паспорта, който още държеше в ръката си – На мадам... хм... мис Грей.

Поаро се усмихна на Кейтрин.

– Странно е, нали – измънка той – че думите ми се сбъдват толкова скоро?

– Госпожицата, уви, може да ни бъде полезна много малко, – каза комисарят.

– Аз тъкмо обяснявах – обади се Кейтрин, – че бедната дама ми беше съвсем непозната.

Поаро кимна.

– Но тя разговаря с вас, нали? – любезно запита той.

– Вие имате известни впечатления, нали?

– Да – съгласи се Кейтрин. – Мисля, че да.

– И това впечатление е?

– Да, госпожице – пристъпи напред комисарят. – Дайте ни възможност да узнаем вашите впечатления.

Кейтрин се опита да си припомни всичко. В известен смисъл тя се чувстваше сякаш издава признание, но ужасната дума „убийство“ така звучеше в ушите ѝ, че не посмя да скрие нищо. Може би много зависеше от това. Така, доколкото можеше подробно, тя повтори дума по дума разговора, който бе водила с мъртвата жена.

– Това е интересно – заяви комисарят, поглеждайки навън. – Е, господин Поаро, интересно е, нали? Ако е извършено престъпление... – той остави мисълта си недовършена.

– Предполагам, че не се касае за самоубийство? – колебливо запита Кейтрин.

– Не – отвърна комисарят. Не може да бъде самоубийство. Тя е удушена с парче черна панделка.

– О! – потръпна Кейтрин. Господин Кокс разпери оправдателно ръце. – Това не е красиво. Струва ми се, че нашите разбойници по влаковете са брутални и отвратителни.

– Но това е ужасно!

– Да, да – успокояваше и се оправдаваше той. – Но вие сте много смела, госпожице. Веднага щом ви погледнах, си казах: „Госпожицата е много смела“. Ето защо искам, да ви помоля да направите още нещо, нещо неприятно, но уверявам ви, крайно необходимо.

Кейтрин го погледна с любопитство. Той пак простря извинително ръце.

– Ще ви моля, госпожице да бъдете така добра и ме придружете до съседното купе.

– Нужно ли е? – запита Кейтрин с отпаднал глас.

– Някой трябва да я идентифицира – каза Кокс. – И тъй като прислужницата е изчезнала – той се изкашля многозначително – вие се явявате лицето, което я е виждало най-много откакто се е качила във влака.

– Добре, – каза тихо Кейтрин. – Щом това е необходимо...

Тя стана. Поаро ѝ кимна ободрително.

– Госпожицата е чувствителна, – каза той. – Мога ли да дойда с вас, господин Кокс?

– Чудесно, драги мой господин Поаро.

Те излязоха в коридора и господин Кокс отключи вратата на купето на покойната. Пердетата на прозореца бяха полувдигнати, колкото да пропуснат светлината. Мъртвата лежеше в леглото на лявата си страна в такава естествена поза, че човек би я помислил за заспала. Нощницата ѝ бе метната върху нея, а главата бе извита към стената така, че се виждаха само червените ѝ къдрици. Господин Кокс постави внимателно ръка върху рамото и обърна тялото по гръб така, че да се види лицето. Кейтрин изтръпна и заби нокти в дланите си. Силен удар бе направил лицето почти неузнаваемо. Поаро възкликна силно. – Кога е направено това? – запита той. – Преди или след смъртта?

– Лекарят ще каже после, – отвърна господин Кокс.

– Странно, – продължи Поаро, сбирайки вежди. Той се обърна към Кейтрин:

– Смелост, госпожице! Огледайте добре. Сигурна ли сте, че това е

жената, с която говорихте вчера във влака?

Кейтрин имаше здрави нерви. Тя си наложи да разгледа дълго и основно обезобразения труп. После се наведе и улови ръката на мъртвата.

– Напълно съм сигурна, – отвърна най-после тя. – Лицето е съвсем обезобразено, за да мога да го разпозная, но чертите, осанката и косата са същите. Освен това, бях забелязала ей това – тя посочи една дребна бенка на китката на мъртвата – докато говорехме.

– Отлично. – одобри Поаро. – Вие сте съвършен свидетел, госпожице. В такъв случай вече не става въпрос за идентифициране, но все пак, странна работа. – Той се намръщи загледан в жертвата.

Господин Кокс сви рамене.

– Убиецът несъмнено е бил обладан от гняв. – предположи той.

– Ако тя е била повалена, тогава би било понятно – каза замислен Поаро. – Но човекът, който я е удушил, е хвърлил примката отзад изненадващо. Малко задавяне, малко конвулсии, това е всичко, което може да се чуе. А след това – обезобразяващ удар по лицето. Защо? Надявал ли се е убиецът, че ако лицето стане неузнаваемо, тя не ще бъде разпозната? Или я е мразил толкова много, че не е могъл да се въздържа да нанесе този удар даже след като е била вече мъртва?

Кейтрин потрепера и той изведнъж се обърна любезно към нея:

Не ме оставяйте да ви разтревожа, госпожице. Всичко това за вас е ново и ужасно. За мен, уви, то е стара история. Един момент, моля и двама ви.

Те стояха до вратата, загледани в него, докато Поаро бързо нахълта в купето. Прегледа дрехите на мъртвата, старателно сгънати на края на леглото, огромното кожено палто, което висеше на закачалката и малката шапчица, поставена върху мрежата. После премина в съседното купе, същото, в което Кейтрин бе видяла да седи прислужницата. Тук леглото не бе раздигнато. Три-четири пакета бяха разхвърляни по канапето, между тях една кутия за шапки и два куфара. Внезапно той се обърна към Кейтрин:

– Вие бяхте вчера тук. Забелязвате ли нещо променено, нещо да липсва?

Кейтрин внимателно огледа и двете купета.

– Да – каза тя. – Липсва едно нещо: една червена кожена кутия, на която бяха гравирани инициалите Р.В.К. Трябва да беше или малко куфарче, или голяма кутия за скъпоценности. Когато я видях, държеше я прислужницата.

– Аха! – възкликна Поаро.

– Но, разбира се, – настоя Кейтрин. – Аз... естествено, аз не разбирам нищо от такива работи, но сигурно всичко е напълно ясно, щом прислужницата и скъпоценностите ги няма.

– Искате да кажете, че момичето ги е откраднало?

Не, госпожице, има достатъчно солидни аргументи против това.

– Какви?

– Прислужницата е била оставена в Париж.

Кокс се обърна към Поаро:

– Бих желал да чуете със собствените си уши разказа на кондуктора – измърмори съчувствено той. – Много е поучителен.

– Госпожичката несъмнено също би искала да го чуе – каза Поаро. – Нямайте нищо против, нали господин комисар?

– Не – заяви комисарят, въпреки очевидното му несъгласие. – Съвсем не, господин Поаро, щом вие настоявате така. Свършихте ли тук?

– Струва ми се. Само минутка още.

Той обръщаше пакетите, отнесе един до прозореца, разгледа го и измъкна нещо с пръстите си.

– Какво е това? – рязко запита господин Кокс.

– Четири светли косъма. – Той се наведе над масата. – Да, те са от главата на мъртвата.

– А какво от това? Придавате ли им някакво значение?

Поаро остави пакета и измънка.

– Кое е важно? И кое не? Човек никога не може да каже. Трябва внимателно да отбелязвате всяка незначителна подробност.

Върнаха се обратно в първото купе и след малко кондукторът на вагона влезе, за да бъде разпитан.

– Вашето име е Пиер Мишел?

– Да, господин комисар.

– Бих желал да повторите пред този господин – той посочи Поаро – това, което ми разказахте, че се е случило в Париж.

– Много добре, господин комисар. След като напуснахме лионската гара, аз дойдох да приготвя леглата, мислейки, че мадам е отишла да вечеря, но тя си бе поръчала вечерята в купето. Каза ми, че се наложило да остави прислужницата си в Париж, така че да приготвя само едното легло. После пренесе вечерята си в съседното купе и остана там докато аз оправях леглото. След това ми каза, че не желае да бъде събудена рано сутринта, понеже искала да се наспи. Казах ѝ, че съм разбрал и тя ми пожела „лека нощ“.

– Вие самият не влизахте ли в съседното купе?

– Не, господине.

– Тогава едва ли сте забелязали някакво червено кожено куфарче върху багажа там.

– Не, господине, не съм.

Било ли е възможно някой мъж да е бил скрит в съседното купе?

Кондукторът се замисли.

– Вратата бе полуотворена – каза той. – Ако зад нея е стоял някой човек, аз няхах възможност да го видя, но разбира се, той щеше да бъде забелязан от мадам, когато тя влезе вътре.

– Точно така – кимна Поаро. – Нещо друго да кажете?

– Мисля, че това е всичко, господине. Не си спомням нищо друго.

– А тази сутрин? – настоя Поаро.

– Както мадам бе заръчала, аз не я безпокоих. Едва преди Кан се осмелих да почукам на вратата. Понеже не получих отговор, отворих. Мадам изглеждаше като че спи в леглото си. Докоснах я за рамото, за да я събудя и тогава...

– И тогава видяхте какво е станало – допълни Поаро. – Чудесно. Мисля, че зная всичко, каквото желях да узная.

– Надявам се господин комисар, че не съм се провинил в нещо? – тъжно запита човекът. – Такова нещо да се случи в „Синия експрес“! Това е ужасно!

– Успокойте се – отговори комисарят. – Ще бъде направено всичко, за да се запази около случая колкото може повече дискретност, стига това да е в интерес на правосъдието. Не мисля, че вие сте се провинили в нещо.

– И господин комисарят ще съобщи това на компанията?

– Но разбира се, разбира се – каза нетърпеливо господин Кокс. – Веднага ще го сторя.

Кондукторът се оттегли.

– Съгласно медицинската експертиза – обясни комисарят – дамата, е била мъртва, вероятно преди влакът да пристигне в Лион. Кой тогава е убиецът? От разказът на госпожицата става ясно, че някъде по пътя си тя е трябвало да се срещне с мъжа, за когото е говорила. Освобождаването на прислужницата е знаменател. Дали мъжът се е качил във влака от Париж и дали тя го е укрила в съседното купе? Ако е така, те може да са се спречкали и той да я е убил в изблик на ярост. Това е едната възможност. Другата, и по-близка до ума е, че нейният убиец е някой разбойник по влаковете, пътуващ с експреса. Той се е прокраднал в коридора незабелязан от кондуктора, убил я и е избягал с червеното кожено

куфарче, което без съмнение е съдържало скъпи накити. По всяка вероятност той е слязъл от влака в Лион и ние вече телеграфирахме на гарата за пълни подробности, относно всички онези, видяни да слизат от влака.

– Или може да е дошъл в Ница – подхвърли Поаро.

– Може – съгласи се комисарят. – Но това би било много смел акт.

Поаро почака минута-две преди да заговори:

– Във втория случай вие мислите, че убиецът е обикновен влаков джебчия?

Комисарят вдигна рамене.

– Зависи. Трябва да намерим прислужницата. Възможно е червено-то кожено куфарче да е у нея. Ако е така, тогава мъжът, за когото убита-та е говорила с госпожицата, може да е замесен в случая и аферата да е любовно престъпление. Самият аз приемам вероятността за крадеца по влаковете, като за най-приемлива. Тези бандити напоследък стават много дръзки.

Изведнъж Поаро погледна към Кейтрин.

– А вие, госпожице – рече той – нищо ли не чухте и не видяхте през нощта?

– Нищо – отвърна Кейтрин.

Поаро се обърна към комисаря.

– Мисля, че не е нужно да задържае госпожицата повече – подхвърли той.

Комисарят кимна.

– Тя ще ни остави адреса си.

Кейтрин му даде името на вилата на лейди Темплин. Поаро ѝ направи лек поклон.

– Ще ми позволите ли да ви видя пак, госпожице? – запита той. – Или имате толкова много приятели, че те ще запълнят изцяло времето ви?

– Напротив – каза Кейтрин. – Ще имам много свободно време и ще ми бъде много приятно пак да се видим.

– Чудесно! – добави Поаро и ѝ кимна приятелски. – Това ще бъде нашият криминален роман. Двамата заедно ще разследваме аферата.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА ВИЛА „МАРГЕРИТ“

– Тогава ти наистина си изцяло замесена! – възкликна лейди Темплин завистливо. – Скъпа, колко възбуждащо! – Тя разтвори китайските си сини очи и леко въздъхна.

– Истинско убийство! – допълни мистър Евънс изумен.

– Разбира се, Чъби няма представа от такива работи – продължи лейди Темплин. – Той просто не можеше да си обясни защо ви търси полицията. Какъв щастлив случай, драга! Знаеш ли, мисля си... да, наистина си мисля, че нещо може да се изкара от това.

Един пресметлив поглед оживи сините очи.

Кейтрин се почувства сравнително неловко. Тъкмо привършваха обяда и тя изгледа поред тримата, които бяха седнали около масата. Лейди Темплин, изпълнена с практични идеи, мистър Евънс, излъчващ наивно учудване и Ленокс, със странната, болезнена усмивка на мургавото й лице.

– Малшанс – измърмори Чъби. – Иска ми се да бях дошъл с вас, да видя всички подробности. – Тонът му бе печален и детински.

Кейтрин не каза нищо. Полицията не бе я карала да пази тайна, а беше й очевидно невъзможно да скрие голия факт или да се опита да го премълчи пред домакинята. А на нея й се искаше да направи именно това.

– Да – каза лейди Темплин, идвайки отново на себе си.

– Мисля, че може да се направи нещо. Един кратък спомен, изискано написан в женски стил: „Как разговарях с покойната, кратки размишления“. Нищо такова, знаете.

– Постно! – обади се Ленокс.

– Ти си нямаш представа – каза лейди Темплин с мек, спокоен глас, – какво биха платили вестниците за такъв кратък репортаж. Написан, естествено, от човек с неопетнено обществено положение. Ти самата, струва ми се, не би го направила, драга Кейтрин, обаче само ми дай голите факти и аз ще оправя цялата работа. Господин Де Хевиленд ми е близък приятел. Допадаме си един друг. Прекрасен човек – нищо вестникарско няма в него. Как ти се струва тази работа, Кейтрин?

– Бих предпочела да не правя нищо – сухо отвърна Кейтрин.

Лейди Темплин явно се разочарова при тоя безкомпромисен отказ.

Тя въздъхна и се залови да извлича нови подробности.

– Казваш, много внушителна персона? Чудя се коя ли ще да е била. Не й ли чу името?

– Спомена го – призна Кейтрин, – но не мога да си го спомня. Виждате ли, бях много развълнувана.

– Струва ми се – обади се Евънс, – че трябва да е било животински удар.

Съмнително е дали дори ако Кейтрин си спомняше името, би признала. Безконечният кръстосан разпит на лейди Темплин я уморяваше. Ленокс, която наблюдаваше по свой начин, забеляза това и предложи да заведе Кейтрин горе и да й покаже стаята. Тя я остави там и учтиво каза преди да излезе:

– Не обръщайте внимание на майка ми. Тя би изкопчила няколко пени дори и от баба си, ако можеше.

Ленокс слезе пак долу и завари майка си и доведения си баща да одумват новодошлата.

– Представителна – казваше лейди Темплин, – доста представителна. Облеклото ѝ е в ред. Сивият тоалет е същият модел, който Глейдис Купър носеше в „Египетски палми“.

– Забеляза ли ѝ очите? – прекъсна я Евънс.

– Остави очите настрана, Чъби – натърти лейди Темплин, – ние обсъждаме съществените белези.

– О, вярно – съгласи се мистър Евънс и се сви в черупката си.

– Не ми изглежда особено... солидна – каза лейди Темплин, явно колебаеща се да намери точната дума.

– Има всички инстинкти за една лейди, както казват в книгите – намеси се Ленокс с гримаса.

– Плиткоумна – измънка лейди Темплин, – примирява се с обстоятелствата, струва ми се.

– Надявам се, че ще направиш всичко по силите си да разшириш кръгозора ѝ – подхвърли язвително Ленокс, – но едва ли ще успееш. Както забеляза, тя закова предните си крака, сви уши назад и отказа да потегли.

– Както и да е – допълни лейди Темплин обнадеждена.

– я не ми изглежда съвсем загубена. Някои хора, щом им паднат пари на ръка, изведнъж стават недостижими.

– О, ти лесно ще успееш да я затрогнеш с молбите си – каза Ленокс. – В крайна сметка именно това е от значение, нали? И тя най-вече затова е тук.

– Тя ми е братовчедка – възропта лейди Темплин.

– Братовчедка? – надигна се мистър Евънс. – Предполагам, че мога да ѝ казвам Кейтрин, нали?

– Няма никакво значение как ще я наричаш, Чъби – отвърна лейди Темплин.

– Добре – заяви мистър Евънс. – Тогава ще я наричам така. Мислите ли, че играе тенис? – добави с надежда той.

– Разбира се, не – каза лейди Темплин. – Тя е била компаньонка, казах ти. Компаньонките не играят тенис или голф. Може би играят голф-крикет, но доколкото знам, през по-голямата част от деня те предат вълна или къпят кучета.

– Господи! – Възкликна мистър Евънс. – Нима?

Ленокс пак се качи в стаята на Кейтрин.

– Да ви помогна ли? – запита непреднамерено тя. При отказа на Кейтрин Ленокс седна на ръба на леглото и се взря замислено в гостенката.

– Защо дойдохте? – продума най-после тя. – Имам предвид нас. Ние не сме от вашия сорт.

– О, аз мечтая да вляза в обществото.

– Не ставайте глупава – прекъсна я веднага Ленокс, задържайки усмивката си. – Чудесно разбирате какво имам предвид. Ни най-малко не сте това, което очаквах. Казвам ви, облеклото ви е на място. – Тя въздъхна. – Дрехите значат много за мен. Аз съм родена страхливка. Жалкото е, че ги обичам.

– Аз също ги обичам – отвърна Кейтрин, – макар че не съм имала особена полза от това доскоро. Харесват ли ви тези?

Тя и Ленокс обсъдиха няколко модела, изработени с вкус.

– Харесват ми – изведнъж изтърси Ленокс. – Дойдох да Ви предупредя да не се поддавате на мама, но сега ми се струва, че това е излишно. Вие сте ужасно искрена и откровена и всичко от този род, ала не сте глупачка. По дяволите! Какво ли пък се е случило сега?

От хола жалостиво прозвуча гласът на лейди Темплин:

– Ленокс, току-що позвъни Дерик. Иска да дойде за вечеря. Може ли? Искам да кажа, че не сме изплашени като врабчета, нали?

Ленокс я успокои и се върна в стаята на Кейтрин. Видът ѝ беше по-свеж и ободрен.

– Драго ми е, че идва Дерик – каза тя. – Ще го харесате.

– Кой е Дерик?

– Син на лорд Леконбъри, Женен за една богата американка.

Жените са просто луди по него.

– Защо?

– О, по простата причина, че е хубавец. Всички си загубват ума по него.

– И вие ли?

– Понякога – отвърна Ленокс. – А понякога си мисля, че бих се оженила за някой пастор на село и бих отглеждала цветя в саксии. – Тя замълча и после добави. – Най-добре ще е да си хвана някой ирландски пастор.

След минута-две тя се върна към предишната тема:

– Има нещо странно в Дерик. Цялото им семейство са побъркани: страшни комарджии. Преди много години са проигравали на комар жените и именията си и вършели какви ли не шуротии. Дерик би направил всичко това, ако му се удадеше случай. – Тя тръгна към вратата. – Е, хајде, слезте долу, щом си отпочинете.

Останала сама, Кейтрин се отдаде на мислите си. Тъкмо сега се чувстваше съвсем неразположена и потисната от заобикалящата я среда. Ударът от разкритието във влака и начинът, по който новите ѝ приятели посрещнаха новината, смутиха душевното ѝ равновесие. Тя дълго и съсредоточено мисли за убитата жена. Бе съжалявала Рут, ала не можеше честно да каже, че я е харесвала. Премного се удиви само на безскрупулния егоизъм, подчертан от мъртвата, и това я бе отблъснало от нея.

Тя бе зачудена и малко засегната от хладното отдръпване на Рут, след като бе изпълнила желанието ѝ. В това, че тя бе стигнала до някакво решение, Кейтрин бе напълно сигурна, но се учудваше какво ли ще да е било. Все едно, смъртта бе дошла и бе направила всякакви решения без значение. Странно, че трябваше да стане така и едно грозно престъпление да постави края на това пътешествие. И внезапно Кейтрин си припомни един дребен факт, който може би трябваше да съобщи на полицията – факт, които в момента бе излитнал от паметта ѝ. Беше ли истина от някакво значение? Тя си мислеше, че вижда някакъв мъж да влиза именно в нейното купе, но бе сметнала, че може да греши. Ако е било съседното купе? Въпросният мъж положително не бе крадец по влаковете. Тя си припомни ясно двете предишни срещи с него – веднъж в хотел „Савоя“ и веднъж в кантората на „Кук“. Не, без съмнение тя е сгрешила. Той не бе влязъл в купето на мъртвата и може би тя постъпи добре, като не каза нищо на полицията.

Тя слезе долу и се присъедини към другите на терасата. Загледа се през клонките мимоза към синевата на Средиземно море и докато

слушаше с половин ухо бръщолевенето на лейди Темплин, се радваше, че дойде. Тук беше по-добре от Сейнт Мери Мийд.

Вечерта облече пурпурнорозовата рокля и като се усмихваше на отразения си в огледалото образ, слезе по стълбите за пръв път в живота си с лекото чувство на трепет.

Повечето от гостите на лейди Темплин бяха дошли и тъй като нейните приеми се отличаваха със своята глъч, шумът бе просто ужасяващ. Чъби се втурна към Кейтрин, поднесе и един коктейл и я взе под защитата си.

– О, ето те и тебе, Дерик! – ахна лейди Темплин, щом се отвори вратата да посрещне последния гост. – Най-последно можем да сядаме. Умирам от глад!

Кейтрин погледна през стаята и се вкочани. Значи... това беше Дерик. Разбра, че не е изненадана. Тя винаги бе знаела, че някой ден ще срещне мъжа, когото на три пъти бе виждала при такова странно стечение на обстоятелствата. Стори й се, че той също я позна. Прекъсна рязко думите си към лейди Темплин и после продължи с явно усилие. Всички се отправиха да вечерят и Кейтрин установи, че е настанена до него. Той веднага се обърна към нея с подкупваща усмивка.

– Знаех, че скоро пак ще ви срещна, ала никога не съм мечтал това да бъде тук. Но то трябваше да стане. Веднъж в „Савоя“ и веднъж при „Кук“... където са два, там са и три пъти. Не казвайте, че не ме помните или че не сте ме забелязали. Настоявам, че все пак ме забелязахте.

– О, да – отвърна Кейтрин, – но сега не е третият път, а четвъртият. Видях ви в „Синия експрес“.

– В „Синия експрес“! – държанието му някак странно се промени; тя можеше да не казва самата истина. Сякаш нещо го беше отдръпнало. После той отвърна безгрижно. – Каква беше тази гюрултия сутринта? Изглежда някой беше умрял?

– Да – каза Кейтрин, – някой беше умрял.

– Човек не бива да умира във влак – каза натъртено Дерик. – Струва ми се, че това води до какви ли не законни и международни усложнения и дава възможност на влаковете да оправдават закъсненията си.

– Мистър Кетринг – една снажна американка, която седеше насреща, се приведе напред и му заговори с присъщия си акцент, – мистър Кетринг, сигурна съм, че сте ме забравили, а ви смятам за съвършено мил човек.

Дерик се наведе да й отговори, а Кейтрин остана съвсем поразена. Кетринг! Това беше името, разбира се! Тя си го спомни сега, но каква

странна ирония на съдбата! Тук беше мъжът, когото тя бе видяла снощи да влиза в купето на жена си, който бе излязъл здрав и читав и сега седеше на вечерята съвсем безчувствен към участта, която я бе постигнала. Нямахме съмнение върху това: той не знаеше.

Един прислужник се наведе към Дерик, връчи му някаква бележка и зашепна нещо на ухото му. Извинявайки се с две думи на лейди Темплин, той разкъса плика и докато го четеше, по лицето му се изписа израз на необикновено удивление. После той погледна домакинята.

– Необикновена работа, Розали. Боя се, че ще трябва да ви оставя. Префектът на полицията иска веднага да ме види. Не мога да си обясня защо.

– Разкрили са ви греховете – обади се Ленокс.

– Сигурно – каза Дерик – им е влязла някаква муха в главата, но ми се струва, че ще трябва да прескоча до префектурата. Как смее този дядка да ми разваля вечерята? Ще трябва да намери крайно сериозна причина, за да се оправдае – засмя се той, дръпна стола си и стана да излезе от стаята.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА ВАН ОЛДИН ПОЛУЧАВА ТЕЛЕГРАМА

Следобед на 15 февруари гъста жълта мъгла се бе спуснала над Лондон. Ръфъс ван Олдин беше в апартамента си в хотел „Савоя“ и напук на атмосферните условия работеше усилено. Кентън бе претоварен. Напоследък му беше извънредно трудно да кара господаря си да обръща внимание на спешните дела. Осмелеше ли се да спомене някое такова, Ван Олдин го пресичаше накъсо. Сега обаче Ван Олдин сякаш се отдаваше на работата с удвоена енергия и секретарят използваше и най-малката възможност. Винаги тактичен, той прищпорваше Ван Олдин в най-неочаквания за него момент.

И все пак, колкото и да беше служебно зает, Ван Олдин не преставаше да мисли върху един дребен факт. Случайна забележка на Кентън, направена от секретаря съвсем несъзнателно, го бе възбудила. Сега тя незабележимо растеше все повече и повече в съзнанието на Ван Олдин, докато най-после той се поддаде на внушението ѝ.

Заслушал се беше в Кентън с обикновения си съсредоточен вид, докато всъщност не чуваше и дума. Кимваше автоматично, обаче секретарят прерови други книжа. Докато ги подреждаше, господарят заговори:

– Имате ли нещо против да повторите, Кентън?

Кентън се обърна за миг.

– Искате да кажете за това ли, сър? – Той държеше в ръката си една кратка бележка от компанията.

– Не, не – отвърна Ван Олдин, – относно това, което ми казахте: че сте видели прислужничката на Рут снощи в Париж. Не мога да разбера. Може би грешите?

– Не съм сгрешил, сър. Аз говорих с нея.

– Добре, разкажете ми всичко отначало.

Кентън се поклони.

– Уредих работата с Бретхаймер – обясни той, – и се върнах в „Риц“ да си приготвя багажа и да се навечерям, за да хвана влака в девет часа от Северната гара. На гишето видях една жена, в която разпознах прислужничката на мисис Кетринг. Отидох при нея и я запитах дали мисис Кетринг е там.

– Да, да – прекъсна го Ван Олдин, – разбира се. И тя ви каза, че Рут е отпътувала за Ривиерата, а нея е оставила в „Риц“ да чака по-

нататъшни разпореждания?

– Точно така, сър.

– Странна работа – каза Ван Олдин. – Много странна, наистина. Да меси и прислужницата в разни каши.

– В такъв случай – възрази Кентън, – сигурно мисис Кетринг би й оставила известна сума и би й наредила да се върне в Англия. Едва ли би я изпратила в „Риц“.

– Да – промърмори милионерът, – така е.

Той се канеше да каже още нещо, но се въздържа. Ценеше Кентън, обичаше го и му се доверяваше, но едва ли би разисквал личния живот на дъщеря си със своя секретар. Без друго беше засегнат от липсата на откровеност у Рут и това случайно сведение, което бе стигнало до него, не можа с нищо да заличи съмненията му.

Защо Рут е зарязала камериерката си в Париж? Какъв възможен обект или причина бе имала, за да стори това?

Той обмисля миг или два странното стечение на обстоятелствата. Какво, освен най-странно съвпадение беше, че първият човек, който камериерката на Рут среща в Париж, е бащиният ѝ секретар? Ах, така стават работите.

Той се намръщи при последната фраза; тя беше възникнала съвсем спонтанно в ума му. Щеше ли в такъв случай да стане нещо? Не обичаше да си задава този въпрос, тъй като не се съмняваше в отговора. А той беше – Ван Олдин бе положителен в това – Арман де ла Рош.

Тежко беше за Ван Олдин собствената му дъщеря да лудее след такъв човек и все пак той бе принуден да признае, че тя си имаше добра компания – много други знатни и интелигентни жени бяха попадали в мрежата на графа със същата леснина. Мъжете го преценяваха бързо, жените – не.

Потърси израз, с който да заличи евентуалните съмнения у неговия секретар.

– Рут винаги променя решенията си мигновено – забеляза той и допълни с възможно най-безгрижен тон. – Камериерката не би ли обясни... хм... причината за тази промяна?

Кентън се постара да отговори с естествен глас:

– Каза ми, сър, че мисис Кетринг неочаквано срещнала някакъв приятел.

– Така ли?

Тренираните уши на секретаря доловиха нотка на дебело натъртване на въпроса.

– Аха. Мъж или жена?

– Мисля, че тя каза мъж, сър.

Ван Олдин кимна. Най-лошите му опасения се сбъдваха. Той стана от стола и започна да крачи из стаята – навик, който имаше при възбуда. Неспособен да въздържа повече чувствата си, той избухна:

– Едно нещо никой мъж не е в състояние да стори – да накара една жена да бъде разумна. Тъй или иначе, жените изглежда нямат капка разум. Говорят за женски инстинкт – е, добре известно е по света, че жената е най-сигурната плячка за всеки пладнешки разбойник. И една от десет не може да различи мошеник щом, попадне на него. Всеки сладкодумец с приятна външност може да им завърти главата. Ако бях аз, сякаш...

Той беше прекъснат от влизането на един камериер с телеграма. Ван Олдин я отвори и лицето му изведнъж стана бяло като тебешир. Подпря се на стола да не падне и махна на камериера да излезе.

– Какво се е случило, сър? – надигна се заинтригуван Кентън.

– Рут! – изпъшка дрезгаво Ван Олдин.

– Мисис Кетринг?

– Убита!

– Катастрофа?

Ван Олдин поклати глава.

– Не. Изглежда че е била ограбена. Те не споменават тази дума, Кентън, но бедното ми дете е било убито.

– О, сър! Господи!

Ван Олдин чукна телеграмата с пръст.

– Праща я полицията от Ница. Трябва да замина с първия влак.

Изпълнителен както винаги, Кентън погледна часовника.

– В пет часа от гара Виктория, сър.

– Може. Ще дойдете с мене, Кентън. Предупредете Арчи и си стегнете багажа. Погрижете се за всичко тук. Аз ще слеза до „Кързън Стриит“.

Телефонът остро извънтя и секретарят вдигна слушалката.

– Да. Кой е?

После се обърна към Ван Олдин:

– Мистър Гоби, сър.

– Гоби? Не мога да го видя сега. Не, чакайте, имаме достатъчно време. Кажете им да го пратят горе.

Ван Олдин беше силен човек и бе възстановил вече желязното си спокойствие. Малцина биха забелязали нещо особено в поздравата му, отправен към мистър Гоби.

– Времето ми е оскъдно, Гоби. Нещо важно ли ще ми кажете?

Мистър Гоби се изкашля.

– Движенията на мистър Кетринг, сър. Пожелахте да ви докладвам.

– Да?

– Мистър Кетринг, сър, замина от Лондон за Ривиерата вчера сутринта.

– Какво?!

Нещо в гласа му трябва да сепна мистър Гоби. Почтеният човечец се отклони от обичайната си практика никога да не гледа лицето, на което говори, и плъзна мимолетен поглед към милионера.

– С кой влак отпътува?

– „Синия експрес“, сър.

Мистър Гоби се изкашля пак и заговори на часовника върху камината:

– Госпожица Мирел, танцьорката от „Партенона“, замина със същия влак.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА РАЗКАЗЪТ НА АДА МЕЙСЪН

– Не мога да ви повтора съвсем точно, господине, нашия ужас, нашето възмущение и дълбоко съчувствие, което изпитваме към вас.

Така прокурорът господин Кареж се обърна към Ван Олдин. Комисарят Кокс съчувствено зашумоля из гърлото си. Ван Олдин с отсечен жест прати по дяволите и ужас, и възмущение, и съчувствие. Намираха се в стаята на следователя в Ница. Освен господин Кареж, комисаря и Ван Олдин в стаята имаше още едно лице, което именно заговори:

– Господин Ван Олдин очаква действия, бързи действия.

– Ах! – възкликна комисарят, – аз още не съм ви представил. Мистър Ван Олдин, това е господин Еркюл Поаро. Без съмнение, вие сте слушали за него. Макар че се е оттеглил от работа от няколко години вече, все още се слави като един от най-прочутите детективи.

– Драго ми е да се запозная с вас, господин Поаро – каза Ван Олдин, възобновявайки една фраза, която бе изхвърлил от речника си от години насам. – Значи сте се оттеглили от работа?

– Така си е, господине. Сега се наслаждавам на света.

Дребният човечец направи един импозантен жест.

– Случи се господин Поаро да пътува в „Синия експрес“ – обясни комисарят, – и той на драго сърце се отзова да ни помогне с богатия си опит.

Милионерът загледа с интерес господин Поаро и неочаквано каза:

– Аз съм богат човек, господин Поаро. Често се казва, че богатите живеят с мисълта, че могат да купят всичко и всекиго, ала това не е вярно. В моите кръгове аз съм голям човек, а един голям човек може да иска услуга от друг такъв.

Поаро кимна в съгласие.

– Добре го казахте, мистър Ван Олдин. Поставям се изцяло на вашите услуги.

– Благодаря ви – отвърна Ван Олдин. – Мога да кажа само това: потърсете ме по което време искате и няма да ме намерите неблагодарен. И тъй, господа, на работа.

– Предлагам – започна господин Кареж, – да разпитаме камериерката Ада Мейсн. Довели сте я тук, както разбирам?

– Да – каза Ван Олдин, – Взехме я с нас при минаването си през

Париж. Тя бе много разтревожена, узнавайки за смъртта на господарката си, но отговорите ѝ бяха съвсем конкретни.

– Ще я изслушаме в такъв случай – прие господин Кареж.

Той натисна звънеца на бюрото си и няколко минути по-късно Ада Мейсън влезе в стаята.

Беше спретнато облечена в черно и върхът на носа ѝ бе зачервен. Сменила бе сивите си пътнически ръкавици с чифт черни кожени. Тя отпрати очаквателен поглед към бюрото на следователя и почувства облекчение при вида на бащата на господарката си. Следователят се гордееше с изисканите си маниери и стори всичко възможно да я предразположи. В това бе подпомогнат и от Поаро, който превеждаше и чиито сърдечни обноски действаха успокоително на англичанката.

– Вие се казвате Ада Мейсън, нали?

– Кръстена съм Ада Беатрис, сър – отвърна рязко Мейсън.

– Точно така. Струва ми се, че случилото се е потресаващо.

– О, наистина, сър. Аз съм служила при много дами и винаги съм ги оставяла доволни, надявам се. Никога не съм очаквала нещо такова да се случи край мен.

– Да, да – съгласи се господин Кареж.

– Естествено, чела съм за такива неща в неделните вестници. Винаги съм знаела, че тези чужди влакове... – тя изведнъж прекъсна потока на речта си, припомняйки си, че хората, които я разпитват, са от същата народност, от която бяха и влаковете.

– Нека сега преповторим случая – подхвана господин Кареж. – Доколкото разбирам, когато тръгнахте от Лондон, не е ставало въпрос за вашето оставане в Париж?

– О, не, сър! Канехме се да отидем направо в Ница.

– Друг път пътували ли сте с господарката си в чужбина?

– Не, сър. Виждате ли, аз бях само от два месеца при нея.

– С обикновеното си разположение ли беше тя, когато тръгнахте на път?

– Беше малко смутена и разтревожена и доста трудно можеше да се угоди на капризите ѝ.

Господин Кареж кимна.

– И тъй, Мейсън, кое беше първото ви впечатление от пристигането в Париж?

– То беше на мястото, което наричат Лионската гара, сър. Господарката ми смяташе да слезе и да се поразходи из перона. Тя тъкмо излизаше в коридора, когато възкликна и се върна обратно в купето си с

един господин. Затвори вратата между нейното и моето купе, така че аз не чух и не видях нищо, после изведнъж я отвори и ми каза, че била променила плановете си. Даде ми пари и ми нареди да сляза и отида в „Риц“. Там отлично я познавали, каза тя, и щели да ми дадат стая. Аз трябваше да чакам там, докато получа вест от нея; щяла да ми телефонира какво да правя. Разполагах с толкова време, колкото да си събера нещата и да скоча от влака тъкмо преди потеглянето му.

– Докато мисис Кетринг ви нареждаше това, къде беше господинът?

– Беше се изправил в другото купе, сър, загледан през прозореца.

– Бихте ли ни го описали?

– Ах... виждате ли, сър, аз едва го забелязах. През повечето време той беше с гръб към мен. Беше висок и мургав, това само мога да кажа. Облечен беше както повечето господа с тъмносиньо палто и сива шапка.

– Не беше ли някой от пътниците във влака?

– Не мисля, сър. Подразбрах, че е дошъл на гарата да се види с мисис Кетринг. Разбира се, той е можел да бъде и пътник от влака. Не съм мислила върху това.

Мейсън изглеждаше леко объркана при този намек.

– Ах! – господин Кареж неусетно премина на друга тема. – Господарката ви по-късно е помолила кондуктора да не я събужда рано сутринта. Как мислите, беше ли това нещо обикновено за нея?

– О, да, сър. Госпожата никога не закусваше, пък и не спеше добре нощем, затова обичаше да си поспива сутрин.

Господин Кареж пак промени темата.

– Сред багажа се намираще едно куфарче от червена кожа, нали? – запита той. – Това кутията с накити на вашата господарка ли беше?

– Да, сър.

– Не взехте ли това куфарче с вас в „Риц“?

– Аз да взема кутията с накитите на госпожата в „Риц“?! О, изключено, сър! – възкликна Мейсън с възмущение.

– Значи го оставихте във вагона?

– Да, сър.

– Знаете ли дали господарката ви държеше доста накити в него?

– Значително количество, сър. Просто ме караше да изпадам в паника понякога, честна дума, като слушам какви кражби стават из чужбина. Зная, че те бяха застраховани, но все едно, струваше ми се излишен риск. Ха, сама господарката ми е казвала, че само рубините струват неколкостотин хиляди фунта.

– Рубините ли? Какви рубини? – изрева внезапно Ван Олдин.

Мейсън се извърна към него:

– Мисля, че вие ѝ ги подарихте неотдавна, сър.

– Господи! – възкликна Ван Олдин. – Вие не искате да кажете, че е носила рубините със себе си? Предупредих я да ги остави в банката.

Мейсън отново се покашля дискретно, което очевидно бе част от репертоара ѝ на камериерка. Този път това означаваше много. То изразяваше далеч по-ясно от всякакви думи, че господарката на Мейсън бе своенравна жена.

– Рут трябва да е била полудяла – промълви Ван Олдин. – За какъв дявол са ѝ били?

На свой ред господин Кареж се изкашля на воля също така многозначително и така привлече вниманието на Ван Олдин към себе си.

– За момента – обърна се към Мейсън господин Кареж, – мисля, че това е всичко. Ако влезете в съседната стая, госпожице, ще ви бъдат прочетени въпросите и отговорите, за да ги подпишете съответно.

Мейсън излезе, съпровождана от чиновника, и Ван Олдин внезапно се обърна към прокурора:

– Е?

Господин Кареж отвори някакво чекмедже от бюрото си, извади едно писмо и го подаде на Ван Олдин.

– Това беше намерено в ръчната чанта на госпожата.

„Шер ами, (гласеше писмото) ще те послушам: ще бъда предпазлив, дискретен и всички други неща, които влюбеният най-много мрази. Може би наистина е неразумно в Париж, ала «Златните острови» са отдалечени от света и ти можеш спокойно да бъдеш уверена, че там нищо не ще ни безпокои. Безкрайно ти благодаря за милия интерес, който проявяваш към литературната творба за прочутите скъпоценности, която сега пиша. За мен ще бъде наистина изключителна привилегия да видя и пипна тези исторически рубини. Аз отделям специална глава на «Огненото сърце». Любима моя, скоро ще мога да ти компенсирам всички тези горчиви години на пустош и самота.

Вечно твой
Арман“

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА ГРАФ ДЕ ЛА РОШ

Ван Олдин прочете писмото умълчан. Лицето му почервения от яд. Мъжете, които го наблюдаваха, видяха как вените по слепоочията му затупкаха, а ръцете му несъзнателно се впиха една в друга. Без да продума, той върна писмото обратно. Господин Кареж се бе загледал замислен в бюрото, очите на господин Кокс бяха забити в тавана, а господин Еркюл Поаро леко изтупваше едно петънце прах от ръкава си. И тримата тактично избягваха да погледнат към Ван Олдин.

Съзнаващ поста и задълженията си, господин Кареж пръв зачекна неприятната тема.

– Може би, господине – измънка той, – на вас е известно от кого... хм... е писано това писмо?

– Да – отговори твърдо Ван Олдин.

– Аха? – възкликна въпросително следователят.

– Един мошеник, който нарича себе си граф Де ла Рош.

Настъпи тишина. После Поаро се наведе напред, заигра си с една линейка от бюрото на следователя и откровено се обърна към милионера:

– Господин Ван Олдин, всички ние съчувстваме, дълбоко съчувстваме на болката, която ви причинява разговорът на тази тема, но повярвайте ми, господине, сега не е време за съболезнования. Ако ще се раздава правосъдие, ние трябва да знаем всичко. Помислете една минутка и вие самият ясно ще разберете това.

Миг-два Ван Олдин мълча и след това неохотно кимна с глава в знак на съгласие.

– Напълно сте прав, господин Поаро. Колкото и да е болезнено, аз нямам никакво право да скривам каквото и да било.

Комисарят въздъхна облекчено, а следователят се облегна в креслото си и намести едно пенсне на суховатия си дълъг нос.

– Може би вие сам ще ни разкажете, господин Ван Олдин – подкани той, – всичко, което знаете за този господин?

– Това започна в Париж преди единадесет или дванадесет години. Тогава дъщеря ми беше девойка, изпълнена с глупави романтични блянове като всяко младо момиче. Скрито от мен се запознала с този граф Де ла Рош. Вие сигурно сте слушали за него?

Комисарят и Поаро кимнаха утвърдително.

– Самият той се нарича граф Де ла Рош – продължи Ван Олдин, – но аз се съмнявам дали наистина притежава тази титла.

– Не бихте открили името му в „Алманах де Гота“ – потвърди комисарят.

– Разбрах това – каза Ван Олдин. – Човекът бе с изящна външност, модерен негодяй, фатално привлекателен за жените. Рут бе опропаствена от него, но аз бързо ликвидирах цялата работа. Той не беше нищо повече от един обикновен мошеник.

– Напълно сте прав – прекъсна го комисарят. – Граф Де ла Рош е наш добър познайник. Ако беше възможно, ние отдавна да сме го поставили зад решетките, но честна дума, това не е така лесно. Този приятел е ловък, пък и аферите му са винаги свързани с дами с високо обществено положение. Измъква от тях пари чрез шарлатани или по пътя на шантажа и те, разбира се, си мълчат. Не бива да се посрамиш пред очите на цял свят, нали, и така той запазва изключителната си власт над жените.

– Така е – натърти милионерът. – Аз набързо ликвидирах работата. Казах на Рут откровено какво представлява той и волю-неволю тя трябваше да ми повярва. Около година по-късно се запозна със сегашния си съпруг и се омъжи за него. Доколкото знаех, това беше краят на целия въпрос. Но само преди седмица открих, за свое удивление, че дъщеря ми е възобновила връзките си с граф Де ла Рош. Била го срещала често в Лондон и Париж. Упрекнах я за нейната непредпазливост, защото, смея да кажа, господа, че по мое настояване тя се готвеше да подаде молба за развод срещу своя съпруг.

– Интересно – промълви меко Поаро с вперени в тавана очи.

Ван Олдин рязко го изгледа, преди да продължи:

– Обясних й неразумността да продължава срещите си с графа при съществуващите обстоятелства и мислех, че се е съгласила с мен.

Следователят се покашля дискретно:

– Но съгласно това писмо... – започна той и млъкна.

Ван Олдин издаде напред квадратната си челост.

– Зная. Не бива да се омаловажават фактите. Колкото и неприятно да е, това е истината. Ясно е, че Рут е уредила да иде в Париж и там да се срещне с Де ла Рош. След моите предупреждения обаче тя трябва да е писала на графа, предлагайки промяна на randevuto.

– „Златните острови“ – каза комисарят замислен, – се намират тъкмо срещу Хиер, отдалечен и идиличен кът.

Ван Олдин кимна.

– Боже мой! Как е могла Рут да бъде такава глупачка? – горчиво възкликна той. – И всички тези приказки, че пише книга върху скъпоценностите! Охо, сигурно той е подгонил рубините още от самото начало.

– Има едни много прочути рубини – подхвана Поаро, – част от съкровищата на царската корона в Русия. Те са нещо изключително и стойността им е почти легендарна. Според известни слухове напоследък те са станали притежание на един американец. Прави ли сме, господине, в заключението си, че вие сте техният собственик?

– Да – отвърна Ван Олдин. – Закупих ги в Париж преди около десетина дни.

– Ще ме извините, господине, но вие от доста време водехте преговори за тях, нали?

– Малко повече от два месеца. Защо?

– Такива неща се узнават – усмихна се Поаро. – Скъпоценности като тези винаги мъкнат след себе си една порядъчна тълпа чакали.

Лицето на милионера се изкриви от болезнена гримаса.

– Спомням си – печално промълви той, – една шега, която казах на Рут, когато ѝ ги подарих. Казах ѝ да не ги взема със себе си в Ривиерата, тъй като не бих понесъл да я видя ограбена и убита заради скъпоценностите. Господи! Човек казва някои неща, без да помисли или да знае, че ще се сбъднат. Настъпи скръбна тишина. След това Поаро заговори отвлечено:

– Нека старателно подредим фактите, с които разполагаме. В съответствие със сегашната ни теория ето техният ред: граф Де ла Рош знае, че вие сте закупили скъпоценностите. Със своя стратегия убеждава мадам Кетринг да ги вземе със себе си. Следователно той е мъжът, когото Мейсън е видяла във влака в Париж.

Останалите трима кимнаха в съгласие.

– Мадам се изненадва като го вижда, но той моментално се справя с положението. Мейсън е отстранена, поръчва се поднос с вечеря. От кондуктора знаем, че той е приготовил леглото за първото купе, ала не е влязъл във второто и че един човек чудесно е можел да се скрие от него. Следователно графът трябва да е бил там. Никой не знае за присъствието му във влака освен мадам: той се е погрижил камериерката да не види лицето му. Всичко, което тя можа да каже, е, че мъжът е бил висок и тъмнокос. Това е съвсем смъртно впечатление. Те са сами и влакът пътува в нощта. Няма да има нито писъци, нито съпротива, защото мъжът е,

както тя си мисли, неин любовник.

Той се обърна меко към Ван Олдин.

– Смъртта, господине, трябва да е била почти моментална. Ще прескочим набързо това. Графът взема кутията със скъпоценности, която лежи готова под ръката му. Малко след това влакът навлиза в Лион.

Господин Карез даде израз на одобрението си.

– Съвършено. Кондукторът не се вижда. За нашия човек е лесно да напусне влака, лесно ще му бъде да хване обратния влак за Париж или за там, където си пожелае и така престъплението ще бъде тълкувано като обикновена кражба. Но заради писмото, намерено в чантата на мадам, сигурно е, че не графът е бил забелязаният.

– Било е пропуск от негова страна да не претършува чантата – предположи комисарят.

– Несъмнено е мислил, че Рут е унищожила писмото. Било е... извинявайте, господине... било първокласна недискретност да го запази.

– И все пак – измърмори Поаро, – недискретност, която графът може би е предвиждал.

– Искате да кажете?

– Искам да кажа, че всички сме еднородни в едно: граф Де ла Рош познава едно нещо из основи – жените. Как тогава един познавач на жените като него няма да предвиди, че мадам би запазила писмото?

– Да, да – забеляза следователят усъменен, – има нещо вярно в думите ви. Но в такива моменти, разбирате, човек не е господар на себе си, не разсъждава трезво. Боже мой! – възкликна разчувствано той, – ако нашите престъпници вардеха главите си и действаха с разум, как бихме ги залавяли?

Поаро се усмихна на себе си.

– Случаят ми се струва ясен – подхвана другият, – но труден за доказване. Графът е ловък мошеник и ако камериерката не го идентифицира...

– Което е почти невероятно – прекъсна го Поаро.

– Така, така – следователят потърка брадата си.

Намеси се господин Кокс:

– Ако... вие казвате ако?

– Да, господин следовател, аз казвам ако.

Кокс рязко го изгледа.

– Прав сте – каза най-после той, – ние избързваме. Възможно е графът да си има алиби. В такъв случай ние ще изглеждаме глупаци.

– Ах, какъв пример! – възкликна Поаро. – Все пак това е съвсем без

значение. Естествено, ако той е извършил престъпление, ще има алиби. Човек с неговия опит не пренебрегва предпазните мерки. О, не, аз казвам ако съвсем заради друго.

– Заради какво?

Поаро опъна показалеца си.

– Заради психологията.

– Е? – заинтригува се комисарят.

– Психологията греша. Графът е мошеник, това е вярно. Графът е изнудвач, така си е. Графът разчита на жените, съгласен съм. Той прави сметка да задигне скъпоценностите на мадам, напълно вярно. Но хора от такъв род убийци ли са? Аз казвам – не! Хората от рода на графа са винаги страхливци, те не предприемат рискове. Той играе на сигурна, здрава карта – наистина, както казват англичаните, той блъфтира, но... убийство, хиляди пъти не! – Поаро поклати глава с недоволство.

Следователят обаче не изглеждаше склонен да се съгласи с него.

– Винаги идва ден, когато такива мошеници си загубват ума и отиват много надалеч – забележа тактично той. – Несъмнено настоящият случай е именно такъв. Без да желая да оспорвам вашата теза, господин Поаро...

– Аз изказах само мнението си – опита да обясни Поаро. – Случаят, разбира се, е във вашите ръце и вие ще сторите това, което считате за правилно.

– Самият аз дълбоко вярвам, че граф Де ла Рош е човекът, когото трябва да хванем – каза господин Кареж.

– Съгласен ли сте с мен, господин комисарю!?

– Напълно.

– А вие, господин Ван Олдин?

– Да – отвърна милионерът, – да. Човекът без съмнение е един изпечен престъпник.

– Боя се, че ще бъде трудно да сложим ръка върху него – каза следователят, – но ще сторим всичко възможно. Веднага ще изпратим инструкции.

– Разрешете ми да ви помогна – обади се Поаро. – Изглежда, че това няма да ви затрудни.

– Е?

Останалите се възряха в него, а дребният човечец им се усмихна ободряващо.

– Моя работа е да разглеждам нещата – обясни той. – Графът е интелигентен човек. В момента е настанен в една вила, в която той се

Мистерията в Синия експрес

укрива – вила „Марина“ в Антиб.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА ПОАРО РАЗГЛЕЖДА

Всички изгледаха Поаро с уважение. Без съмнение авторитетът на дребния човечец значително нарасна. Комисарят даде воля на гърления си кикот.

– Наистина имаме нужда от вашите уроци – разсмя се той. – Господин Поаро знае повече от полицията.

Поаро загледа самодоволно тавана, приемайки шеговит вид.

– Какво да се прави, това ми е развлечение – измънка той, – да унавам кое как е. Естествено, аз разполагам с достатъчно време за това. Не съм претоварен със служебна работа.

– Ах! – възкликна комисарят, тъжно поклащайки глава, – колкото до мен...

Той направи широк жест, за да изрази грижите, които лежах на плещите му.

Внезапно Поаро се обърна към Ван Олдин:

– Вие приемате ли, господине, тая теза? Сигурен ли сте, че граф Де ла Рош е убиецът?

– Хм... струва ми се... да, разбира се.

Нещо съдържано в отговора накара следователя да загледа с любопитство американеца. Ван Олдин изглежда се смути от своята прямота и направи опит сякаш да се отърси от евентуалната обвързаност.

– А какво става с моя зет? – запита той. – Съобщихте ли му новината? Той е в Ница, както научавам.

– Разбира се, господине. – Комисарят се поколеба, после измърмори твърде дискретно. – Несъмнено на вас ви е известен фактът, господин Ван Олдин, че господин Кетринг е бил един от пътниците в „Синия експрес“ същата нощ?

Милионерът кимна.

– Чух това тъкмо преди да потегля от Лондон – заяви лаконично той.

– Той ни каза – продължи комисарят, – че не е имал и представа, че жена му е пътувала във влака.

– Обзалагам се в това – каза Ван Олдин смръщен. – За него би било неприятен шок, ако я срещнеше.

Тримата го загледаха въпросително.

– Не възнамерявам да омаловажавам работата – каза Ван Олдин злобно. – Никой не знае какво трябваше да изгърпи от него бедната ми дъщеря. Дерик Кетринг не е бил сам. С него е имало една жена.

– Моля?

– Мирел, балерината.

Господин Карез и комисарят се спогледаха и си кимнаха, сякаш потвърждаваха някакви предишни съмнения. Господин Карез се облегна в креслото си, събра ръце и впери поглед в тавана.

– Аха! – измънка той. – Човек се чудеше... – Той се изкашля. – Ноят се слухове...

– Дамата – заяви господин Кокс, – е доста известна.

– А също така – допълни тихо Поаро – и доста скъпичка.

Руменината бе избила ярко по лицето на Ван Олдин. Той се изпъгна напред и прасна с все сила юмрук по масата.

– Вижте какво – кресна той, – зет ми е един проклет нехранимайко!

Той се взря в тях и ги огледа един по един. После продължи:

– О, не зная. Приятна външност и очарователно, изискано държане. То ме заблуди едно време. Предполагам, че се е престорил на съкрушен, когато сте му съобщили новината – искам да кажа, ако не я е знаел от по-рано.

– Той се изненада, когато му казахме. Просто не вярваше.

– Проклетият му лицемер! – изпъшка Ван Олдин. – Престори се на дълбоко опечален, нали?

– Н-не – предпазливо отвърна комисарят. – Не бих казал точно това... е, господин Карез?

Следователят събра върховете на пръстите си и полузатвори очи.

– Изненада, удивление, ужас... тези неща – да – заяви авторитетно той. – Но дълбока скръб – не, не бих казал това.

Пак се обади Еркюл Поаро:

– Позволете ми да ви запitam, господин Ван Олдин, печели ли нещо господин Кетринг от смъртта на жена си?

– Ще получи цели два милиона – отговори Ван Олдин.

– Долара?

– Лири. Тази сума предоставих на Рут при женитбата ѝ. Тя не е правила завещание и не оставя деца, така че сумата ще остане на съпруга ѝ.

– С когото е била на прага на развода – измънка Поаро. – Ах, да, прецизно.

Комисарят се изви и рязко го изгледа.

– Искате да кажете... – започна той.

– Не искам да кажа нищо – каза Поаро. – Само съпоставям фактите, това е всичко.

Ван Олдин го погледна със събуден интерес. Дребният човек се изправи на краката си.

– Не мисля, че ще ви бъда повече от полза, господин следовател – вежливо каза той, покланяйки се на господин Карез. – Ще ме държите в течение на събитията, нали? Разчитам на вас.

– Но разбира се, разбира се.

Ван Олдин също се изправи.

– Аз не съм ви нужен повече за момента, мисля.

– Не, господине, получихме всички сведения, които ни бяха необходими засега.

– Тогава ще поизляза с господин Поаро. Разбира се, ако той няма нищо против.

– Ще бъда възхитен, господине – поклони се дребният човек.

Ван Олдин запали една огромна пура, като най-напред предложи друга на Поаро, но той отказа и запуши една от собствените си цигари. Ван Олдин вече бе върнал отново нормалния си вид на човек с много силен характер. След като мълча минута-две, милионерът запита:

– Доколкото разбирам, господин Поаро, вие вече не упражнявате професията си?

– Така е, господине. Наслаждавам се на света.

– И все пак помагате на полицията в този случай?

– Господине, ако един лекар се разхожда по улицата и стане инцидент, ще си каже ли той „Аз съм ликвидирал с практиката, ще продължа разходката си.“ тогава, когато някой издъхва в краката му? Ако си бях вече в Ница и полицията ме извика на помощ, щях да откажа. Но този случай добрият бог повери на мен.

– Вие сте били на местопрестъплението – каза замислен милионерът. – Разгледахте купето, нали?

Поаро кимна.

– Надявам се, че ме разбирате? – настоя Ван Олдин. – Изглежда, че работата срещу този граф Де ла Рош е напълно ясна, обаче аз не съм глупав. Наблюдавам ви вече половин час и ми се струва, че по някакви ваши лични съображения тази теория не ви допада.

Поаро вдигна рамене.

– Може би греша.

– Стигаме до услугата, за която искам да ви помоля. Бихте ли действали в този случай за мен?

– За вас лично?

– Това е моята мисъл.

Поаро мълча известно време. После запита:

– Разбирате ли какво искате?

– Струва ми се – отвърна Ван Олдин.

– Много добре – кимна Поаро. – Приемам. Но в този случай ще трябва да имам искрени отговори на въпросите си.

– Но разбира се. Това е съвсем ясно.

Държанието на Поаро се измени. Той изведнъж стана рязък и делови.

– Този въпрос за развода – каза той. – вие ли посъветвахте дъщеря си да подаде молба?

– Да.

– Кога?

– Преди десетина дни. Бях получил от нея писмо, в което се оплакваше от държанието на съпруга си и аз твърдо я убедих, че разводът е единственото възмездие.

– С какво по-точно се оплакваше тя от държанието му?

– Непрестанно бил виждан с една МНОГО известна жена – същата, за която говорихме – Мирел.

– Аха, балерината. И мадам Кетринг се възпротиви? Много ли беше привързана към мъжа си тя?

– Не бих казал – отвърна Ван Олдин след известно колебание.

– Искате да кажете, че е страдало не сърцето, а гордостта?

– Да, струва ми се, че можем да го наречем така.

– Ще рече, че бракът им не е бил от щастливите още от самото начало?

– Дерик Кетринг е порочен до мозъка на костите – каза Ван Олдин.

– Той не е способен да ощастливи която и да било жена.

– Значи, както казвате в Англия, „безнадежден случай“, така ли?

Ван Олдин кимна.

– Чудесно. Вие съветвате мадам да поиска развод, тя се съгласява. Съветвате се с адвокатите си. Кога бива уведомен господин Кетринг за вашите намерения?

– Аз самият го извиках и му обясних какъв курс възнамерявам да взема.

– И какво каза той? – меко изромоли Поаро.

Лицето на Ван Олдин се помрачи при спомена за това.

– Беше дяволски безсрамен.

– Простете за въпроса, господине, но не ви ли намекна за граф Де ла Рош?

– Не по име – изсумтя милионерът неохотно, – но даде да се разбере, че случаят му е известен.

– Какво беше, ако смея да запитам, финансовото състояние на господин Кетринг по това време?

– Как, предполагате, бих могъл да зная това? – сепна се Ван Олдин след кратко колебание.

– Струваше ми се, че бихте се осведомили по този въпрос.

– Добре, напълно сте прав, аз го сторих. Разбрах, че Кетринг е пред банкрут.

– А сега е наследник на два милиона фунта? Животът е странно нещо, нали?

Ван Олдин го изгледа остро.

– Какво искате да кажете?

– Чета морал – каза Поаро. – Размишлявам, философствам. Но да се върнем на думата си. Сигурно господин Кетринг не е възнамерявал да си позволи да се разведе, без да отмъкне нещо?

Ван Олдин не отговори за известно време, след което каза:

– Не зная какви точно бяха намеренията му.

– След това имахте ли друг контакт с него?

Ван Олдин пак помълча известно време, преди да отговори:

– Не.

Поаро млъкна, пое си шапката и протегна ръка:

– Трябва да ви кажа сбогом, господине. Не мога да направя нищо за вас.

– Какво ви прихвана? – започна да нервничи Ван Олдин.

– Ако не ми кажете истината, не бих могъл да направя нищо.

– Не зная какво искате да кажете.

– Аз мисля, че знаете. Можете да бъдете сигурен, господине, че умея да бъда дискретен.

– Много добре в такъв случай – каза милионерът. – Признавам си, че не ви казах истината преди малко. Аз имах друг контакт със зет си.

– Да?

– Да бъда точен: изпратих секретаря си, майор Кентън, да се види с него с инструкцията да му предложи сумата от сто хиляди фунта в брой в случай че не се опита да пречи на развода.

– Доста добра сума – измънка Поаро с уважение. – И какъв беше отговорът на зет ви?

– Казал да вървя по дяволите – отвърна милионерът потиснат.

– Ах! – възкликна Поаро, без да се показва видимо развълнуван. Умът му бе зает да систематизира фактите.

– Господин Кетринг каза на полицията, че нито е видял жена си, нито е говорил с нея откакто е напуснал Лондон. Склонен ли сте да повярвате на това показание, господине?

– Да – отвърна Ван Олдин. – Той дори би положил усилия да я избягва, бих казал.

– Защо?

– Защото е мъкнел онази жена със себе си.

– Мирел?

– Да.

– Откъде узнахте този факт?

– Един мой човек, когото бях поставил да го следи, ми докладва, че и двамата са заминали с този влак.

– Разбирам – каза Поаро. – В такъв случай, както казахте и вие, той едва ли би правил опит да се среща с мадам Кетринг.

Дребният човечец се замисли. Ван Олдин не прекъсна размишлението му.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА ЕДИН АРИСТОКРАТИЧЕН ДЖЕНТЪЛМЕН

– Бил ли си в Ривиерата, Джордж? – запита Поаро своя прислужник на другата сутрин.

Джордж бе стопроцентов англичанин, с невзрачно изражение.

– Да, сър. Идвал съм тук преди две години, когато служех при лорд Едуард Фремптън.

– А днес – измърмори господарят му, – ти си тук с Еркиъл Поаро. Как напредва човек в живота!

Прислужникът не отговори на тази забележка и след известна пауза запита:

– Кафявия костюм ли, сър? Вятърът е доста хладен днес.

– На жилетката му има едно мазно леке – възрази Поаро. – Опръсках се с някакъв сос като вечерях в „Риц“ миналия вторник.

– Няма го вече, сър – укорително каза Джордж. – Аз го изчистих.

– Чудесно! – възкликна Поаро. – Доволен съм от тебе, Джордж.

– Благодаря ви, сър.

Двамата се умълчаха. След малко Поаро измърмори замечтан:

– Да предположим, добри ми Джордж, че си се родил в същата социална среда като предишния си господар, лорд Едуард Фремптън, че самият ти си останал без петак, оженваш се за страшно богата жена, но тази жена ти предлага развод, поради изключителни причини. Как би постъпил в подобен случай?

– Бих се постарал, сър – отвърна Джордж, – да я накарам да промени намеренията си.

– По мирен начин или насила?

Джордж бе озадачен.

– Моля за извинение, сър – каза той, – но един джентълмен от аристокрацията не би постъпил като някой хулиган. Той не би извършил нищо долно.

– Нали, Джордж? Тъкмо това се питам и аз. Е, може би си прав.

На вратата се потропа. Джордж пристъпи към нея и дискретно я полуотвори на няколко сантиметра. Последва сподавен шепот, след което прислужникът се обърна към Поаро:

– Бележка за вас, сър.

Поаро я взе. Тя беше от господин Кокс, полицейския комисар.

„Възнамеряваме да разпитаме граф Де ла Рош. Следователят ви умолява да присъствате.“

– Костюмът ми, Джордж! Трябва да побързам.

Половин час по-късно, пременен в кафявия си костюм, Поаро влезе в стаята на следователя. Господин Кокс бе вече там и двамата с господин Кареж го поздравиха вежливо.

– Работата е някак обезсърчителна – измърмори Кокс.

– Изглежда, че граф Де ла Рош е пристигнал в Ница един ден преди убийството.

– Ако това е вярно, то ще опрости работата ви – отвърна Поаро.

Господин Кареж изчисти гърлото си.

– Не бива да приемаме това алиби преди съответните грижливи справки – заяви той. После поклати звънеца, който се намираще на бюрото му.

Следващата минута един висок, тъмен, изящно облечен мъж влезе с надменно изражение в стаята. Толкова аристократичен бе видът на графа, че би изглеждало абсурдно да се говори, че баща му е бил дребен житар от Нант – което беше истината в действителност. Оглеждайки го, човек би се закълел, че безброй негови предци сигурно са умрели на гилотината по време на френската революция.

– аз съм тук, господа – каза високомерно графът. – Мога ли да запитам защо искате да ме видите?

– Седнете, моля, господин графе – учтиво го покани следователят.

– Искаме да ви разпитаме във връзка със смъртта на мадам Кетринг.

– Смъртта на мадам Кетринг? Не ви разбирам.

– Вие сте били... хм... познат на дамата, мисля, господин графе?

– Естествено, познавах се с нея. Какво общо има това с въпроса?

Поставяйки монокъл на окоото си, той хладно огледа стаята, спирайки поглед на Поаро, който се взираше в него с наивно, простодушно изражение – нещо, особено допадащо на суетния граф. Господин Кареж се облегна в креслото и си прочисти гърлото.

– Може би не ви е известно, господин графе... – той замълча, – че мадам Кетринг е била убита?

– Убита?! Боже мой, но това е ужасно!

Изненадата и болката бяха съвършено изиграни – толкова съвършено наистина, че изглеждаха напълно естествени.

– Мадам Кетринг е била удушена между Париж и Лион – продължи господин Кареж, – а скъпоценностите ѝ ограбени.

– Това е безподобно! – простена съчувствено графът. – Полицията е длъжна да направи нещо с тези разбойници по влаковете! В наши дни да няма спокойствие за никого!

– В чантата на мадам ние открихме едно ваше писмо – продължи следователят. – Изглежда, че тя си е уредила среща с вас?

Графът сви рамене и опъна ръцете си.

– От каква ли полза ще бъде укриването – каза искрено той. – Мъжете сме си мъже. Между нас казано, аз си признавам това.

– Вие я срещнахте в Париж и пътувахте с нея, нали? – запита господин Кареж.

– Така се бяхме уговорили, но по желание на дамата направихме известни промени. Трябваше да я посрещна в Хиер.

– Не се ли видяхте във влака на Лионската гара вечерта на четиринадесети?

– Напротив, аз пристигнах в Ница същия ден сутринта, така че това, което вие предполагате, е невъзможно.

– Точно така, точно така – заяви господин Кареж. – Надявам се, че ще ми дадете сведения за местопребиваването си вечерта и през нощта на четиринадесети?

Графът се замисли за миг.

– Вечерях в Моите Карло, в „Кафе дьо Пари“. След това отидох в „Спортинг“, където спечелих няколко хиляди франка. – Той вдигна рамене. – Прибрах се вкъщи към един часа.

– Прощавайте, господине, но как се прибрахте у дома си?

– Със собствената си кола.

– Никой ли не беше с вас?

– Никой.

– Бихте ли могли да представите свидетели в подкрепа на твърдението си?

– Несъмнено мнозина от моите приятели са ме видели. Аз вечерях сам.

– Вашият прислужник ли ви отвори, когато се прибрахте във вилата?

– Отворих си сам, с моя собствен ключ.

– Аха! – възкликна следователят.

Той отново удари с ръка звънеца на масата. Вратата се отвори и влезе един разсилен.

– Въведете госпожица Мейсън – нареди господин Кареж.

– Веднага, господин следовател.

След малко Въведоха Ада Мейсън.

– Ще бъдете ли така добра, госпожице, да разгледате господина? Може би ще си припомните дали той именно беше в купето на вашата господарка?

Девојката дълго и обстойно разглежда графа, който според Поаро се почувства много неловко при този оглед.

– Не бих могла да кажа, господине, струва ми се – каза най-после Мейсън. – Може би е той, а може би не е. Тъй като го видях само в гръб, трудно е да се каже. Все пак мисля, че беше той.

– Обаче не сте сигурна?

– Н-не – отвърна неохотно Мейсън, – н-не, не съм сигурна.

– Виждала ли сте преди този джентълмен в „Кързън Стрийт“?

Мейсън поклати глава.

– Аз изобщо не съм виждала когото и да е от посетителите в „Кързън Стрийт“ – обясни тя, – докато те се намираха в къщата.

– Добре, това е достатъчно – рязко каза следователят. Той очевидно бе разочарован.

– Един момент – намеси се Поаро. – Имам един въпрос, който бих желал да задам на госпожицата, ако позволите.

– Разбира се, господин Поаро, разбира се.

Поаро се обърна към камериерката:

– Какво стана с билетите?

– Билетите ли, сър?

– Да, билетите от Лондон за Ница. Не ги ли пазите вие или бяха в господарката ви?

– Госпожата си пазеше пулмановия билет, сър, останалите бяха у мене.

– Какво стана с тях?

– Дадох ги на кондуктора от френския влак, сър, който ми каза, че така било прието. Надявам се, че не съм сгрешила, сър?

– О, никак, никак. Просто въпрос на подробности.

И господин Кокс, и следователят го изгледаха любопитно. Мейсън постоя една-две минути неуверена, докато следователят ѝ кимна да излезе и тя напусна стаята. Поаро надраска нещо на къс хартия и го подаде на господин Кареж. Той го прочете и видът му се проясни.

– И тъй, господа – настоя високомерно графът, – ще бъда ли задържан още дълго?

– Положително не, положително не – избърза да каже господин Кареж, силно благоразположен. – Всичко е вече изяснено, що се касае до

вашето участие в случая. Естествено след откриването на писмото ние бяхме длъжни да ви разпитаме.

Графът се изправи, вдигна елегантното си бастунче от ъгъла и с изискан поклон напусна стаята.

– Така си е – каза господин Кареж, – напълно сте прав, господин Поаро, много по-добре е да го оставим да мисли, че не е подозиран. Двама от хората ми ще го следват денонощно и същевременно ще изясним въпроса с алибито. То ми се струва доста... хм... нестабилно.

– Възможно е – съгласи се замислен Поаро.

– Помолих господин Кетринг да дойде тук тази сутрин – продължи следователят, – макар че всъщност не зная какво ли бихте научили от него. Все пак има едно-две съмнителни обстоятелства... – Той се замисли, търкайки носа си.

– Например? – запита Поаро.

– Е – покашля се следователят, – тази жена, с която казват, че се движи – госпожица Мирел. Тя е отседнала в един хотел, а той в друг. Това ми се струва... хм... доста странно.

– Изглежда – намеси се господин Кокс, – като че ли са особено предпазливи.

– Именно – тупна триумфално господин Кареж, – а защо ли пък им е необходимо да се крият?

– Границата на предпазливостта е съмнението, нали? – каза Поаро.

– Правилно!

– Бихме могли, мисля – измънка Поаро, – да зададем един или два въпроса на господин Кетринг.

Следователят даде разпорежданията си. След малко, приятен както винаги, Дерик Кетринг влезе в стаята.

– Добро утро, господине – вежливо го поздрави следователят.

– Добро утро – учтиво отвърна Дерик Кетринг. – Пратили сте да ме повикат. Нещо ново ли има?

– Моля, седнете, господине.

Дерик седна и запрати шапката и бастунчето си на масата.

– Е? – изрази нетърпението си той.

– До този момент нямаме нови подробности – внимателно каза господин Кареж.

– Това е доста интересно – сухо забеляза Дерик. – Повикахте ме, за да ми кажете това ли?

– Не. Естествено, мислехме, господине, че бихте желали да ви осведомяваме върху развоя на следствието – подхвана грубо следователят.

– Даже и ако няма напредък?

– Желаехме да ви зададем и няколко въпроса.

– Питайте.

– Напълно ли сте сигурен, че нито сте видели, нито сте говорили със жена си във влака?

– Вече ви отговорих на това. Не съм.

– Несъмнено сте имали причини за това?

Дерик го загледа недоверчиво.

– Аз – не – знаех, – че – тя – е – във – влака – обясни той, натъртвайки всяка дума поотделно, сякаш говореше на някакъв малоумен.

– Вярно, така заявихте – измънка господин Кареж.

Дерик смръщи лицето си.

– Бих желал да зная какво целите. Знаете ли какво мисля аз, господин Кареж.

– Какво мислите, господине?

– Мисля, че френската полиция е несравнима вие положително трябва да имате известни сведения относно тези банди от разбойници по влаковете. Изключителен скандал е такова нещо да се случи в един луксозен експрес като този и френската полиция да е безпомощна да се справи с въпроса.

– Ние се занимаваме с него, господине, не се бойте.

– Мадам Кетринг, както разбирам, не е оставила завещание – внезапно се намеси Поаро, загледан в тавана със събрани върхове на пръстите.

– Не мисля, че е правила такова – отвърна Кетринг. – Защо?

– Това е щастливо съвпадение за вас – допълни Поаро, – щастливо мило съвпадение.

Макар че очите му все още бяха вперени в тавана, той успя да забележи гъстата руменина, която изби по лицето на Дерик Кетринг.

– Какво искате да кажете и кой сте вие?

Поаро разтвори коленете си, отмести очи от тавана и погледна младия човек право в лицето.

– Казвам се Еркюл Поаро – промълви тихо той, – и съм може би най-големият детектив на света. Напълно сигурен ли сте, че не сте виждали жена си и не сте говорили с нея във влака?

– Но какво целите вие? Да не би... да не би да целите да докажете, че аз... аз съм я убил?

Дерик избухна в смях.

– Не бива да изгубвам самообладание, това е съвсем абсурдно. Е, та

ако съм я убил аз, нямаше защо да ѝ крада скъпоценностите, нали?

– Вярно – промърмори Поаро със съкрушен вид. – Не бях помислил за това.

– Ако някога е имало ясен случай на убийство и грабеж, ето ви го – каза Дерик Кетринг. – Бедната Рут, това ѝ довякоха проклетите рубини. Що ли ѝ трябваше да ги носи със себе си? Струва ми се, че и друг път е ставало убийство заради същите тези скъпоценни камъни.

Ненадейно Поаро се изправи на стола си. Едва забележимо зеленикаво пламъче проблесна в очите му. Приличаше на пъргава котка.

– Още един въпрос, господин Кетринг – каза той. – Ще ми кажете ли датата, когато за последен път се видяхте с жена си?

– Чакайте да си спомня – замисли се Кетринг. – Трябва да е било... да, преди около три седмици. Страхувам се, че не бих могъл да ви кажа точно деня.

– Няма значение – сухо отвърна Поаро. – Това е всичко, което исках да зная.

– Добре – нетърпеливо каза Дерик Кетринг. – Нещо друго?

Той погледна към господин Кареж. Последният очакваше знак от Поаро и го получи с едно съвсем незабележимо поклащане на главата.

– Не, господин Кетринг – учтиво заяви той. – Не, не мисля да ви затрудняваме повече.

– Довиждане – каза Кетринг и излезе, затръшвайки вратата след себе си.

Поаро се приведе напред и заговори рязко веднага щом младият човек излезе от стаята.

– Обяснете ми – запита той, – кога сте казали на Кетринг за рубините?

– Аз не съм му казвал за тях – отвърна господин Кареж. – Едва вчера следобед ние научихме за тях от Ван Олдин.

– Да. Но в писмото на графа се споменаваше за тях.

Господин Кареж се начумери.

– Естествено аз не съм споменавал на Кетринг за писмото – каза той нервиран. – Това би било съвсем недискретно при сегашния развой на събитията.

Поаро се наведе още повече и тупна по масата.

– Тогава откъде той знае за тях? – подхвърли меко той. – Дамата не ще да му е казала, тъй като той не я е виждал от три седмици. Неправдоподобно изглежда и това Ван Олдин или неговият секретар да са му споменали. Техните срещи с него са били по съвсем друг повод, а не е

имало и никакви намеци за тях във вестниците.

Той се изправи и взе шапката и бастуна си.

– И все пак – измърмори на себе си Поаро, – нашият човек знае всичко за тях. Доста чудно, да, доста чудно.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА ДЕРИК ОБЯДВА

Дерик Кетринг се упъти право към „Негреско“, където си поръча два коктейла и бързо ги изгълта. След това равнодушно се загледа в лазурната синева на морето. Едва забелязваше минавачите. Механично отмяташе с поглед проходящите – безцветна тълпа, зле облечена и безинтересна. Човек едва ли можеше днес да види нещо, което си заслужава да спреш погледа си на него. Той бързо се отрече от последната си мисъл щом зърна хубавата жена, която се разположи на една маса недалеч от неговата. Тя носеше разкошна рокля в оранжево и черно и малка шапчица, която засенчваше лицето ѝ. Той си поръча трети коктейл и отново се бе загледал в морето, когато изведнъж трепна. Ароматът на добре познат парфюм долетя до ноздрите му и той вдигна поглед към дамата в оранжево и черно, която се бе изправила до него. Сега видя лицето ѝ и я позна. Мирел му се усмихваше с онази безочлива и съблазнителна усмивка, която той така добре познаваше.

– Дерик! – усмихна се тя. – Радваш се, че ме виждаш, нали?

Мирел се отпусна на стола срещу него.

– Няма ли да ме поздравяваш, глупчо? – закачи го тя.

– Това е една неочаквана радост – каза Дерик. – Кога напусна Лондон?

Тя повдигна рамене.

– Преди ден-два.

– А „Партенона“?

– Зарязах ги.

– Наистина?

– Не си много любезен, Дерик.

– Очакваше ли да бъда?

Мирел запали цигара и дръпна от дима няколко пъти, преди да отговори:

– Може би си на мнение, че не е благоразумно да се срещаме така наскоро?

Дерик я изгледа и повдигна рамене.

– Тук ли ще обядваш?

– Естествено. Ще обядвам с теб.

– Безкрайно съжалявам – каза Дерик. – Имам много важна среща.

– Боже мой! Вие мъжете сте като децата – възкликна танцьорката. – Ами да, ти играеш ролята на сърдито дете от онзи ден в Лондон, в който изхвъркна от апартамента ми нацупен. Що за глупости?

– Мое мило момиче – каза Дерик. – Аз наистина не зная за какво говориш. В Лондон ние се разбрахме, че плъховете напускат потъващия кораб и няма какво повече да обсъждаме.

Въпреки безгрижния тон, с който говореше, изразът на лицето му бе угрижен и напрегнат. Мирел изведнъж се наведе към него.

– Ти не можеш да ме излъжеш – промълви тя. – Аз зная... зная какво направи за мен.

Той рязко вдигна очи към нея. Някаква прикрита нотка в гласа ѝ прикова вниманието му. Тя кимна с глава.

– О, не се плаши! Умея да пазя тайна. Ти си великолепен. Страшно си хладнокръвен, но все пак аз бях човекът, който ти даде тази идея онзи ден в Лондон, когато ти казах, че понякога се случват злополуки. И ти си в безопасност, нали? Полицията не те подозира?

– Какво, по дяволите...

– Ш-ш-шт!

Тя му направи знак да мълчи с изящната си ръка, на която носеше голям смарагд.

– Прав си. Не би трябвало да говоря така на публично място. Изобщо няма да спомена повече за тази работа. Край на затрудненията ни. Нашият съвместен живот ще бъде чудесен... чудесен!

Дерик изведнъж се изсмя подигравателно.

– И така, плъховете се завръщат, нали? Два милиона са вече друго нещо, разбира се. Трябваше да се сетя за това – той избухна в смях – и ти ще ми помогнеш да похарча тези два милиона, нали, Мирел? Ти знаеш как. Никоя жена не го знае по-добре от теб.

Дерик пак се изсмя.

– Ш-ш-шш! – изсъска танцьорката, – какво ти става, Дерик? Не виждаш ли, че хората започнаха да те заглеждат?

– Мен? Ще ти кажа какво става. Просто скъсах с теб, Мирел. Чуваш ли ме? Скъсах!

Мирел не реагира на думите му така, както бе очаквал. Само го изгледа за миг-два и после се усмихна приветливо.

– Какво дете само! Ти се гневиш, уязвен си, и то само защото съм практична. Не съм ли ти казвала винаги, че те обожавам?

Тя се наведе напред.

– Но аз те познавам, Дерик. Погледни ме... Видж, Мирел ти говори.

Знаеш, че не можеш да живееш без нея. Преди аз те обичах. Сега ще те обичам сто пъти повече. Ще направя живота ти приказен... само приказен. Няма друга като Мирел.

В очите ѝ гореше огън. Видя как той леко пребледня, пое дълбоко дъх и се усмихна доволно в себе си, защото познаваше магичната си власт над мъжете.

– Всичко е наред – каза тя тихо и се усмихна. – А сега, Дерик, ще обядваме ли?

– Не.

Той пое дълбоко дъх и рязко се изправи.

– Съжалявам, казах ти, че имам среща.

– Ще обядваш с някоя друга? Пфу! Не вярвам.

– Да, ще обядвам с онази дама там.

Той тръгна с бързи крачки към стълбището, където току-що се бе появила дама в бял тоалет. Беше леко запъхтян, когато я заговори:

– Бихте ли обядвали с мен, мис Грей? Ако си спомняте, снощи се запознахме у лейди Темплин.

Кейтрин го изгледа продължително със замислените си сини очи, които казваха много.

– Благодаря ви – каза тя. – С най-голямо удоволствие.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА ЕДНА НЕОЧАКВАНА ПОСЕТИТЕЛКА

Граф Де ла Рош току-що бе привършил десерта си, който се състоеше от плодове, антракот „Бернез“ и саварини с ром. С изискан маниер той избърса с кърпата тънките си черни мустачки и стана от трапезата. Минавайки през салона на вилата, хвърли одобрителен поглед към няколкото образци на изкуството, небрежно пръснати наоколо: табакерата на Людовик XV, сатенената обувка на Мария-Антоанета и други исторически дреболии, които съставяха част от мизансцена на графа. Те бяха наследствени вещи във фамилията му, както обясняваше на красивите си посетителки. Графът излезе на терасата и хвърли разсеян поглед към морето. Сега нямаше настроение да се любува на красотата на гледката. Един зряло замислен план бе грубо осуетен и сега той трябваше отново да подрежда фигурите. Графът се изтегна на плетения стол с цигара между белите си пръсти и потъна в размисъл.

Прислужникът Иполит донесе кафе и няколко вида ликьор. Графът избра и си наля чашка фино старо бренди.

Прислужникът се готвеше вече да се оттегли, когато графът го спря с лек жест. Иполит застана чинно в очакване. В лицето му имаше нещо отблъскващо, но предаността, която лъхаше от поведението му, изкупваше това. Сега Иполит бе олицетворение на най-почтително внимание.

– Възможно е – започна графът, – през следващите няколко дни в къщата да дойдат различни непознати. Те ще се помъчат да завържат приятелство с теб и с Мари. Вероятно ще ви разпитват за мен.

– Да, господин графе?

– Може би това вече се е случило, а?

– Не, господин графе.

– Насам не са се навъртали непознати, така ли?

– Нито един, господине.

– Добре – каза сухо графът, – но все пак пак ще дойдат... сигурен съм. И ще ти задават въпроси.

Иполит хвърли на господаря си поглед, пълен с разбиране.

Графът бавно продължи, без да поглежда към Иполит:

– Както знаеш, аз пристигнах тук миналия вторник сутринта. Не забравяй това, в случай, че в полицията или други някои те попитат. Пристигнах във вторник на четиринадесети, а не в сряда на петнадесети.

Разбираш ли?

– Отлично, господин графе.

– В една работа, в която има замесена и дама, винаги е необходимо да бъдем дискретни. Аз вярвам, Иполит, че ти можеш да пазиш тайна.

– Мога, господине.

– А Мари?

– И Мари също. Отговарям за нея.

– Добре тогава – измърмори графът.

Иполит се отдалечи, а господарят му засърба замислен черното кафе. Той направи някаква гримаса, поклати глава, после сякаш на два пъти кимна утвърдително, когато Иполит още веднъж прекъсна хода на мислите му:

– Една дама, господине.

– Дама?

Графът бе изненадан. Не затова, че посещението на дами във вила „Марина“ бе нещо необичайно, но защото в момента графът не можеше да се досети коя би могла да бъде посетителката.

– Мисля, че дамата е непозната на господина – измънка прислужникът.

Графът се заинтригува още повече.

– Въведи я, Иполит – заповяда той.

Само миг по-късно едно прекрасно видение в оранжево и черно се появи на терасата и донесе със себе си силното ухание на екзотични цветя.

– Господин граф Де ла Рош?

– На вашите услуги, госпожице – поклони се графът.

– Името ми е Мирел. Може би сте чували за мен.

– Наистина, госпожице. Та кой ли не е бил заплеляван от танците на госпожица Мирел? Бяхте очарователна.

Танцьорката благодари за комплимента с кратка механична усмивка.

– Моето нахълтване тук е малко безцеремонно – започна тя.

– Но моля ви, седнете, госпожице – прекъсна я графът, като й предложи стол.

Той зорко я наблюдаваше зад привидната си галантност. Съвсем малко бяха нещата, отнасящи се до жените, които графът не знаеше. Вярно е, нямаше такъв богат опит с жените от собствената си класа, към която принадлежеше и Мирел – тя самата беше хищница. И двамата бяха, така да се каже, птици с еднаква перушина. Графът знаеше, че играта

му не би успяла при Мирел. Тя беше парижанка, и то хитра. Все пак имаше нещо, което графът можеше безпогрешно да разбере, щом го видеше. Изведнъж схвана, че пред него седи една страшно разгневена жена. А разгневената жена, както графът знаеше добре, винаги говори повече, отколкото е нужно и понякога може да донесе облаги на който и да е господин с хладен разум.

– Много любезно е от ваша страна, госпожице, да удостоите с посещението си моя скромен дом.

– В Париж ние имахме общи приятели – отвърна Мирел.

– Слушала съм за вас, но днес дойдох да ви видя по друг повод. След пристигането си в Ница аз чух да се споменава името ви... по друг начин, разбирате, нали?

– О-о! – възкликна тихо графът.

– Може би ще бъде брутална – продължи танцьорката, – но все пак, поварвайте ми, желая ви само доброто. В Ница се говори, господин графе, че вие сте убиецът на англичанката лейди Кетринг.

– Аз... убиец на мадам Кетринг? Пфу! Та това е абсурдно дори да се помисли.

В гласа му имаше повече апатия, отколкото възмущение, защото той знаеше, че така ще я предизвика да говори още.

– Да – настоя тя, – казвам ви самата истина.

– Хората се забавляват с празни брътвежи – измърмори графът с безразличие. – Това не са клюки по улицата. Полицията ги казва.

– О, полицията?

Графът се изправи изведнъж, сякаш пробуден от апатията.

Мирел поклати утвърдително глава няколко пъти.

– Да, да. Вие ме разбирате... Аз имам приятели навсякъде. Самият префект...

Тя остави изречението nedovършено с красноречиво повдигане на раменете си.

– Който е дискретен, когато се касае до една красива жена? – додаде учтиво графът.

– Полицията мисли, че вие сте убили мадам Кетринг. Те са на погрешен път.

– Разбира се, че са на погрешен път – съгласи се охотно графът.

– Вие казвате това, но все пак не знаете истината. Аз я знам.

Графът ѝ хвърли любопитен поглед.

– Знаете кои уби мадам Кетринг? Това ли искате да кажете, госпожице?

Мирел отривисто кимна.

– Да.

– Кой? – рязко попита графът.

– Нейният съпруг – тя се наведе към графа с тих глас, треперещ от гняв и възбуда – съпругът ѝ я уби.

Графът се облегна назад на стола си. Лицето му бе непроницаемо.

– Позволете да ви попитам, госпожице... как узнахте това?

– Как го узнах ли? – Мирел се изправи на крака и се изсмя. – Та той се хвалете предварително с това. Беше разорен, нечестен, потънал в дългове. Само смъртта на жена му можеше да го спаси. Той сам ми го каза. Мистър Кетринг пътуваше със същия влак, но се криеше от нея. Защо, питам ви аз? За да може да се вмъкне при нея през нощта... Ах! – тя затвори очи. – Сякаш виждам цялата сцена на убийството.

Графът се изкашля.

– Може би, може би – промърмори той. – Но сигурно, госпожице, в такъв случай той не би откраднал скъпоценностите.

– Скъпоценностите! – въздъхна Мирел. – Ах, тези рубини...

Очите ѝ се замъглиха и тя се замисли. Графът я изгледа любопитно, удивен за стотен път от магичната сила на скъпоценните камъни върху женския пол. Той я възвърна към действителността с въпроса си:

– Какво искате да направя, госпожице?

Мирел отново стана делова.

– Нещо съвсем просто. Ще отидете в полицията и ще им кажете, че мистър Кетринг е извършил престъплението.

– Ами ако не ми повярват? Ако поискат доказателства? – той я наблюдаваше изпитателно.

Мирел се изсмя тихо и поправи оранжево-черния си шал.

– Изпратете ги при мен, господин графе. Аз ще им дам доказателството, което искат.

С тези думи тя се завъртя на токовете си и си тръгна, доволна от изпълнената мисия.

Графът я изпрати с поглед с изискано повдигнати вежди.

– Много е разгневена – промърмори той. – Какво ли е могло да я доведе до това състояние, така леко да разкрива картите си? Тя искаше да ме убеди в това. Дори би искала и полицията да повярва.

Той се усмихна. Все пак нямаше никакво намерение да ходи в полицията, тъй като виждаше различни други възможности и ако се съдеше по усмивката му, далеч по-приемливи.

След миг лицето му се помрачи. Според Мирел полицията го

позодираще. Това може би беше вярно, може би не. Една разгневена жена от типа на танцьорката не би се замислила много за истинността на твърденията си. От друга страна, тя лесно би могла да се добере до информация от доверени лица на полицията.

– В такъв случай – устните му се присвиха, – в такъв случай трябва да се вземат някои предпазни мерки.

Той влезе в къщата и още веднъж разпита настойчиво Иполит дали са идвали чужди хора. Прислужникът отново го увери в обратното. Графът отиде в спалнята си, спря се пред едно старо бюро и спусна капаче му. После натисна с тънките си пръсти една скрита пружина в една от преградките. Тайното чекмедже се отвори и от него графът извади малък пакет, загънат в кафява хартия. Той го претегли в ръката си, после с, лека гримаса отскубна един косъм от косата си, залепи косъма на ръба на чекмеджето и внимателно го затвори. С пакетчето в ръка той излезе от спалнята, спусна се по стълбището и се запъти към гаража, където стоеше червената му двуместна кола. След десет минути бе на път за Монте Карло.

Графът прекара няколко часа в казиното, после поскита безцелно из улиците. След това се качи отново в колата си и подкара в посока на Ментън. В ранния следобед той бе забелязал след себе си една съвсем невзрачна сива кола. Сега същата кола пак се появи отнякъде и тръгна след него. Графът се усмихна. Пътят се изкачваше по стръмен склон. Кракът му натисна здраво педала на газта. Малката червена кола бе направена по специална поръчка на графа и имаше далеч по-мощен двигател, отколкото можеше да се предположи по външния ѝ вид. Колата рязко ускори скоростта.

Графът погледна назад и се усмихна. Сивата кола все още го следваше. Малкият червен автомобил, обвит в облак прах, изкачи нанагорнището и се запуска с опасна скорост надолу по неравния път. Графът обаче беше първокласен шофьор и вземаше завоите с лекота. Колата намали скоростта и най-сетне спря пред един пощенски клон. Графът изскочи от нея, повдигна капаче на багажника, измъкна малкия кафяв пакет и тичешком влезе в пощата. След две минути той отново подкара по посока на Ментън. Когато сивата кола пристигна там, графът вече пиеше следобедния си чай на терасата на един от хотелите.

По-късно той се върна в Монте Карло, вечеря там и се прибра у дома си към единадесет часа. Иполит излезе да го посрещне с разтревожено лице.

– О, господин графът пристигна. Не сте ли ми телефонирали

случайно?

Графът поклати глава.

– Но аз получих в три часа покана от господин графа да се явя при него в „Негреско“, в Ница.

– Така ли? – каза графът. – И ти отиде?

– Разбира се, господине, но в „Негреско“ ми казаха, че не са ви виждали там.

– Аха, несъмнено по това време Мари е била навън да направи следобедните си покупки?

– Да, господин графе.

– Е, добре – успокои го господарят му, – това не е от значение. Станала е грешка.

Той се изкачи по стълбите, усмихвайки се влезе в стаята и се заключи. Всичко изглеждаше както обикновено. Започна да отваря различните чекмеджета и кутии. После кимна с глава. Нещата бяха оставени на местата си, но все пак не съвсем точно. Очевидно беше, че стаята му е била много щателно претърсвана.

Графът се приближи до бюрото и натисна секретната пружина. Чекмеджето се отвори, но косъмът не беше на мястото си. Той поклати глава няколко пъти.

– Чудесна е нашата френска полиция – измърмори той на себе си, – чудесна. Нищо не им убягва.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА КЕЙТРИН СЕ СПРИЯТЕЛЯВА

На следващата сутрин Кейтрин и Ленокс седяха на терасата на вила „Маргерит“. Помежду им възникваше вече нещо като приятелство, въпреки разликата във възрастта. Ако не беше Ленокс, животът на Кейтрин във вила „Маргерит“ би бил труднопоносим. Случаят Кетринг бе темата на всички разговори в момента, а лейди Темплин открито използваше връзката на гостенката си с аферата, за да стане самата тя по-интересна. И най-енергичните протести и откази на Кейтрин не можеха да пробият бронята на уважението, което лейди Темплин хранеше към себе си. Ленокс се държеше неутрално, забавлявайки се с маневрите на майка си и все пак съчувстваше на Кейтрин. Чъби ни най-малко не помагаше при това положение, тъй като неуморимо представяше Кейтрин на всички с детински възторг:

– Това е мис Грей. Нали чухте за мистерията в „Синия експрес“? Тя е била вътре до ушите! Говорила е надълго и нашироко с Рут Кетринг само няколко часа преди убийството. Цяло щастие за нея, нали?

Няколко забележки от този род бяха предизвикали тази сутрин Кейтрин да реагира необичайно остро и когато останаха сами, Ленокс забеляза с провлечения си говор:

– Не сте свикнала на този род експлоатация, нали? Има още много да научите, Кейтрин.

– Съжалявам, че не се овладях. По правило това не ми се е случвало.

– Време е да се научите да избухвате. Чъби е само глупак. Напълно безобиден. С майка ми, разбира се, е по-трудно, но пред нея можете да избухвате до второ пришествие, без това да й направи впечатление. Само ще ви изгледа тъжно с големите си сини очи.

Кейтрин не отговори нищо и Ленокс продължи:

– И аз съм като Чъби. И на мен ми е страшно интересно едно такова убийство, но... с Дерик работата е друга. Това, че ми е познат, сякаш променя всичко.

Кейтрин кимна.

– И тъй, вие обядвахте с него вчера – продължи Ленокс замислено.
– Харесвате ли го, Кейтрин?

Госпожица Грей се замисли малко.

- Не зная – бавно каза тя.
- Той е много хубав.
- Да, хубав е.
- Какво не харесвате у него?

Кейтрин не отговори на въпроса.

– Той ми говори за смъртта на жена си – каза тя. – Каза ми, че не би се преструвал да отрича, че това е просто щастие за него.

– Това ви шокира, предполагам – каза Ленокс и след малко добави с променен глас. – Той ви харесва, Кейтрин.

– Обедът беше великолепен – усмихна се Кейтрин.

Ленокс не се остави да я заблудят.

– Забелязах това същата вечер, когато той дойде тук – каза тя замислена. – По начина, по който ви гледаше. При това вие не сте негови-ят тип. Тъкмо обратното. Е, добре, да приемем, че това е като религията. Просто те хваща на определена възраст.

– Госпожицата я търсят на телефона – обади се Мари от прозореца на салона. – Господин Еркюл Поаро желае да говори с нея.

– Още сензации! Вървете, Кейтрин! Идете и си побъбрете с вашия детектив.

В слушалката прозвуча стегнатият глас на Еркюл Поаро:

– Говори госпожица Грей, нали? Добър ден, госпожице, имам да ви предам нещо от страна на господин Ван Олдин, бащата на мадам Кетринг. Той много иска да говори с вас или във вила „Маргерит“, или в своя хотел – където вие предпочитате.

Кейтрин се замисли за момент, но реши, че за Ван Олдин ще бъде мъчително и ненужно да идва във вила „Маргерит“. Лейди Темплин би го посрещнала прекалено радостно. Тя никога не пропускаше случай да завърже познанство с милионер. Кейтрин каза на Поаро, че предпочита да отиде в Ница.

– Превъзходно, госпожице. Лично ще дойда да ви взема с кола. Да кажем след три четвърти час?

Точно на минутата Поаро се появи. Кейтрин го очакваше и двамата веднага потеглиха.

– Е, госпожице, как се развиват нещата?

Тя погледна закачливите му очи и у нея се затвърди първото ѝ впечатление, че у господин Еркюл Поаро има нещо много привлекателно.

– Това е нашият криминален роман, нали? – каза Поаро. – Бях ви обещал, че заедно ще го разучим. Аз винаги държа на обещанията си.

– Много сте любезен – промълви Кейтрин.

– А вие ми се подсмивате, но искате ли да чуете как се развива случаят или не искате?

Кейтрин призна, че това би било интересно и Поаро започна да и обрисова портрета на граф Де ла Рош.

– Вие мислите, че той е убиецът – попита замислено Кейтрин.

– Това е теорията – отвърна Поаро резервирано.

– Сам вие вярвате ли в това?

– Не съм казал такова нещо. А вие, госпожице, какво мислите?

Кейтрин поклати глава.

– Как бих могла да знам? Нищо не зная по този въпрос, но бих казала, че...

– Да? – насърчи я Поаро.

– Е, добре... от това, което говорихте за графа, той не ми изглежда от този тип хора, които могат да убият.

– О! Много добре! – извика Поаро. – Вие се съгласявате с мен. Точно това казах и аз.

Той я изгледа изпитателно.

– Но кажете ми, вие впрочем се запознахте с мистър Дерик Кетринг, нали?

– Да, срещнах го у лейди Темплин, а вчера обядвах с него.

– О, да – каза Поаро, поклащайки глава, – жените... те харесват това, нали?

Той смигна на Кейтрин и тя се засмя.

– Кетринг е от този тип мъже, които изпъкват измежду другите – продължи Поаро. – Несъмнено вие сте го видяла в „Синия експрес“.

– Да, забелязах го.

– Във вагон-ресторанта?

– Не. Изобщо не съм го срещала там. Видях го само веднъж... влизах в купето на жена си.

Поаро кимна.

– Чудна работа – промърмори той. – Мисля, че казахте, че сте била будна и сте гледала навън от прозореца си на Лион? И не сте видяла един висок мургав мъж като граф Де ла Рош да слиза от влака?

Кейтрин поклати глава.

– Мисля, че изобщо никого не съм видяла – каза тя. – Имаше един млад момък на перона, който се разхождаше насам-натам, но не мисля, че е слязъл от влака. Имаше и един пълен французин с брада, в пижама и връхна дреха, който си взе чаша кафе. Останалите по перона мисля, че бяха железничари.

Поаро кимна няколко пъти с глава.

– Виджте какво – повери й той, – граф Де ла Рош има алиби. Алиби-то е все пак нещо много опасно, зайчото винаги оставя вратичка за най-тежкото подозрение. Но ето че пристигнахме.

Те отидоха направо в апартаента на Ван Олдин, където намериха Кентън. Поаро го представи на Кейтрин. След размяна на обичайните баналности Кентън каза:

– Ще съобща на мистър Ван Олдин, че госпожица Грей е тук.

Той влезе в съседната стая и каза нещо с нисък глас на милионера. След малко Ван Олдин се появи в стаята и се отправи към Кейтрин с протегнати ръце, като същевременно сякаш я пронизваше с изпитателния си поглед.

– Радостен съм да ви срещна, мис Грей – каза той непринудено. – С нетърпение очаквах да чуя какво можете да ми кажете за Рут.

Милионерът спечели Кейтрин с простотата на държането си. Тя почувства колко много скърбеше този човек за дъщеря си, въпреки че се владееше и не даваше израз на чувствата си.

Той й предложи стол.

– Седнете тук, моля ви, и ми разкажете просто всичко.

Поаро и Кентън се оттеглиха дискретно в съседната стая и Кейтрин и Ван Олдин останаха сами. За нея не беше трудно да говори. Непринудено му предаде разговора си с Рут Кетринг, дума по дума, доколкото можеше да си го припомни. Той мълчливо я слушаше, облегнат назад в креслото, засенчвайки очи с едната си ръка. Когато тя свърши, тихо каза:

– Благодаря ви, драга.

Двамата замълчаха за кратко. Кейтрин чувстваше, че съболезнованията тук биха били неуместни. Когато милионерът заговори, тонът на гласа му бе различен:

– Аз съм ви много благодарен, мис Грей. Мисля, че вие сте направила много, да успокоите моята бедна Рут в последните часове на живота й. Сега искам да ви попитам нещо. Вие знаете, господин Поаро ви е споменал за негодника, с когото се бе обвързало бедното ми момиче. Как мислите, би ли могла тя да промени решението си след разговора, който сте имали?

– Не мога да ви кажа това със сигурност. Положително бе взела някакво решение, защото впоследствие настроението й се подобри. Стана по-весела.

– И не ви спомена нищо къде възнамерява да се срещне с онзи

негодник – в Париж или в Хиер?

Кейтрин поклати глава.

– За това не каза нищо.

– Да – въздъхна замислен Ван Олдин, – а то е най-важната точка. Е, добре, времето ще покаже.

Той се изправи и отбори вратата на съседната стая. Поаро и Кентън влязоха.

Кейтрин отклони любезно поканата на милионера да обядва с него и Кентън я изпрати до колата, която я чакате долу. Като се върна в апартамента, той завари Поаро и Ван Олдин да разговарят оживено.

– Само ако знаехме – каза замислено милионерът, – какво е било последното решение на Рут. Впрочем решенията биха могли да бъдат дузина. Тя би могла да слезе от влака в Париж и да ми телефонира. Би могла и да продължи за Южна Франция и да се обясни с графа там. Всичко е така тъмно, абсолютно тъмно! Все пак камериерката казва, че Рут е била изненадана и уплашена при появата на графа на гарата в Париж. Ясно е, че първоначалният план не е бил такъв. Съгласен ли сте с мен, Кентън.

Секретарят му се сепна.

– Моля да ме извините, мистър Ван Олдин. Не слушах.

– Мечтаете, а? – закачи го Ван Олдин. – Това не ви е присъщо, но виждам, че тази девойка ви е завъртяла главата.

Кентън се изчерви.

– Тя е забележително хубава – каза замислено Ван Олдин, – много хубава. Видяхте ли какви очи има?

– Всеки мъж – каза Кентън, – би забелязал очите и.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА НА ТЕНИСКОРТА

Бяха изминали няколко дни. Кейтрин бе излязла сама на разходка една утрин и като се върна във вилата, видя че Ленокс я очаква със зачливия усмивка.

– Вашето момче ви търси по телефона, Кейтрин.

– Кого наричате „моего момче“?

– Новият приятел – секретарят на Ръфъс Ван Олдин. Изглежда, че там сте направила особено впечатление. Изобщо ставате сериозна покорителка на сърца, Кейтрин. Първо Дерик Кетринг, а сега този млад Кентън. Най-интересното е, че си го спомням много добре. Лежа в болницата на майка ми, която тя беше открила тук по време на войната. Тогава бях момиченце на осем години.

– Тежко ли беше ранен?

– Прострелян в крака доколкото си спомням. Твърде лоша работа, пък и лекарите мисля не можеха да го оправят както трябва. Казвах, че няма да му личи, а когато го изписаха, той все още здравата куцаше.

Лейди Темплин излезе на терасата и се присъедини към тях.

– Разказваше на Кейтрин за майор Кентън, нали? – обърна се тя към дъщеря си. – Какъв симпатичен човек! Отначало не си го спомнях, толкова хора минаха оттук, но сега го виждам като днес.

– Преди не беше толкова важен, че да си спомня човек за него – подметна Ленокс. – Сега обаче е секретар на американски милионер, а това е нещо различно.

– Мила! – възкликна лейди Темплин с тъжен упрек.

– За какво звъни майор Кентън? – заинтересува се Кейтрин.

– Попита дали бихте желали да отидете на тенискорта следобед, за да ви вземе с колата оттук. Майка ми и аз приехме вместо вас с възторг. И докато излизате със секретаря на един милионер, добре ще бъде да ми дадете някакъв шанс за самия милионер, Кейтрин. Той е към шестдесетте, предполагам, така че вероятно търси едно сладко, младо същество като мен.

– Аз бих желала да приема мистър Ван Олдин – каза разпалено лейди Темплин. – Толкова неща съм слушала за него.

Ах, тези изискано недоделани мъже от Далечния Запад! – тя млъкна и добави под носа си – Така са привлекателни!

– Майор Кентън изрично подчерта, че поканата е от мистър Ван Олдин – каза Ленокс. – Толкова пъти го повтори, че работата ми се стори нечиста. Вие с Кентън ще бъдете хубава двойка, Кейтрин. Бъдете благословени, деца мои!

Кейтрин се изсмя и се качи в стаята си да се преоблече.

Кентън пристигна малко след обедата и мъжествено понесе любезностите на лейди Темплин.

Когато пътуваха заедно с Кейтрин към Кан, той забеляза:

– Лейди Темплин почти не се е променила.

– В държанието, или на вид?

– И в двете. Тя трябва да е, предполагам, доста над четиридесетте, но все още е изключително хубава жена.

– Хубава е – съгласи се Кейтрин.

– Много се радвам, че дойдохте днес – продължи Кентън. – И господин Поаро ще бъде там. Какво необикновено човече е той! Познавате ли го добре, мис Грей?

Кейтрин поклати глава.

– Срегнах го във влака, пътувайки насам. Тъкмо четях един криминален роман и казвах случайно пред него, че такива неща в действителност не се случват. Разбира се, нямах си представа що за човек е.

– Поаро е забележителна личност – каза бавно Кентън. – И е извършил някои наистина впечатляващи неща. Той притежава гениалната способност да прониква до същността на нещата и до последния момент никой не знае какво в действителност мисли. Спомням си, че бях на гости в едни познати в Йоркшир и скъпоценностите на лейди Кленревън бяха откраднати. Отначало това изглеждаше дребна кражба, но местната полиция бе напълно объркана. Аз ги посъветвах да се обърнат към Еркюл Поаро и им казах, че той е единственият, който би могъл да им помогне, но те се довериха на Скотланд Ярд.

– И какво стана? – попита Кейтрин с любопитство.

– Скъпоценностите не се намериха – каза Кентън сухо.

– Вие наистина ли вярвате в него?

– Да. Граф де ла Рош е хитра лисица и се е измъквал успешно от много заплетени истории, но аз мисля, че в лицето на Еркюл Поаро той ще си намери майстора.

– Граф де ла Рош – каза замислено Кейтрин. – Вие вярвате ли наистина, че той го е извършил.

– Разбира се – изгледа я в почуда Кентън. – А вие?

– Да – каза бързо Кейтрин. – Искам да кажа, в случай, че това не е

обикновен обир във влака.

– Може би това да е – съгласи се секретарят – Но на мен ми се струва, че на граф де ла Рош му приляга особено добре цялата работа.

– И все пак, той си има алиби.

– Ах, алиби! – засмя се Кентън и лицето му се озари от приветлива младежка усмивка. – Казахте, че четете криминални романи, мис Грей. Тогава трябва да знаете, че всеки който има съвършено алиби, винаги е изложен на тежко подозрение.

– Мислите ли, че така е и в живота? – попита с усмивка Кейтрин.

– Защо не? Романите се основават на факти.

– Но ги превъзхождат доста – забеляза Кейтрин.

– Може би. Все пак, ако бях престъпник, не бих искал Еркюл Поаро да е по петите ми.

– Нито пък аз бих желала – засмя се Кейтрин.

Поаро ги посрещна при пристигането им. Денят беше горещ и той бе облечен в бял дочен костюм, с бяла камелия на ревера.

– Добър ден, госпожице – каза Поаро. – Приличам на англичанин, нали?

– Имате чудесен вид – отвърна тактично Кейтрин.

– Вие ме занасяте, но нищо. Татко Поаро винаги се смее последен.

– Къде е мистър Ван Олдин? – попита Кентън.

– Ще ни намери на корта. Да ви кажа право, приятелю, той не е много доволен от мен. Ах, тези американци! Те не познават спокойствието, съзерцанието. Мистър Ван Олдин би предпочел да ме види да гоня престъпниците по всички глухи улички на Ница, вместо да съм тук.

– И аз мисля, че такъв план не би бил лош – забеляза Кентън.

– Не сте прав – каза Поаро. – В тези неща не се изисква енергия, а само хитрост. На тенискорта човек може да срещне всекиго, а това е така важно. А, ето и мистър Кетринг.

Дерик се присъедини към тях. Той видимо беше ядосан на нещо и двамата с Кентън се поздравиха хладно. Поаро сякаш не забеляза това и продължи да си бърби в най-добро разположение на духа, като дори правеше дребни комплименти.

– Поразително е, господин Кетринг, колко добре говорите френски, – забеляза той. – Толкова добре, че ако поискате, бихте могли да минете за французин. За англичаните това е едно много рядко постижение.

– И аз бих желала да говоря така добре, – обади се Кейтрин. – Зная обаче, че моят френски звучи твърде по английски.

Те намериха местата си и седнаха, когато Кентън забеляза, че Ван

Олдин му прави знак от другия край на корта и се запъти нататък.

– Този млад човек ми харесва, – каза Поаро, изпращайки го с лъчезарна усмивка. – А на вас, госпожице?

– И на мен ми е приятен.

– А вие, господин Кетринг?

На устните на Дерик напираше един доста рязък отговор, но се овладя, защото нещо в мигащите очички на белгиеца го накара да бъде предпазлив.

– Кентън е много симпатичен човек – каза той, подбирайки внимателно думите си.

За момент на Кейтрин се стори, че Поаро е разочарован.

– Той е ваш почитател, господин Поаро – обади се тя и разказа онава, което Кентън бе споделил с нея. Беше й забавено да види как дребният човек се наду като пуяк, а лицето му доби изражение на престорена скромност, което не бе измавило никого.

– Сетих се за нещо, госпожице – каза неочаквано той. – Исках да ви попитам за една дреболия. Струва ми се, че докато сте разговаряли с нещастната мадам Кетринг във влака, сте изгубили една табакера.

Кейтрин доби твърде учуден вид.

– Не мисля, че съм губила нещо.

Поаро извади от джоба си една табакера от мека синя кожа, със златен инициал „К“.

– Не, тази не е моята – каза Кейтрин.

– О, хиляди извинения! Несъмнено това е собствената табакера на мадам. „К“, разбира се, съкратено е от Кетринг. Съмнявахме се, защото намерихме и друга табакера в чантата й, и ни се стори странно да има две. – Той изведнъж се обърна към Дерик. – Вие не знаете, предполагам, дали тази табакера беше на съпругата ви, или не?

Дерик видимо се сепна.

– Аз... аз не зная, предполагам, че е нейната – заекна леко той.

– А случайно да е ваша?

– Естествено не. Ако беше моя, какво ще прави у жена ми?

Поаро се усмихна с детинско чистосърдечие.

– Мислех, че може би сте я изпуснали докато сте били в купето на съпругата ви – обясни той простодушно.

– Никога не съм бил там. Десет пъти вече заявих това пред полицията.

– Хиляди извинения – каза Поаро с най-виновно изражение. – Госпожицата спомена, че ви е видяла да влизате там...

Кейтрин хвърли поглед към Дерик. Той беше много побледнял, но може би така ѝ се струваше. Когато се изсмя, смехът му прозвуча съвсем естествено.

– Погрешно сте видяли, мис Грей – каза непринудено той. – От онова, което ми казаха в полицията, разбирам че купето ми е било през една или две врати до купето на жена ми, макар че тогава не съм знаел това. Сигурно сте ме видели да влизам в моето купе.

Кетринг бързо се изправи, виждайки Кентън и Ван Олдин да се приближават.

– Сега ще ви оставя – извини се той. – Не мога да понасям тъста си за нищо на света.

Ван Олдин поздрави много любезно Кейтрин, но личеше, че е в лошо настроение.

– Изглежда, че много обичате да наблюдавате тенис, господин Поаро? – изръмжа той.

– Да, за мен това е голямо удоволствие – кротко отвърна Поаро.

– Забравих, че се намираме във Франция – каза Ван Олдин. – Ние в Щатите сме направени от по-суров материал. Там работата идва преди развлеченията.

Вместо да се обиди, Поаро се усмихна благо на ядосания милионер.

– Моля ви, не се гневете. Всеки си има собствени методи. Лично аз винаги съм смятал, че е най-добре да се съчетават работата и удоволствието.

Поаро хвърли поглед към другите двама от компанията. Те бяха погълнати в разговор. Детективът кимна доволно с глава и като се наведе към милионера, снижи гласа си:

– Аз съм тук не само за развлечение, господин Ван Олдин. Вижте точно срещу нас онзи висок старец, онзи там с жълтото лице и патриархалната брада.

– Е, добре, какво от това?

– Това е господин Папополус.

– Грък ли е?

– Както предположихте – грък. Той е търговец на антики със световна известност. Има малък магазин в Париж, но полицията го подозира, че е нещо повече от това.

– Какво?

– Че е купувач на крадени предмети, специално скъпоценности. Не-надминат майстор е в шлифоването на диамантите и преправянето на украшенията. Той работи, както с най-високопоставените особи в

Европа, така и с утайката на подземния свят.

Ван Олдин изглежда Поаро с внезапно пробуден интерес.

– Е, добре? – настоя той с нови нотки в гласа си.

– Питам се – каза Поаро, – аз, Еркюл Поаро – той се потупа драматично по гърдите – питам се защо господин Папополус така ненадейно дойде в Ница?

Това произведе искания ефект върху Ван Олдин. За момент той бе загубил вярата си в Поаро и бе подозирал детектива, че е само позор. Сега само за секунда възвърна предишното си мнение и погледна дребния човек право в очите.

– Трябва да ви се извиня, господин Поаро.

Поаро махна величествено с ръка.

– Е! – каза той. – Това не е важно. Слушайте сега, господин Ван Олдин. Имам новини за вас.

Милионерът му отправи поглед, пълен с изгарящо любопитство. Поаро кимна.

– Така е. Новините положително ще ви заинтересуват. Както знаете господин Ван Олдин, граф де ла Рош е под наблюдение след разпита му при следователя. На следващия ден, докато е отсъствал от къщи, вила „Марина“ е била претърсена от полицията.

– Добре – каза Ван Олдин. – Намерили ли са нещо? Обзалагам се, че не са.

Поаро направи лек поклон с глава.

– Вашата проницателност не ви лъже, господин Ван Олдин. Не са намерили нищо дискредитиращо. Не би и могло да се очаква, че ще намерят. Граф де ла Рош, както казва вашата изразителна поговорка, не е вчерашен. Той е ловък джентълмен с голям опит.

– Добре, продължавайте! – изръмжа Ван Олдин.

– Възможно е, разбира се, графът да няма нищо компрометиращо за укриване. Но все пак не трябва да пренебрегваме и обратната възможност. В такъв случай къде е този предмет? Не е в къщата, естествено. Полицията най-щателно претърси всичко. Не и у него, защото той знае, че всеки момент може да бъде арестуван. Тогава остава колата му. Както ви съобщих, той е под наблюдение. В същия онзи ден бе проследен до Монте Карло. Оттам тръгнал за Ментън, шофирайки лично колата си. Тя е много мощна и той е успял да се отдалечи от преследвачите си толкова, че в продължение приблизително на четвърт час се изгубил напълно от очите им.

– И вие мислите, че през това време е заровил нещо някъде край

пътя? – попита Ван Олдин.

– Край пътя не. Но изслушайте ме по-нататък. Аз бях направил едно малко предложение на господин Кареж, което той бе така любезен да одобри. Във всеки пощенски клон в околността бе изпратен човек, който познава граф де ла Рош по физиономия. Защото най-добрия начин да се укрие нещо, е да го изпратите по пощата.

– После? – настоя Ван Олдин, изгарящ от нетърпение и любопитство.

С драматичен жест Поаро измъкна от джоба си малък пакет, загънат хлабаво с кафява хартия без канап.

– През онзи четвърт час нашият добър приятел е изпратил по пощата това.

– Адресът? – попита рязко милионерът.

Поаро поклати глава.

– Адресът би могъл да подскаже нещо, но за нещастие, в случая не ни казва нищо. Пакетчето е адресирано до един от малките павилиони за вестници в Париж, където се съхраняват писма и дребни пакетчета до поискване срещу малко възнаграждение.

– Да, но какво има вътре? – попита нетърпеливо Ван Олдин.

Поаро разгъна кафявата хартия и извади от нея квадратна картонена кутийка. После се огледа наоколо си.

– Моментът е подходящ – каза той спокойно. – Всички очи са приковани в тениса. Вижте господине.

Той повдигна капачето на кутийката само за част от секундата. Милионерът не можа да удържи едно възклицание, изразяващо неопишуема изненада. Лицето му стана тебеширено бяло.

– Господи! – възкликна той – Рубините!

И остана стъписан, онемял. Поаро прибра кутийката в джоба си и пак се загледа в тениса простодушно усмихнат. Тогава милионерът изведнъж излезе от транса, в който сякаш бе изпаднал. Той се наведе към Поаро, сграбчи ръката му и я стисна така сърдечно, че дребния човечек се намръщи от болка.

– Това е велико дело! – каза Ван Олдин – Велико! Вие сте Бог, господин Поаро! Сега и завинаги Бог!

– Това е нищо – възрази скромно Поаро. – Необходими са само ред, метод, предвиждане на възможностите и готовност за реагиране.

– А сега, предполагам, граф де Ла Рош е арестуван? – продължи нетърпеливо Ван Олдин.

– Не – каза Поаро.

Този път учудването на милионера бе още по-голямо.

– Но защо не? Какво повече искате?

– Алибито на графа е все още непоклатимо.

– Но такова алиби е безсмислица!

– Да – каза Поаро. – И аз мисля, че е безсмислица, но за нещастие ние трябва да докажем, че е така.

– През това време той ще се изплъзне от ръцете ви.

Поаро енергично поклати глава.

– Не – каза той. – Графът няма да постъпи така. Единственото нещо, което той не би могъл да пожертва, е общественото си положение.

Този отговор видимо не задоволи Ван Олдин.

– Но аз не виждам...

Поаро вдигна ръка.

– Дайте ми малко време, господине. Имам една идея. Много хора са се надсмивали над малките идеи на Еркюл Поаро... но винаги са грешили.

– Добре – каза Ван Олдин. – Продължавайте. Каква е тази ваша малка идея?

Поаро замълча за момент и каза:

– Ще ви посетя утре в хотела в единадесет часа сутринта. Дотогава моля ви не казвайте никому нищо.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГОСПОДИН ПАПОПОЛУС ЗАКУСВА

Господин Папополус закусваше. Срещу него бе седнала дъщеря му Зия.

На Вратата на всекидневната се почука и вътре влезе един прислужник с картичка, която поднесе на господин Папополус. Последният я прочете, повдигна вежди и я подаде на дъщеря си.

– Еркюл Поаро – възкликна господин Папополус, като се почеса замислено по лявото ухо. – Чудно ми е какво ли ще иска.

Бащата и дъщерята се спогледаха.

– Вчера го видях на тенискорта – каза господин Папополус. – Зия, това не ми харесва.

– Веднъж той ти направи голяма услуга – напомни дъщеря му.

– Това е Вярно – призна Папополус. – Чувам, при това, че се е оттеглил от активна работа.

Тези няколко думи бащата и дъщерята си размениха на своя роден език. Сега Папополус се обърна към прислужника на френски:

– Въведете господина.

След малко в стаята влезе Еркюл Поаро, изискано облечен и размахващ бастуна си, в най-добро настроение.

– Скъпи мой, господин Папополус.

– Скъпи мой, господин Поаро.

– И вие, госпожице Зия.

Поаро се поклони галантно.

– Ще ни извините, че ще продължим закуската си – каза Папополус, наливайки си втора чаша кафе. – Визитата ви е... хм... малко ранна.

– Скандално е от моя страна – каза Поаро. – Но виждате ли, просто бях принуден.

– О, в такъв случай вие идвате по работа? – измърмори Папополус.

– Да и то много сериозна работа – каза Поаро. – Смъртта на мадам Кетринг.

– Чакайте да си спомня. – Папополус отправи невинен поглед към тавана. – Ах, да! Това бе дамата, която почина в „Синия експрес“, нали? В пресата споменаха нещо за това, но за престъпление не ставаше дума.

– В интерес на следствието – каза Поаро – счетох за уместно да се

премълчи този факт. Настана мълчание.

– И по какъв начин мога да ви помогна, господин Поаро? – учтиво попита търговецът.

– О, да – каза детективът. – Ще стигнем и до това.

Той измъкна от джоба си същата кутийка, която бе показал на милионера и като я отвори, извади рубините и ги поднесе на Папополус.

Макар че Поаро го наблюдаваше внимателно, нито мускул не трепна на лицето на стареца. Той взе рубините, разгледа ги с един вид безстрастен интерес и хвърли въпросителен поглед към детектива.

– Превъзходни, нали? – попита Поаро.

– Изключително – потвърди господин Папополус.

– Колко мислите, че струват?

Лицето на гърка леко потрепна.

– Наистина ли е необходимо да ви кажа, господин Поаро?

– Вие сте умен човек, господин Папополус. Не, не е необходимо. Те не струват например петстотин хиляди долара.

Папополус избухна в смях и Поаро се присъедини към него.

– Както ви казах – започна Папополус, подавайки ги на Поаро. – Като имитация те наистина са превъзходни. Ще бъде ли нескромно, господин Поаро, да попитам как попаднаха у вас?

– О, не – усмихна се Поаро. – Нямам нищо против да се доверя на стар приятел като вас. Те бяха притежание на граф де ла Рош.

Гъркът красноречиво повдигна веждите си.

– Така, значи – промърмори той.

Поаро се наведе към него с най-невинно изражение на лицето си.

– Господин Папополус – започна той, – ще играя с открити карти. Оригиначните скъпоценности бяха ограбени от мадам Кетринг в „Синия експрес“. Нека ви кажа първо това: Намирането на тези рубини не ме интересува. Това е работа на полицията. Аз работя не за полицията, а за господин Ван Олдин. Това, което искам, е да пипна човека, който уби мадам Кетринг. Рубините ме интересуват само дотолкова, доколкото могат да ме отведат до този човек. Разбирате ли ме?

Последните две думи бяха произнесени с особено натъртване. Лицето на гърка остана безизразно. Той само каза спокойно:

– Продължавайте.

– Струва ми се вероятно, господине, рубините да сменят притежателя си в Ница... или може би вече са го сменили.

– О! – възкликна Папополус. Той замислено сърбаше кафето си и бе добил някак по-благороден вид от обикновено.

– Рекох си – продължи Поаро с оживление – какво щастие! Моят стар приятел господин Папополус е в Ница. Той ще ми помогне.

– А как мислите, че бих могъл да ви помогна! – запита хладно гъркът.

– Казах си: без съмнение, господин Папополус е в Ница по работа.

– Нищо подобно – рече старецът. – Аз съм тук заради здравето си, по предписание на лекаря. – Той се изкашля пресилено.

– Това ме натъжава – отвърна Поаро с престорено съчувствие. – Но да продължа. Когато един велик руски княз, една австрийска ерцхерцогиня, или един италиански принц пожелаят да се разпоредят с фамилините си скъпоценности, при кого отиват те? При господин Папополус, нали? При този, който е прочут по целия свят с дискретността, с която урежда тези неща.

Папополус леко се поклони.

– Вие ме ласкаете.

– Дискретността е велико качество! – продължи Поаро вдъхновено, а гъркът го възнаградил с лека усмивка. – Аз също мога да бъда дискретен.

Погледите на двамата се срещнаха. После Поаро продължи бавно, очевидно грижливо подбирайки думите си:

– Мисля си така: ако тези рубини са преминали в други ръце в Ница, господин Папополус ще научи за това. Той знае всичко, което става в полето на неговата професия.

– О! – възкликна господин Папополус.

– Вие разбирате, че полицията няма пръст в тази работа – каза Поаро. – Работата е лична.

– Човек дочува по нещо – призна господин Папополус предпазливо.

– Например? – поиска да уточни Поаро.

– Има ли причина да ставам клюкар?

– Да – каза Поаро. – Мисля, че има. Може би си спомняте, господин Папополус, че преди седемнадесет години у вас бе оставен на съхранение известен предмет от една... хм... много видна личност. Този предмет ви беше поверен, но за нещастие изчезна много загадъчно. Вие бяхте, ако мога да употребя английски израз, затънал в блатото.

Той плъзна погледа си към девойката. Зия бе отместила встрани чашата и чинията и слушаше с внимание, подпряла брадичката си с ръце. Без да я изпуска от поглед, Поаро продължи:

– Тогава аз бях в Париж. Вие потърсихте помощта ми. Поставихте

се в ръцете ми. Казахте ми, че ако намеря онзи предмет, ще спечеля вашата признателност до гроб. Е добре, аз го намерих и ви го върнах.

Господин Папополус въздъхна дълбоко.

– Това бе най-кошмарния епизод в кариерата ми – измърмори той.

– Седемнадесет години са много време – каза Поаро замислен. – Но аз вярвам, че имам право да кажа, че вашата народност не забравя господине.

– Гърците ли? – попита Папополус с иронична усмивка.

– Не, нямам предвид гърците – каза Поаро.

Настана мълчание, после старецът гордо изправи тялото си.

– Вие сте прав, господин Поаро – каза тихо той. – Аз съм евреин. И както казахте, нашата народност не забравя ни злото, ни доброто.

– Тогава вие ще ми помогнете, нали?

– Що се отнася до рубините, господине, аз не мога да направя нищо. – Старецът също внимателно подбираше думите си. – Аз нищо не зная. Нищо не съм чул. Но може би мога да ви се отплатя, в случай че се интересувате от конните състезания.

– При известни обстоятелства те биха могли да ме заинтересуват – рече Поаро, наблюдавайки го внимателно.

– Струва ми се, че има един кон, който се състезава в Лоншан и който си заслужава вниманието. Не мога да твърдя нищо сигурно, вие сам разбирате.

Той замълча, впил поглед в Поаро, сякаш искаше да се увери, че детективът го е разбрал.

– Чудесно ви разбирам – кимна с глава Поаро.

– Името на коня – каза господин Папополус, като се облегна назад и допря върховете на пръстите си, – е „Маркизът“. Аз мисля, но не съм напълно сигурен, че това е английски кон, нали Зия?

– И аз мисля така – съгласи се дъщеря му.

Поаро се изправи на крака.

– Благодаря ви, господине – каза той. – Голямо нещо е да имаш някакво сведение за коня, предварително пошушнато от жокея, както казват англичаните. Довиждане, господине, и хиляди благодарности!

Поаро се обърна към девойката:

– Довиждане, госпожице Зия. Струва ми се сякаш вчера е било когато ви видях в Париж. Или най-много да са се изминали две години.

– Има разлика между шестнадесет и тридесет и три – усмихна се тъжно Зия.

– Ала не и при вас – каза галантно Поаро. – Баща ви и вие може би

ще вечеряте с мен някоя вечер?

– Ще бъдем очаровани – отвърна Зия.

– Тогава ще уточним по-късно кога. А сега, позволете ми да се оттегля.

Поаро тръгна по улицата като си тананикаше някаква песенчица и въртеше бастуна си в най-добро разположение на духа. Веднъж или дважд той се усмихна на себе си, влезе в първия пощенски клон на пътя си и изпрати една телеграма. Написването на телеграмата му отне известно време, тъй като тя беше шифрована и трябваше да си напругне паметта.

Телеграмата се отнасяше до изгубването на една брошка и бе адресирана до инспектор Джем „Скотланд Ярд“.

Разшифрована, тя бе кратка и конкретна:

„Телеграфирайте ми всичко, което ви е известно за човека, чието прозвище е Маркиза.“

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ЕДНА НОВА ТЕОРИЯ

Часът беше точно единадесет когато Поаро се представи в хотела на Ван Олдин. Той намери милионера сам.

– Вие сте точен, господин Поаро. – каза Ван Олдин с усмивка и стана, за да поздравя детектива.

– Аз винаги съм точен – каза Поаро. – Точността е нещо, което аз винаги спазвам. Без ред и метод... – той не се доизказа и махна с ръка. – Ах, възможно е вече да съм ви казал тези неща. Нека направо пристъпим към предмета на посещението ми.

– Вашата малка идея?

– Да, моята малка идея – усмихна се Поаро. – Преди всичко господине, аз бих желал да разпитам още веднъж камериерката Ада Мейсън. Тя тук ли е?

– Да, тук е.

– Аха!

Ван Олдин го изгледа любопитно, позвъни и нареди да повикат Мейсън. Поаро я поздравя с обичайната си вежливост, която никога не оставаше без ефект при момичета от нейната класа.

– Добър ден, госпожице – каза весело той. – Моля ви, седнете ако господинът разреши.

– Да, да, седнете момичето ми – насърчи я Ван Олдин.

– Благодаря, сър, – каза Мейсън и седна на самия ръб на стола. Тя изглеждаше по-кокалеста и по-кисела от всякога.

– Дойдох, за да ви задам още няколко въпроса – каза Поаро. – Трябва да проникнем до дъното на тази афера. Винаги се връщам на въпроса кой ли ще да е бил мъжът във влака. Вие сте виждала граф Де ла Рош и казвате, че е възможно да е бил той, но не сте сигурна.

– Както ви казах сър, аз изобщо не видях лицето на господина. Това е, което ме затруднява.

Поаро кимна усмихнат.

– Точно така. Аз добре разбирам затруднението ви. Сега нещо друго. Вие казахте, госпожице, че сте била на служба у мадам Кетринг два месеца. Колко време сте виждали господаря си през това време?

Мейсън помисли малко и каза:

– Само два пъти, сър.

– Отблизо или от по-далеч?

– Той дойде веднъж на „Кързън Стрийт“, сър. Аз бях на втория етаж и го видях от стълбището долу в салона. Бях доста любопитна поради... нали разбирате... както стояха нещата – Мейсън завърши изречението, покашляйки се дискретно.

– А втория път?

– Бях в парка с Ани, сър – една от камериерките, сър, и тя ми посочи господаря, който се разхождаше с някаква непозната дама.

Поаро пак кимна с глава.

Слушайте сега, Мейсън, откъде знаете, че този мъж, когото видяхте да разговаря с господарката ви на Лионската гара, откъде знаете, че той не е бил господарят ви?

– Господарят ми ли, сър? О, не мисля, че може да е бил той.

– Но все пак, не сте сигурна? – настоя Поаро.

– Поне не ми е минавало през ума, сър.

Мейсън беше явно развълнувана от тази мисъл.

– Вие чухте, че господарят ви е бил във влака. Какво по-естествено от това той да е дошъл по коридора?

– Но господинът, който разговаря с госпожата, трябва да беше дошъл отвън, сър. Той беше облечен с пардесю и мека шапка.

– Точно така, госпожице, но помислете малко. Влакът току-що е пристигнал на гарата. Много от пътниците слизат на перона да се поразтъпчат. Господарката ви се е готвела да направи същото и несъмнено заради това е облякла коженото си палто, нали?

– Да, сър – съгласи се Мейсън.

– Тогава и вашият господар прави същото. Влакът е отоплен, но навън е студено. Той облича пардесюто си, слага си шапката и разхождайки се покрай осветените прозорци на влака, изведнъж вижда мадам Кетринг. Дотогава си няма представа, че тя е във влака. Естествено, той се качва във вагона и влиза в купето ѝ. Тя издава вик на изненада като го вижда и бързо затваря вратата между двете купета, тъй като е възможно разговорът им да е от частен характер.

Поаро се облегна назад в стола си и зачака ефекта от думите си. Никой не знаеше по-добре от него, че момичетата от типа на Мейсън не би трябвало да бъдат насилвани. Необходимо беше да ѝ даде време да се освободи от самовнушеното си мнение. Накрая на третата минута тя заговори:

– Е, добре, сър. Може и така да е било. Никога не съм го помисляла по този начин. Господарят е висок и мургав и с почти същото

телосложение. Шапката и палтото ме накараха да кажа, че господинът е дошъл откън. Може да е бил и господарят, но все пак, не съм сигурна.

– Благодаря ви много, госпожице. Повече няма какво да ви питам. Ах, да, само още нещо.

Той извади от джоба си табакерата, която вече бе показал на Кейтрин.

– Тази табакера на господарката ви ли беше?

– Не, сър. Не е нейната... или може би...

Тя изведнъж се бе изплашила. Ясно беше, че новата мисъл изплуваше към повърхността на съзнанието ѝ.

– Да, кажете? – насърчи я Поаро.

– Мисля, сър, не мога да бъда сигурна, но аз мисля... че това е табакерата, която госпожата бе купила, за да подари на господаря.

– Аха! – възкликна някак неуверено Поаро.

– Но дали табакерата му е била вече дадена или не, аз, разбира се, не мога да кажа.

– Точно така, – съгласи се Поаро. – Точно така. Мисля, че това е всичко, госпожице. Довиждане.

Ада Мейсън напусна стаята, като затвори тихо вратата след себе си.

Поаро се обърна с лека усмивка към Ван Олдин. Милионерът бе като ударен от гръм.

– Вие мислите... мислите, че убиецът е бил Дерик? – попита той. – Но всичко сочи обратното. Та нали графът е все едно заловен с окървавени ръце с тези рубини?

– Не.

– Но вие ми казахте...

– Какво съм ви казал?

– Онази история с рубините. Дори ми ги показахте.

– Не.

Ван Олдин го изгледа смяян.

– Искате да кажете, че не сте ми ги показали?

– Не.

– А вчера на тенискорта?

– Не.

– Вие луд ли сте, господин Поаро или аз?

– Никой от нас не е луд – каза детективът. – Вие просто ми задавате въпрос и аз ви отговарям. Вие ме питате не съм ли ви показвал вчера рубините. Аз отговарям – не. Това което ви показах вчера, господин Ван Олдин, беше една първокласна имитация, която едва ли би могла да

бъде различена от истинските камъни, освен от експерт.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ПОАРО СЪВЕТВА

Няколко минути изминаха преди милионерът да възприеме този факт. Поразен, той впери поглед в Поаро. Дребничкият белгиец кимна съчувствено.

– Да! – каза той. – Това променя положението, нали?

– Имитация!

Милионерът се наведе напред.

– През цялото време, господин Поаро, вие имахте тази идея. И през цялото време търсехте да се уверите, че сте прав, нали? Вие никога не сте вярвали, че граф Де ла Рош е убиецът, нали?

– Аз имах известни съмнения – каза спокойно Поаро, които впрочем, споделих с вас. Грабеж с насилие и убийство той енергично поклати глава. – Не, трудно е да си го представим. Това не хармонира с личността на граф Де ла Рош.

– Но все пак вие сте уверен, че той се е готвел да открадне рубините, нали?

– Естествено. В това няма никакво съмнение. Впрочем, нека ви изложи нещата така, както ги виждам аз. Графът е знаел за рубините и е начертал съответен план. Измислил е романтичната история за книгата, която пише, за да внуши на дъщеря ви да вземе скъпоценностите със себе си, като съевременно се е снабдил с точното им копие. Нима не е ясно намерението му да смени истинските рубини с фалшивите? Мадам – вашата дъщеря – разбира се, не е била експерт по диамантите. Вероятно дълго време би изминало преди тя да разкрие играта. А когато разбере измамата, е... аз не мисля, че тя би завела дело против графа. Твърде много неща биха излезли наяве. Той би разполагал вече с много нейни писма. О, да, планът е напълно безопасен от гледна точка на графа – план, какъвто той вероятно и преди е осъществявал с други жени.

– Да, всичко изглежда достатъчно ясно – въздъхна замислен Ван Олдин.

– Най-важното е, че съответства на манталитета на граф Де ла Рош – добави Поаро.

– Да, но сега... – Ван Олдин отправи въпросителен поглед към детектива – какво всъщност е станало? Това ми кажете, господин Поаро.

Поаро повдигна рамене.

Много просто – каза той. – Някой се е намесил преди графа.

Настана дълго мълчание.

Ван Олдин премисляше нещата. Когато заговори, той попита направо, без заобикалки:

– От кога подозирате зет ми, господин Поаро?

– От самото начало. Той е имал и основанието, и случая. Всички счетоводители, че се разбира от само себе си, че мъжът, който е бил в купето на госпожата в Париж, е граф Де ла Рош. Аз също мислех така. После вие случайно споменахте, че веднъж сте припознали графа вместо зет ви. Това ми подсказа, че двамата са еднакви по ръст и телосложение и със сходен тен на кожата. Така ми минаха някои неща през ума. Прислужницата само за кратко време е била с дъщеря ви. Не би могло да се очаква, че тя ще познава добре мистър Кетринг по физиономия, тъй като той не е живеел на „Кързън Стрийт“. При това мъжът в купето достатъчно предпазливо е държал главата си извита навън, към прозореца.

– Вие вярвате, че той... че той е убиецът? – изръмжа Ван Олдин.

Поаро бързо вдигна ръката си.

– Не, не. Такова нещо не съм казал, но... това е една вероятност... една много силна вероятност. Зет ви се намираще натясно, много натясно, пред разорение. Това бе едничкият му изход.

– Но защо пък е взел рубините?

– За да направи престъплението си да изглежда обикновен грабеж, извършен от гангстери по влаковете. Иначе подозрението би паднало право върху него.

– Ако това е така, какво е направил с рубините?

– Това остава да се види. Има няколко възможности. В Ница се намира един човек, който би могъл да ни помогне – човекът, когото ви посочих на тенискорта.

Поаро се изправи. Ван Олдин също се изправи и сложи ръката си на рамото на дребния човек. Когато заговори, гласът му бе дрезгав от емоция.

– Намерете ми убиеца на Рут – каза той. – Това е всичко, което искам.

Поаро се изпъчи.

– Оставете работата в ръцете на Еркюл Поаро – каза величествено той. – И не се страхувайте. Аз ще разкрия истината.

Той очисти с ръка един косъм от шапката си, усмихна се насърчително на милионера и излезе. Все пак, когато заслиза по стълбището, част от самоувереността изчезна от лицето му.

– Всичко е много добре – промърмори на себе си той. – Но има големи трудности. Да, има големи трудности.

На излизане от хотела той се закова на мястото си. Пред вратата бе спряла кола. В колата седеше Кейтрин Грей и до нея се беше изправил, разговарящ с нея, Дерик Кетринг. След минута-две колата потегли, а Дерик остана на тротоара, загледан след нея, със странно изражение на лицето. Той повдигна рамене, въздъхна дълбоко и се обърна, за да види до себе си Еркюл Поаро. Дерик трепна въпреки волята си. Двамата си размениха погледи – Поаро изпитателен, а Дерик с леко предизвикателство. Тонът на Дерик бе небрежно подигравателен когато заговори, повдигайки веждите си:

– Много е мила, нали?

Да – съгласи се Поаро замислен. – Това чудесно приляга да се каже за госпожица Кейтрин. Изразът е твърде английски, пък и госпожица Кейтрин е твърде много англичанка. Дерик остана съвършено невъзмутим и не отговори нищо.

– Тя е още и симпатична, нали?

– Да – съгласи се Дерик. – Няма много като нея.

Дерик говореше тихо, сякаш на себе си. Поаро кимна многозначително, наведе се към него и заговори с тих и съчувствен тон, който беше съвсем нов за Дерик Кетринг:

– Вие ще извините стария човек, момко, ако ви кажа нещо, което ще ви се стори дръзко. Бих искал да ви цитирам една от вашите английски поговорки. Тя гласи „Добре е да си скъсал със старата любов, преди да се залавяш за новата“.

Дерик гневно се обърна с лице към него:

– Какво, по дяволите, искате да кажете?

– Вие сякаш ми се разсърдихте – кротко отвърна Поаро. – Това можеше да се очаква. Колкото до това какво искам да кажа, достатъчно е да извиете малко глава, за да видите, че ей там има и другата кола, в която също седи една дама.

Дерик се обърна рязко. Лицето му потъмня от гняв.

– По дяволите Мирел! – измърмори той. Аз скоро ще я... Поаро задържа движението, което се канеше да направи.

– А дали ще бъде разумно това, което се готвите да направите? – попита предупредително той и в очите му проблясна зелено пламъче. Дерик обаче беше толкова ядосан, че не искаше и да знае за предпазливостта.

– Аз съм скъсал окончателно с нея и тя знае това – извика той

гневно.

– Вие сте скъсал с нея, но дали тя е скъсала с вас?

Дерик изведнъж избухна в нервен смях.

– О, ако зависеше от нея, тя не би скъсала с два милиона фунта – измърмори цинично той. – За тази работа не се съмнявайте в Мирел.

Поаро повдигна вежди.

– Възгледите ви за света са твърде брутални, забеляза той с упрек.

– Наистина ли? – В неочакваната усмивка на Кетринг нямаше никаква приветливост. – Достатъчно дълго съм живял на този свят, господин Поаро, за да зная, че всички жени си приличат твърде много.

Лицето му изведнъж се проясни.

– Всички, освен една – добави той.

Дерик посрещна предизвикателно погледа, който Поаро му отправи. В очите му за миг проблесна заострено внимание и пак изчезна.

– Онази там – каза той и посочи с глава към Кап Мартин.

– О! – каза Поаро и замълча.

Мълчанието му бе добре пресметнато, за да предизвика буйния темперамент на събеседника му.

– Аз зная какво ще ми кажете – каза бързо Дерик. – Животът, който съм водил, фактът, че не съм достоен за нея. Ще ми кажете, че аз нямам дори право да мисля за такова същество. Ще подхвърлите може би, че тук не става дума за едно бясно куче. Аз зная, че не е прилично да говоря така само няколко дни след смъртта на жена ми, която на всичко отгоре бе убита при това.

Дерик млъкна за да си поеме дъх, а Поаро използва паузата, за да забележи с печалния си тон:

– Но аз наистина не съм казал изобщо нищо.

– Ще го кажете обаче.

– Какво?

– Ще кажете, че на този свят за мен не съществува шанс да се ожена за Кейтрин.

– Не – каза Поаро. – Не бих твърдял това. Вярно че вашата репутация е лоша, но тя никак не би възпряла една жена да се влюби във вас. Ако например вие бяхте мъж с превъзходен характер и строг морал, мъж който никога не е вършил нещо, което не би трябвало да върши, тогава аз бих се съмнявал силно в успеха ви. Моралът, разбирате ли, не е нещо романтично. Той все пак се цени, но само от вдовиците.

Дерик Кетринг го изгледа, после се обърна на токовете си и тръгна към колата, която го чакаше.

Поаро го изпрати със заинтригуван поглед. Миловидното създание надникна през прозореца на колата и каза нещо.

Дерик Кетринг не се спря. Той само повдигна шапката си за поздрав и отмина.

– Това е то, си каза господин Еркюл Поаро. – Мисля, че е време да се прибирам вкъщи.

Той завари невъзмутимия Джордж да глади панталони.

– Приятен ден имаме днес, Джордж. Малко измерителен, но не е лишен от интересни случки – каза детективът.

Джордж посрещна забележката, както би я посрещнала една статуя.

– Наистина, сър.

– Личността на един престъпник, Джордж, е интересен обект за изучаване. Мнозина убийци са хора с голямо лично обаяние.

– Често съм слушал, сър, че доктор Крипен е бил джентълмен, за когото са се казвали само хубави неща. Въпреки това, той накълца жена си на кайма.

– Твоите примери са винаги подходящи, Джордж.

Прислужникът не отговори и в този момент телефонът иззвъня. Поаро вдигна слушалката.

– Ало... ало, да? Еркюл Поаро е на телефона.

– Тук е Кентън. Бихте ли почакали за момент, господин Поаро? Мистър Ван Олдин иска да говори с вас.

След моментна пауза Поаро чу гласа на милионера:

– Вие ли сте, господин Поаро? Исках само да ви кажа, че сега Мейсън дойде при мен по своя инициатива. Размислила е и казва, че е почти сигурна, че мъжът в Париж е бил Дерик Кетринг. Тя намерила тогава у него нещо познато, но на часа не могла да се сети, че е той. Сега ми изглежда твърде уверена.

– О! – каза Поаро. – Благодаря ви господин Ван Олдин. За нас това е крачка напред.

Детективът затвори телефона и остана замислен за минута-две, с особена усмивка на устните. Джордж трябваше да повтори въпроса си преди да бъде чул.

– Е? – сепна се Поаро. – Какво ме питаш?

– Тук ли ще обядвате, сър, или ще излезете навън?

– Нито едното, нито другото – каза Поаро. Ще си легна и ще си поспя. Това което очаквах, се случи, а когато стане така, винаги се изпълвам с емоции.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ЗАПЛАХА

Когато Дерик Кетринг мина покрай колата ѝ, Мирел си подаде главата навън.

– Дерик, трябва да ти кажа нещо за момент...

Вдигайки шапката си за поздрав, Кетринг продължи пътя си без да се спре. Като влезе в преддверието на хотела, портиерът се обърна към него:

– Един човек ви очаква, господине.

– Кой е той? – попита Дерик.

– Не ми даде името си, господине, но каза, че работата по която ви търси е важна и ще ви почака.

– Къде е той?

– В малкия салон. Господинът предпочета да ви срещне там, защото било по-усамотено.

Дерик кимна и се запъти натам.

В малкия салон нямаше никого, освен посетителят, който се изправи и поклони с изискана лекота. Дерик случайно бе виждал Граф Де ла Рош веднъж, но не му беше трудно да познае този аристократ. Той успя да удържи една гневна гримаса. Какво нечувано нахалство, наистина!

– Граф Де ла Рош, нали? – каза той. – Боя се, че сте си загубили напразно времето, идвайки тук.

– Аз се надявам, че не – усмихна се приветливо графът и белите му зъби блеснаха.

Чарът, който се криеше в маниерите на графа, обикновено имаше ефект само при жените. Всички мъже, без изключение, го презираха от дън душа.

Дерик Кетринг вече усещаше желание да го изхвърли от стаята, но мисълта, че един скандал би бил твърде неподходящ тъкмо сега, го накара да се овладее. Той искрено се чудеше как е могла Рут да се увлече по този човек. Графът беше авантюрист, и по-лош от авантюрист. Дерик хвърли поглед към изискания му маникюр.

– Дойдох – започна графът – по една малка работа. Бих ви посъветвал да ме изслушате.

Дерик отново изпита изкушението да го изхвърли навън, но пак се овладя. В думите на графа имаше някаква заплашителна нотка, която не

убягна от вниманието му, обаче той си я изтълкува по своему. Имаше различни причини, поради които би било по-добре да изслуша графа.

Дерик седна и нетърпеливо забарабани пръсти по масата.

– Добре – каза рязко той. – Какво има?

Не беше в стила на графа да разкрива така направо картите си:

– Позволете ми, господине, да ви поднеса моите съболезнования за тежката загуба.

– Ако продължавате да бъдете нагъл – каза спокойно Дерик – ще ви изхвърля през онзи прозорец.

Дерик посочи с глава към прозореца, до който бе седнал графът и последният неловко се размърда в креслото си.

– Аз ще ви изпратя приятелите си, господине, ако това е, което желаете – каза надменно той.

Дерик се изсмя.

– Дуел, така ли? Мой скъпи графе, с вас не мога дори и да говоря сериозно за дуел, но с голямо удоволствие бих ви натупал до Променад дез'Англе.

Графът нямаше намерение да се покаже обиден. Той просто повдигна вежди и измънка:

– Англичаните са варвари.

– Добре – рече Дерик. – Какво имате да ми кажете?

– Ще бъда откровен – започна графът. – И ще премина направо на въпроса. Това би било по-добре и за двама ни, нали?

Той пак се усмихна почти приятелски.

– Продължавайте – подкани го лаконично Дерик.

Графът вдигна поглед към тавана, допря върховете на пръстите си един към друг и тихо промърмори:

– Вие сте наследили много пари, господине.

– Какво общо, по дяволите, имате вие с това?

Графът се изпъчи в креслото си.

– Господине, моето име е опетнено. Подозират ме... обвиняват ме... в гнусно престъпление.

– Обвинението не излиза от мен – каза студено Дерик, – Аз дори не съм изразявал никакво мнение, тъй като съм заинтересувана страна.

– Аз съм невинен – изрече с патос графът. – Кълна се в небето! – Той вдигна ръка към тавана. – Кълна се, че съм невинен!

– Мисля, че господин Кареж е следователят, който се занимава със случая – намекна учтиво Дерик.

Графът не обърна внимание на забележката му.

– Аз съм не само несправедливо подозиран в престъпление, което не съм извършил, но на това отгоре съм и в сериозни парични затруднения. – Той се изкашля тихо и многозначително.

Дерик се изправи на крака.

– Очаквах това – каза той спокойно – от вас, долен изнудвачо! Не ще ви дам ни стотинка. Сега жена ми е мъртва и никакъв скандал не би могъл да я засегне. Тя ви пишеше глупави писма. Дори и да бих ви дал за тях някоя кръгличка сума, съвсем е сигурно, че вие ще съумеете да задържите у себе си едно-две писма. Ще ви кажа още нещо, господин Де ла Рош: изнудването е нещо долно както в Англия, така също и във Франция. Това е моят отговор. Довиждане.

– Един момент, моля – каза графът и протегна ръка към Дерик, който се канеше да напусне салона. – Вие грешите, господине. Вие сте напълно на погрешен път. Аз съм джентълмен.

Дерик се изсмя.

– Винаги съм пазил и ще пазя свято всяко писмо, което би могла да ми напише една дама – продължи графът, отмятайки назад глава с изражение на благородство. – Предложението което ви правех, бе от съвсем различно естество. Аз съм, както споменах, силно затруднен парично и съвестта ми би ме подтикнала да отида в полицията с известни сведения.

Дерик бавно се върна в салона.

– Какво искате да кажете?

Графът пак се усмихна любезно.

– Положително не е необходимо да навлизаме в подробности – каза той. – Хората се питат първо кой се облагодетелства от престъплението, който има интерес от него. Нали? Вие сте наследил много пари, както споменах преди малко.

Дерик се изсмя презрително.

– Ако това е всичко...

Но графът поклати глава.

– Не, не е всичко, мой драги господине. Аз не бих и дошъл при вас ако няхах далеч по-точна и подробна информация по това, което чухте. Нежелателно е, господине, да ви арестуват и съдят за убийство.

Дерик се приближи към него. Лицето му изразяваше такъв необуздан гняв, че графът неволно отстъпи крачка назад.

– Заплашвате ли ме? – процеди през зъби младият мъж.

– Не ще чуете нищо повече от мен по този въпрос – предупреди го графът.

– От всички дръзки блъфове, които са ми погаждали...

Графът Вдигна бялата си ръка.

– Грешите. Това не е блъф. За да ви убедя, ще ви кажа само още нещо: сведенията имам от известна дама. Тя е, която държи неопровержимото доказателство, че вие сте извършили убийството.

– Тя? Коя е тя?

– Госпожица Мирел.

Дерик отстъпи назад като ударен.

– Мирел! – промълви той.

Графът побърза да използва това, което му се стори, че е негова възможност.

– Една дреболия от някакви си сто хиляди франка – каза той. – Повече не искам.

– Моля? – попита Дерик разсеяно.

– Казах, господине, че някакви си сто хиляди франка биха задоволели моята... съвест.

Дерик бавно дойде на себе си. Той изгледа някак любопитно графа.

– Вие бихте желали да знаете отговора ми сега?

– Ако обичате, господине.

– Ето какво, тогава. Можете да вървите по дяволите. Разбрахте ли?

Дерик се обърна на петите си и напусна салона, оставяйки графа твърде изненадан, за да може да проговори.

Пред хотела той повика такси и поиска да го откарат в хотела на Мирел. Портиерът го осведоми, че танцьорката току-що се е прибрала. Дерик му подаде картичката си.

– Занесете това на госпожицата и я попитайте дали би желала да ме приеме.

Не след дълго един прислужник го заведе до нейния апартамент.

Вълна от познатия екзотичен парфюм нахлу в ноздрите му, щом той прекрачи прага на апартамента ѝ. Стаята бе пълна с карамфили, орхидеи и мимози. Мирел бе застанала до прозореца, облечена в скъп дантелен пеньоар.

Тя пристъпи към него с отворени обятия.

– Дерик!... ето те при мен. Знаех, че ще се върнеш.

Той отстрани ръцете ѝ и я изгледа студено.

– Защо изпрати граф Де ла Рош при мен?

Тя го погледна с учудване, което му се стори искрено.

– Аз? Да съм изпратила граф Де ла Рош при теб? Но защо?

– Очевидно... за изнудване – мрачно каза Дерик.

Мирел пак се изненада. После изведнъж усмивка проясни лицето ѝ и тя кимна с глава.

– Разбира се. Това можеше да се очаква. Точно така би постъпил този тип. Трябваше да се сетя. Не, Дерик, аз всъщност не съм го пратила.

Погледът му я прониза, сякаш искаше да разчете мислите ѝ.

– Ще ти кажа всичко – започна Мирел. – Срамувам се, но ще ти кажа. Вчера, разбираш ли, аз бях като луда, луда от ревност. – Тя направи един красноречив жест. – Моят темперамент не е от спокойните. Искях да ти отмъстя и затова отидох при граф Де ла Рош, като му казах да иде в полицията и да каже това и това... Но не бой се, Дерик. Аз не съм загубила напълно ум. Най-важното премълчах и то си остава у мен. Полицията не може да направи нищо без моите показания, нали разбираш? А сега... сега...

Тя се приближи още към него, отправяйки му поглед, който можеше да разтопи и метал.

Той грубо я отблъсна от себе си. Тя остана задъхана, с бурно повдигащи се гърди, а очите ѝ се присвиха като на котка.

– Бъди внимателен, Дерик, много внимателен! Ти се завърна при мен, нали?

– Аз никога не ще се завърна при теб – произнесе отчетливо той.

– Аха!

Сега танцборката повече от всякога заприлича на котка. Клепките ѝ потръпваха.

– И така, има и друга жена, нали? Онази, с която обядва онзи ден? Права съм, нали?

– Аз възнамерявам да поискам ръката на тази дама. Не е зле да имаш това предвид.

– Онази надута англичанка! Мислиш ли, че дори за миг ще се примира с това? О, не! – Красивото ѝ гъвкаво тяло потръпна. – Слушай Дерик, спомняш ли си разговора, който имахме в Лондон? Ти каза, че единичното, което би могло да те спаси, е смъртта на жена ти. Дори изказа съжаление, че тя е така здрава. После ти хрумна идеята за някой нещастен случай. Пък и за нещо повече от нещастен случай.

– Предполагам – каза Дерик с презрение – че тъкмо този разговор си повторила с граф Де ла Рош?

Мирел се засмя.

– Нима съм глупачка? Какво може да направи полицията от такава клюка като тази? Виж какво. Ще ти дам последна възможност. Ти ще

зарежеш тази англичанка и ще се завърнеш при мен. И тогава, скъпи мой, аз никога, никога не бих споменала ни думица...

– Какво да споменеш?

Тя тихо се изсмя.

– Ти си мислиш, че никой не те е видял...

– Какво искаш да кажеш?

– Това, което чу. Ти си мислиш, че никой не те е видял, но аз те видях, Дерик, мон ами, аз те видях да излизаш от купето на госпожа съпругата ти през онази нощ, точно преди влакът да влезе в Лион. Аз знам, че когато ти излезе от купето й, тя беше мъртва.

Дерик я изгледа втренчено. После като сомнамбул той се обърна много бавно и бавно излезе от стаята, олюлявайки се леко на всяка крачка.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ЕДНО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

– И така – каза Поаро. – Ние с вас сме добри приятели. Нямаме никакви тайни един от друг.

Кейтрин изви главата си към него и го погледна. В гласът му имаше нещо особено сериозно, нещо едва прикрито под мекия тон, който му бе така присъщ.

Бяха седнали в парка на Монте Карло, където Кейтрин бе дошла с приятелите си и там бяха срещнали Кентън и Поаро. Лейди Темплин веднага буквално бе сграбчила Кентън и бе започнала да го отрупва със спомени и възпоминания, повечето от които Кейтрин подозираше, че са плод на фантазията ѝ. Лейди Темплин бе хванала под ръка младия мъж и го бе отвела настрана. Кентън хвърляше от време-навреме жалостиви погледи през рамо към мястото, където бяха седнали Кейтрин и Поаро, а очичките на детектива просветваха лукаво щом срещнеше погледа на младия мъж.

– Разбира се, че сме приятели – каза Кейтрин.

– Ние от самото начало си симпатизираме един на друг – продължи замислен Поаро.

– Да, от когато ми казахте, че понякога криминалните романи стават действителност.

– И бях прав, нали? – подхвърли предизвикателно той. – Ето ни, че станаме действащи лица в такъв роман. За мен това е естествено, то е моя професия, но за вас е различно. Да – повтори той замислено.

Тя го стрелна с поглед, чувствайки че той сякаш я предупреждаваше, сякаш ѝ сочеше някаква опасност, която тя не бе съзряла.

– Защо казвате, че и аз съм действащо лице? Вярно е, че аз имах разговор с мисис Кетринг малко преди смъртта ѝ, но сега... сега всичко вече е свършено. Не се чувствам повече свързана с тази история.

– Ах, госпожице, госпожице, можем ли изобщо някога да кажем „Аз свърших с това, или онова“?

Кейтрин го изгледа почти предизвикателно.

– Какво има? – попита тя. – Вие се опитвате да ми кажете нещо... по-скоро да ми го внушите. Аз обаче трудно схващам и тълкувам намеците. Бих предпочела да ми кажете направо каквото имате да ми казвате.

Поаро я погледна нажален.

– Ах, да, това са англичаните – промърмори той. – Всичко трябва да бъде казано черно на бяло, всичко да бъде ясно и добре определено. Животът обаче не е такъв, госпожице. В него има неща, които остават в сянка.

Той обърса челото си с огромна копринена кърпа и продължи:

– Ето че започвам да ставам поет. Нека тогава да говорим само за фактите, както казвате вие. И като ще говорим за факти кажете ми, какво мислите за майор Кентън?

– Харесвам го много – призна Кейтрин с известна топлота в гласа. – Той е очарователен.

Поаро Въздъхна шумно.

– Какво има? – попита Кейтрин.

– Вие отговаряте толкова сърдечно – каза детективът. – Бих бил доволен ако бяхте избърборила с безразличен тон „О, нищо лошо“.

Кейтрин не отговори. Та се почувства някак неловко. Поаро продължи замислено:

– И все пак, кой знае? Жените имат толкова начини да прикриват това, което чувстват и може би тъкмо тази сърдечност е един от тези начини.

Той въздъхна.

– Аз не виждам... – започна Кейтрин.

Детективът я прекъсна:

– Вие не виждате защо съм толкова нетактичен, нали госпожице? Ех, аз съм стар човек и сегиз-тогиз, не много често... срещам някого, чието добро ми е присърце. Ние сме приятели, госпожице. Вие сама го казахте. И аз искам да ви видя щастлива.

Кейтрин се загледа напред и замислена зачерта фигурки по пясъка с върха на чадърчето си.

– Попитах ви за майор Кентън, сега ще ви задам друг въпрос. Харесвате ли Дерик Кетринг?

– Аз едва го познавам.

– Това не е отговор.

– Мисля, че е.

Нещо в тона на думите ѝ го накара да я изгледа. Той тъжно поклати глава.

– Може би вие сте права, госпожице. Вижте какво: аз, който съм видял много от света, знам че има две истини: един добър мъж може да пропадне ако се влюби в лоша жена, но и обратното е вярно – лош мъж

може също така да бъде погубен от любовта си към добра жена.

Кейтрин изви глава и го стрелна с поглед.

– Когато казвате погубен...

– Искам да кажа, от негова гледна точка. Човек трябва да участва в цялото си сърце във всичко, което върши, дори в престъплението.

– Вие се опитвате да ме предупредите – изрече тихо Кейтрин. – От кого да се пазя?

– Аз не мога да надзърна в сърцето ви, госпожице. Пък и не мисля, че вие бихте ми позволили това. Ще кажа само, че има мъже, които излъчват странно обаяние за жените.

– Граф Де ла Рош, нали? – усмихна се Кейтрин.

– Има и други... по-опасни от граф Де ла Рош. Те притежават качества, които привличат слабия пол – безстрашие, дързост, нахалство. Вие сте увлечена, госпожице, виждам това. Надявам се все пак, че не се касае за нещо по-силно. Човекът, за когото ви говоря, има към вас неподправени чувства, но все пак...

– Какво все пак?

Поаро се изправи и втренчи погледа си в нея. После изрече тихо, но ясно:

– Вие бихте могла може би да обичате един крадец, госпожице, но не и един убиец.

Той рязко се обърна и се отдалечи, оставяйки я сама. Зад гърба си детективът чу въздишката ѝ, но не се обърна. Беше казал каквото бе искал да ѝ каже и сега я оставяше да асимилира последните му думи.

На излизане от казиното Дерик Кетринг я видя да седи сама на скамейката и отиде при нея.

– Досега съм играл – каза той усмихнат. – Играх без успех и загубих всичко... по-точно всичко, което имах у себе си.

Кейтрин го погледна с угрижено лице. Тя изведнъж бе доловила нещо ново в държанието му, някаква скрита възбуда, която се изявяваше в най-различни незабележими малки признаци.

– Струва ми се, че вие винаги сте бил комарджия. Рискът ви допада.

– Как комарджия? Впрочем, може би сте права донякъде. Не намирате ли нещо ободряващо в това? Да рискуваш всичко на едно залагане – нищо не може да се сравни с това.

Необяснимо защо Кейтрин почувства как по гърба ѝ ползиха тръпки.

– Искам да ви кажа нещо – продължи Дерик. – И кой знае кога пак

ще имам този случай? Мълви се, че съм убил жена си... не, моля ви, не ме прекъсвайте. Това е абсурдно, разбира се.

Той замълча за малко, после продължи внимателно подбирайки думите си:

– Пред полицията и местните власти аз трябваше да се преструвам... е, добре... трябваше да спазвам известно благоприличие. Пред вас не желая да се преструвам. Аз се ожених за пари. Търсех пари, трябваша ми пари и тогава срещнах Рут Ван Олдин. Тя имаше вид на свенлива мадона и аз... е, добре... аз започнах да чертая най-светли планове, но по-късно горчиво се разочаровах. Жена ми обичаше друг мъж, когато се омъжи за мен. Тя винаги бе безразлична към мен. О, аз не се оплаквам. Нашият брак беше една напълно почтена сделка. Тя искаше да стане лейди Леконбъри, а на мен ми трябваша пари. Неприятностите започнаха само поради американската кръв, която течеше в жилите на Рут. Без да представлявам нещо за нея, тя искаше просто да й бъде един постоянен партньор за танц, съпруг... пред обществото. Дори понякога чистосърдечно ми казваше, че ме е купила и че аз съм бил нейна собственост. В резултат на това аз наистина започнах да се отнасям отвратително с нея. Моят тъст ще ви каже това и той е прав. Когато Рут бе убита, аз изпаднах в беда, в буквалния смисъл на думата – Дерик се изсмя неочаквано. – Човек наистина изпада в беда когато срещу него се изправи мъж като Ръфс ван Олдин.

– После? – тихо попита Кейтрин.

– После – Дерик повдигна рамене. – Рут бе убита... сякаш провидението ме бе съжалило.

Той пак се изсмя и този път смехът му прозвуча някак обидно за Кейтрин. Тя се намръщи.

– Да – продължи Дерик. – Това не бе проява на добър вкус и благоприличие, но всичко, което ви казах, е вярно. Сега ще ви кажа нещо повече. От първия момент в който ви видях, аз разбрах, че вие сте единствената жена на този свят за мен. Боях се от вас. Мислех, че ще ми донесете нещастие.

– Нещастие? – попита с рязък тон Кейтрин.

Той впи поглед в очите й.

– Защо така го повтаряте? Какво си помислихте?

– Мислех си за някои неща, които ми казаха.

Дерик се усмихна тъжно.

– Много неща ще ви наговорят за мен, скъпа моя, и повечето от тях ще бъдат верни. Да, ще чуете и лоши неща – неща, които никога не бих

ви разкрил. Винаги съм бил комарджия и... понякога залагането е продължавало дълго време. Аз не ви се изповядвам сега, нито бих се изповядал някога пред някого. С миналото е свършено. Има обаче нещо, което искам да повярвате. Аз тържествено се заклевам пред вас, че не съм убил жена си.

Той произнесе думите достатъчно разпалено и все пак с известна театралност. Очите му срещнаха загрижения ѝ поглед и той продължи:

– Зная. Излъгах онзи ден. Купето, в което влязох, беше купето на жена ми.

– О! – възкликна Кейтрин.

– Трудно ми е да ви обясня за какво всъщност се озовах там, но ще се опитам. Сторих го импулсивно. Виждате ли, аз малко или много следях жена си. Криех се от нея във влака. Мирел ми бе казала, че жена ми ще се срещне с граф Де ла Рош в Париж. Това обаче не стана. Почувствах се засрамен и изведнъж ми хрумна идеята, че ще бъде добре направо да отида при нея и да се разберам веднъж завинаги. Отворих вратата на купето и влязох.

Дерик замълча.

– Да? – подкани го тихо Кейтрин.

– Рут лежеше заспала на леглото... лицето и беше обърнато към стената... можех да видя само тила ѝ. Бих могъл да я събудя, разбира се. Но изведнъж всичко ми се стори нелепо. Какво в края на краищата, бихме могли да си кажем? Какво което да не сме повтаряли стотици пъти? После, тя така спокойно си спеше. Напуснах купето колкото можах потихо.

– Но защо излъгахте в полицията? – попита Кейтрин.

– Защото не съм си загубил ума. От самото начало аз проумях, че от гледна точка на мотивите, аз съм идеалният убиец. Достатъчно би било да призная, че съм бил в купето на жена си, макар преди убийството, за да свърша със себе си окончателно.

– Разбирам.

Дали наистина разбираше? Тя не би могла да каже. Чувстваше магнетичното привличане на Дериковата личност, но у нея имаше нещо, което се съпротивляваше, което я дърпаше назад...

– Кейтрин...

– Аз...

– Вие знаете, че не сте ми безразлична. А аз безразличен ли съм за вас?

– Аз... аз не зная.

Пак тази слабост. Тя или знаеше, или не знаеше. Ако... само ако...

Кейтрин хвърли отчаян поглед наоколо си, сякаш търсеше нечия помощ. Бузите ѝ леко поруменяха когато съзря високия, хубав мъж, който се приближаваше към тях по пътеката – майор Кентън.

Тя го поздрави, а в гласа ѝ неочаквано прозвучаха облекчение и топлота.

Дерик се изправи намръщен и лицето ум потъмня като буреносен облак.

– Лейди Темплин отиде в казиното, нали? – можа да каже той с небрежен тон. – Трябва да я последвам, за да изпитаме заедно моята система на залагане.

Дерик се обърна и ги остави заедно. Кейтрин пак се отпусна на мястото си. Сърцето ѝ затупа ускорено и докато тя седеше на скамейката и разговаряше за обикновени неща с тихия и свенлив мъж, самообладанието ѝ постепенно се възвърна. Тогава тя изведнъж разбра с изненада, че и Кентън подобно на Дерик ѝ разкриваше сърцето си, но по един много различен начин.

Той бе срамежлив и заекваше. Думите му едва-едва излизаха от устата, без красноречието и лекотата на Дерик.

– От първия момент, в който ви видях... аз... аз може би не трябваше да заговоря за това толкова скоро... но мистър Ван Олдин може да си тръгне всеки момент и аз може би не бих имал друг случай. Аз зная, че вие не можете да имате към мен чувства. Толкова скоро това е невъзможно. Смея да кажа, че това е само предположение от моя страна. Аз имам известни средства, не много... не, моля ви, не ми отговаряйте сега. Но аз исках, в случай че ми се наложи набързо да отпътувам... исках само да знаете, че... че не сте ми безразлична.

Тя бе развълнувана, трогната. В държанието му имаше нещо много чисто и благородно, по детински умолително.

– Искам само да ви кажа: Ако... ако някога изпаднете в затруднение, каквото мога да сторя...

Той взе ръката ѝ в своята и я държа притисната няколко мига, после я пусна и бързо тръгна към казиното, без да се обърне.

Кейтрин остана неподвижна, загледана след него. Дерик Кетринг... Ричард Кентън... двама мъже така различни... така много различни. У Кентън имаше нещо мило, на което можеше да се довериш. А Дерик...

Тогава изведнъж Кейтрин изпита нещо много странно. Тя почувства, че вече не беше сама на скамейката в парка пред казиното, че някой се беше изправил до нея и че този някой бе мъртвата жена Рут Кетринг.

Стори й се, че Рут... искаше, страшно много искаше да й каже нещо. Впечатлението бе така живо и така абсурдно, че Кейтрин не можеше да се освободи от него. Тя чувстваше с абсолютна сигурност, че духът на Рут Кетринг се мъчеше да й внуши нещо жизнено важно за нея. Кейтрин се изправи разтреперана. Какво ли беше онова, което мъртвата така настойчиво бе искала да й каже?

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И СЕДМА РАЗГОВОР С МИРЕЛ

Когато Кентън остави Кейтрин, той потърси Еркюл Поаро. Намери го в една от игралните зали да залага минимални суми на случайни числа. В момента, в който Кентън се присъедини към него, топчето спря на числото 33 и крупието прибра залога на детектива.

– Лош късмет – обади се Кентън. – Ще заложите ли пак?

Поаро поклати глава.

– За сега не.

– Обичате ли да рискувате? – попита любопитно Кентън.

– Не на рулетката.

Кентън го стрелна с бърз поглед и сянка на безпокойство премина по лицето му. Младият мъж заговори неуверено, с тон на уважение към детектива.

– Мисля си дали сте зает, господин Поаро? Бих желал да ви попитам нещо.

– Аз съм на ваше разположение, млади човече. Ще излезем ли навън? На слънце е по-приятно.

Те излязоха заедно навън и Кентън пое дълбоко дъх.

– Обичам Ривиерата – каза той. – Дойдох тук за пръв път преди дванадесет години, през войната, когато бях изпратен в болницата на лейди Темплин. Тогава Ривиерата ми се стори като рай, след бойното поле във Фландрия.

– Би трябвало да е така – съгласи се Поаро.

– Струва ми се толкова отдавна, че е било – забеляза Кентън.

Те продължиха мълчаливо разходката си.

– Имате нещо да ми казвате, нали? – наруши мълчанието Поаро.

Кентън го погледна с изненада.

– Да – призна той. – Не зная все пак как познахте.

– То е изразено съвсем ясно на лицето ви – сухо каза Поаро.

– Не знаех, че сте така прозорлив.

– Моята работа е да наблюдавам физиономиите – обясни с гордост малкият човек.

– Ще ви кажа, господин Поаро. Вие сте чували навярно за онази танцьорка... Мирел?

– Същата, която е приятелка на господин Дерик Кетринг?

– Да. Като имате предвид това, ще разберете, че мистър Ван Олдин е естествено настроен против нея. Тя му писа и поиска среща с него. Той ми нареди да ѝ откажа от негово име, което аз направих, разбира се. Тази сутрин тя дойде в хотела и изпрати картичката си, като настояваше, че е жизнено важно и необходимо веднага да се срещне с мистър Ван Олдин.

– Вие ме заинтригувахте – каза Поаро.

– Мистър Ван Олдин побесня. Той ми нареди да я изгоня веднага. Аз обаче се осмелих да не се съглася с него, макар че нищо не възразих. Стори ми се твърде вероятно, че тази жена Мирел би могла да ни даде известни ценни сведения. Знаем, че е била в „Синия експрес“ и много е възможно тя да е видяла, или чула нещо, което би могло да бъде от жизнен интерес за нас. Не сте ли съгласен с мен, господин Поаро?

– Разбира се – каза сухо детективът. – Господин Ван Олдин, ако мога да се изразя така, е постъпил крайно глупаво.

– Драго ми е, че поглеждате така на въпроса – каза секретарят. – Сега ще ви кажа нещо друго, господин Поаро. Аз така силно почувствах неразумността в отношението на мистър Ван Олдин, че на своя глава слязох долу и разговарях с дамата.

– Така?

– Трудността се състоеше в това, че тя настояваше да се срещне лично с мистър Ван Олдин. Аз ѝ предадох отказа му смекчено, доколкото можах. Всъщност, нека бъде искрен, аз ѝ го предадох в съвсем смекчена форма. Казах ѝ, че мистър Ван Олдин е твърде зает и не може да я приеме в момента, и че тя би могла да предаде на мен каквото има да му каже. Тя обаче не пожела да стори това и си отиде, без да каже и дума повече. Все пак, у мен остава силното предчувствие, че тази жена знае нещо.

– Това вече е сериозно – каза спокойно Поаро. – Знаете ли случайно къде е отседнала тя?

– Да. – Кентън назова името на хотела.

– Добре – каза Поаро. – Ще отидем веднага там.

Секретарят доби озадачен вид.

– А мистър Ван Олдин? – попита колебливо той.

– Мистър Ван Олдин е упорит човек – каза сухо Поаро. – Аз не обичам да споря с упорити хора. Действам въпреки тях. Ние ще отидем още сега при дамата. Аз ще ѝ заявя, че вие сте упълномощен от мистър Ван Олдин да действате от негово име, а вие ще внимавате да не ми противоречите.

Кентън все още изглеждаше неуверен, но Поаро не забеляза колебанието му.

В хотела им казаха, че госпожицата е в апартамента си и Поаро изпрати собствената си визитна картичка заедно с тази на Кентън, надписани с молив: „От мистър Ван Олдин“.

След малко прислужникът се завърна и им съобщи, че госпожица Мирел ще ги приеме.

Поаро пое водачеството още щом бяха въведени в стаята.

– Госпожице – започна той, покланяйки се ниско, – Ние сме тук от страна на мистър Ван Олдин.

– А защо той не дойде лично?

– Неразположен е – спокойно излъга Поаро. – Хванал е „лошото гърло“ на Ривиерата, но аз съм упълномощен да действам от негово име, както и неговият секретар, майор Кентън. Освен ако, разбира се, госпожицата би предпочела да почака седмица-две.

Ако имаше нещо, в което Поаро да бе сигурен, това беше че за темперамент като този на Мирел самата дума „да почака“ значеше анатема.

– Дадено, аз ще говоря, господа! – извика тя. – Аз достатъчно търпя. Достатъчно държах ръката си протегната. И защо? За да бъда обиждана. Да, обиждана. Охо, така ли мисли той да се отнася с Мирел? Да я захвърля като стара ръкавица. Аз ви заявявам, че никога не съм омръзвала на никой мъж. Винаги те първо на мен омръзват.

Тя се разхождаше насам-натам из стаята, а стройното ѝ тяло потръпваше от гняв. На пътя ѝ се изпречи малка масичка и Мирел яростно я запокити в ъгъла. Масичката се счупи.

– Така ще направя с него! – изкрещя Мирел. – И така! – Тя запрати вазата с лилиите в решетката на камината и вазата се разби на парчета.

Кентън я гледаше със студения поглед на англичаните, когато не одобряват нещо, но доброто възпитание не им позволява да се намесят. Той се почувства неловко. От друга страна Поаро наблюдаваше сцената с видимо удоволствие, а малките му очички весело примигваха.

– Това е величествено! – извика той. – Госпожицата има темперамент, то се вижда.

– Аз съм артистка – каза Мирел. – И всеки човек на изкуството има темперамент. Предупредих Дерик да внимава, но той не искаше и да ме чуе.

Тя изведнъж се обърна към Поаро:

– Нали е вярно, че той мисли да се ожени за онази англичанка?

Поаро се изкашля.

– Говори се – измърмори той – че той я ухажда доста.

Мирел се приближи към тях.

– Той уби жена си! – изкрещя тя. – Ето ви цялата истина. Преди това ми каза, че ще го избърши, защото беше в безизходно положение и смъртта на жена му бе единствения му изход.

– Вие казвате, че господин Кетринг е убил жена си?

– Да, да, да! Нали го чухте вече?

– Полицията – измърмори Поаро – ще иска да докажете това ваше твърдение.

– Аз ви заявявам, че го видях да излиза от нейното купе през онази нощ във влака.

– Кога? – попита рязко Поаро.

– Тъкмо преди влакът да влезе в Лион.

– Ще се закълнете ли в това, госпожице?

– Да.

За миг настъпи тишина. Мирел дишаше тежко, а погледът ѝ, в който се смесваха страх и предизвикателство, се местеше от лицето на единия мъж, към лицето на другия.

– Това е сериозна работа, госпожице, – каза детективът. – Давате ли си сметка колко сериозна?

– Положително.

– Добре – продължи Поаро. – Тогава вие разбирате, госпожице, че не бива да се губи и минута време. Може би ще ни придружите до следователя веднага?

Мирел се смути. Тя се колебаеше, но както Поаро бе предвидил, за нея нямаше друг изход.

– Много добре – промълви тя. – Само да си взема палтото.

Когато останаха сами, Поаро и Кентън си размениха погледи.

– Необходимо е да се действа докато... как го наричате вие?... докато желязото е горещо, – измърмори Поаро. – Тя е темпераментна, с приливи и отливи в характера и след един час може и да се опита да се отрече от думите си. Ние трябва на всяка цена да предотвратим това.

Те намериха господин Кокс и следователя заедно. Няколко уводни думи от Поаро и госпожица Мирел бе най-любезно поканена да разкаже историята си. Тя повтори същите думи, които бе казала пред Поаро и Кентън, само че някак по-сериозно и тържествено.

– Това е нещо изключително важно, госпожице – каза бавно господин Кареж. Той се облегна назад в креслото, намести пенснето си и загледа изпитателно танцьорката.

– Вие искате да ни, уверите, че господин Кетринг всъщност се е похвалил предварително с престъплението си пред Вас?

– Да, да. Той каза, че жена му здравословно е прекалено добре и би могла да умре само при нещастен случай, но той би могъл да уреди и това.

– А давате ли си сметка, госпожице – попита строго господин Кареж – че вие се поставяте в ролята на съучастничка, тъй като сте знаела за подготвяното престъпление?

– Аз съучастничка? Ни най-малко, господине. Нито за миг не съм взела тези думи за сериозни. Наистина не. Аз познавам мъжете, господине. Те говорят най-различни дивотии. Светът би се обърнал наопаки ако всичко, което мъжете говорят, се взема в буквалния смисъл.

Следователят повдигна вежди.

– Тогава ние трябва да считаме, че вие взехте закана на господин Кетринг за празни приказки. Мога ли да ви попитам, госпожице, кое ви накара да прекъснете ангажимента си в Лондон и да дойдете в Риверата?

Мирел му хвърли разтапящ поглед с черните си очи.

– Исках да бъда с мъжа, когото обичах – каза просто тя. – Има ли нещо неестествено в това?

Поаро вмъкна друг вежлив въпрос:

– Тогава, по желание на господин Кетринг ли го придружихте до Ница?

На Мирел очевидно ѝ беше трудно да отговори веднага на това. Тя се поколеба преди да каже нещо и когато заговори в гласът ѝ се чувстваше престорено безразличие.

– В тези неща аз следвам само собствените си желания, господине – изрече танцьорката.

Това че отговорът ѝ изобщо не беше отговор, забелязаха и тримата мъже. Но те нищо не казаха.

– Кога за пръв път се убедихте, че господин Кетринг е убил жена си?

– Както вече ви казах, господине, аз видях господин Кетринг да излиза от купето на жена си тъкмо преди влакът да беше влязъл в Лион. Лицето му имаше такова изражение... ах... в момента аз не можах да го разбера. В погледа му се четеше нещо ужасяващо. Това лице никога не ще забравя.

Гласът ѝ се извиси в драматичен фалцет и тя разпери ръце с артистичен жест.

– Да – изпъшка господин Кареж.

– После, когато узнах че мадам Кетринг е била мъртва след като влакът е напуснал Лион, тогава... тогава разбрах всичко.

– И все пак... вие не съобщихте на полицията, госпожице. Защо? – попита кротко комисарят.

Мирел го изгледа гордо. Ролята която разиграваше явно ѝ доставяше удоволствие.

– Да предам любимия си? – попита тя. – О, не, не искайте от една жена да стори това!

– Все пак, сега... – намекна господин Кокс.

– Сега е различно. Той пръв ми измени. Нима трябваше мълчаливо да изтърпя това?

Следователят се опита да я успокои: – Така, така. Имате право. А сега, госпожице, моля ви да прочетете показанията, които току-що ни дадохте, да проверите дали са правилно записани и да ги подпишете.

Мирел прочете набързо документа и го подписа.

– Да, да – каза тя. – Всичко е записано точно. – После се изправи. – Повече не съм ви нужна нали, господа?

– Засега не, госпожице.

– А Дерик ще бъде арестуван, нали?

– Веднага, госпожице.

Мирел се изсмя жестоко и се огъна по-плътено в леопардовата кожа.

– Той трябваше добре да си помисли преди да ме обижда – каза тя.

– Имам само един малък въпрос – покашля се Поаро. – Просто подробности.

– Да?

– Какво ви кара да мислите, че мадам Кетринг е била мъртва когато влакът е потеглил от Лион?

Мирел втренчи поглед в него:

– Но тя беше мъртва.

– Така ли?

– Да, разбира се. Аз...

Тя млъкна изведнъж. Поаро я наблюдаваше съсредоточено и не пропусна да забележи как лицето ѝ се промени от напрегнато внимание и осторожност.

– Така ми казаха. Всеки го казва.

– Охо – учуди се Поаро. – Аз не знаех, че този факт е бил споменат извън сградата на полицията.

По лицето на Мирел премина сянка на безпокойство.

– Човек научава тези неща – каза тя. – Те не могат да останат в тайна. Някой ми го каза, но не мога да си спомня кой беше.

Тя се запъти към вратата. Господин Кокс избърза пред нея и докато ѝ отваряше вратата, Поаро се обади още веднъж:

– Ами скъпоценностите? Извинете, госпожице, не можете ли да ми кажете нещо за скъпоценностите?

– Скъпоценностите? Какви скъпоценности?

– Рубините на Екатерина Велика. Тъй като вие сте чула толкова тайни неща, би трябвало да знаете нещо и за тях.

– Не зная нищо за никакви рубини – каза рязко Мирел и напусна стаята, затваряйки Вратата след себе си. Следователят въздъхна.

– Каква фурия! И все пак, дяволски елегантна. Чудя се дали казва истината. Мисля, че да.

– Известна доза истина в историята ѝ има, – каза Поаро. – Положително. Имаме потвърждението и на мис Грей. Малко преди влакът да навлезе в Лион, тя е погледнала случайно в коридора и е видяла господин Кетринг да влиза в купето на съпругата си.

– Вината му изглежда съвсем неопровержима – каза комисарят с въздишка. – Макар че хиляди пъти може да се съжалява за това.

– Какво искате да кажете? – попита Поаро.

– Цял живот съм имал амбицията да спипам граф Де ла Рош. Мислех си, че този път той ни е паднал в ръцете, а сега виждате какво излиза.

Господин Кареж си потърка носа.

– Ако работата не потръгне – забеляза той предпазливо – ще се намерим много на тясно. Не забравяйте, че господин Кетринг е от аристокрацията. Вестниците веднага ще вдигнат шум до Бога. Ако сме направили грешка...

Той повдигна рамене, обладан от лошо предчувствие.

– Ами рубините? – продължи комисарят. – Какво мислите, че е направено с тях?

– Взел ги е, за да заблуди следствието, разбира се – каза господин Кареж. – Тези рубини са силна улика против него. Той знае това и сигурно се е погрижил да се отърве от тях.

Поаро се усмихна.

– Аз имам една идея относно рубините. Кажете ми, господа, какво знаете за един мъж, наричан Маркизът?

Комисарят се наведе напред като ужилен.

– Маркиза? – попита той. – Маркиза ли? Мислите ли, че той е

замесен в тази работа, господин Поаро?

– Аз само ви попитах какво знаете за него.

Комисарят направи изразителна гримаса.

– Малко неща. Поне не толкова, колкото бихме искали да знаем. – забеляза той с тъжна усмивка. – Той „работи“ зад кулисите, нали разбирате? Има си подчинени, които вършат черната работа вместо него. Той ги превъзхожда във всяко отношение, в това сме сигурни. Маркизът не произхожда от класата на престъпниците.

– Французин ли е?

– Д-да. Поне така мислим ние, но не сме сигурни. Той е „работил“ във Франция, в Англия, в Америка. През миналата есен имаше серия грабежи в Швейцария, които се приписваха нему. Във всеки случай е свършен джентълмен, говорещ еднакво добре френски и английски, а произходът му е загадка за нас.

Поаро кимна и стана да си ходи.

– Не можете ли да ни кажете нещо повече, господин Поаро – настоя комисарят.

– Засега не – отвърна детективът. – Но може би в хотела ми ме очакват новини.

Господин Кареж се почувства неудобно.

– Ако Маркизът е замесен в тази история... – започна той и замълча.

– Това обръща с главата надолу нашата теория – довърши вместо него господин Кокс.

– Но не обръща моята – усмихна се Поаро. – Напротив, аз мисля, че се съгласува добре с нея. Довиждане, господа. Ако се добера до сведения, които биха имали някаква стойност, ще ви ги съобщя незабавно.

Той закричи към хотела си с мрачно лице. В негово отсъствие бе пристигнала телеграма. Отвори я, прочете я бавно, после още веднъж и я мушна в джоба си. Горе в стаята го очакваше камериерът му.

– Изморен съм, Джордж, много съм изморен. Поръчай ми, моля ти се, чаша шоколад.

След малко чашата с гъстото питие бе поднесена на малката масичка. Джордж се готвеше да се оттегли когато господарят му заговори:

– Вярвам, Джордж, че ти добре познаваш английската аристокрация?

Джордж скромно се усмихна.

– Мисля, че е така, господине – отвърна той.

– Предполагам, че си на мнение, Джордж, че престъпниците

неизменно произхождат от нисшите класи?

– Не винаги, господине. Девайският херцог си имаше големи неприятности с най-малкия си син. Той напусна Итън по причини, които се потулиха, и след това на няколко пъти бе обвиняван в кражба. Полицията не възприе становището, че това е обикновена клеptomания. Много умен млад мъж, господине, но престъпен до мозъка на костите, ако мога така да се изразя. Негова Светлост го изпрати в Австралия и аз дочух, че там са го осъдили под чуждо име. Много странно, господине, но така си е. Не ще и дума, че младият господин никога не е бивал материално затруднен.

Поаро бавно кимна с глава.

– Любов към приключенията – промърмори той – и нещо в мозъка, което дава тласък.

Поаро извади телеграмата от джоба си и пак я прочете.

– После, да вземем дъщерята на Мери Фокс – продължи камериерът замислен. – Тя беше страшна измамница и омаскари много добри семейства. Има и още много примери, които си спомням.

– Ти имаш богат опит, Джордж – промърмори Поаро. – Често се питам не се ли чувстваш подценяван да служиш при мен, след като си служил в толкова титуловани семейства. Обяснявам си го с любов към приключенията от твоя страна.

– Не само това, господине, – обясни Джордж. – Просто случайно прочетох в „Сосайъти Снайпърс“, че сте били приет в Бъкингамския дворец. Тъкмо тогава търсех нова работа. Във вестника пишеше, че Негово Величество ви приел много любезно и високо ценял вашите способности.

– О, да, – каза скромно Поаро. – Винаги искаме да узнаем причините на неща.

Той помисли малко и изведнъж попита:

– Телефонира ли на госпожица Папополус?

– Да, господине. Тя и баща ѝ с удоволствие ще вечерят с вас довечера.

– Да, – каза замислен Поаро.

Той изпи шоколада си, остави внимателно чашата точно в средата на подноса и тихо заговори повече на себе си, отколкото на камериера:

– Катеричката, добри ми Джордж – събира орехи през есента, за да има храна през зимата. Човечеството, Джордж, също трябва да учи някои неща от по-нисшите представители на животинското царство. Аз винаги съм го правил. Бивал съм и котка, която дебне край мишата

дупка. Бивал съм и доброто куче, което души следите, без да вдига носа си от дирята. Бивал съм също така и катеричка, добри ми Джордж. Винаги съм събирал оттук-оттам по някой дребен факт. Сега отивам в хралупата си и ще извадя един орех, който съм оставил там преди седемнадесет години. Слушаш ли ме, Джордж?

– Не съм и помислял, господине, – каза Джордж, – че орехите могат да се запазят толкова дълго време, макар че с новите консервиращи средства се правят чудеса.

Поаро го погледна и се усмихна.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ОСМА ПОАРО ИГРАЕ РОЛЯТА НА КАТЕРИЧКА

Детективът се запъти към уречената среща със семейство Папополус почти един час по-рано. За това той си имаше съображения. Таксито не го откара направо в Монте Карло, а първо спря във вилата на лейди Темплин в Кап Мартин, където той потърси мис Грей. Дамите тъкмо се преобличаха и Поаро почака в малкия салон. След няколко минути при него дойде Ленокс Темплин.

– Кейтрин още не е готова – съобщи тя. – Имате ли нещо да ѝ предам или ще почакате да слезе долу?

Поаро я погледна замислен. Той не отговори веднага, сякаш се колебаеше. Очевидно дори отговорът на такъв прост въпрос за него не беше без значение.

– Не – каза най-сетне той. – Струва ми се, че не е необходимо да чакам госпожица Кейтрин. Мисля дори, че ще бъде по-добре да не я виждам. Тези неща са понякога трудни.

Ленокс не каза нищо само повдигна въпросително вежди.

– Имам една новина – продължи Поаро. – Може би ще я предадете на вашата приятелка. Днес господин Кетринг бе арестуван за убийството на жена си.

– Вие искате от мен да съобщя това на Кейтрин? – попита Ленокс. Дишането ѝ се бе ускорило като да бе тичала. Лицето ѝ, помисли си Поаро, бе побледняло съвсем забележимо.

– Да, ако обичате, госпожице.

– Защо? – попита Ленокс. – Мислите ли, че то би разстроило Кейтрин? И какво общо би могла да има тя с това?

– Не зная, госпожице, – отвърна Поаро. – Виждате ли, признавам си го честно. Като правило аз зная всичко, но в този случай... е, добре, вие може би знаете това по-добре от мен.

– Да – каза Ленокс. – Знам... но все пак, не мисля да го споделя с вас.

Тя замълча за малко, а тъмните ѝ вежди се смръщиха.

– Вярвате ли, че той го е извършил? – попита рязко тя.

Детективът повдигна рамене.

– Полицията казва така.

– Аха! – възкликна Ленокс. – Оставете си вратичка, нали? И

наистина има защо.

Тя пак замълча нацупена. Поаро се обади:

– Вие познавате отдавна Дерик Кетринг, нали?

– Познавам го откакто се помня – каза Ленокс троснато.

Поаро кимна няколко пъти с глава, без да продума. С едно от обичайните си бързи движения Ленокс придърпа един стол към масата, седна и подпря главата си с лакът. Тя впери поглед в детектива.

– На какво се основава обвинението ви? – настоя Ленокс. – Мотиви, предполагам. Вероятно, че ще я наследи след смъртта ѝ.

– Той наследява два милиона.

– И ако тя не бе умряла, той би бил разорен?

– Да.

– Но все пак това не е достатъчно, – упорстваше Ленокс. – Аз зная, че той е пътувал със същия влак, но това още нищо не доказва.

– Една табакера с инициал „К“, която не е принадлежала на мадам Кетринг, бе намерена в купето ѝ, а него са го видели двама души да влиза и излиза оттам точно преди влакът да влезе в Лион.

– Кои двама души?

– Вашата приятелка мис Грей е едната. Другата е госпожица Мирел, танцьорката.

– А той, Дерик, как обяснява това? – настойчиво попита Ленокс.

– Той изобщо отрича да е влизал в купето на жена си.

– Глупак! – каза с гримаса Ленокс. – Точно преди Лион ли казахте? Знае ли някой кога... кога е умъртвена тя?

– Лекарската експертиза не може да бъде нещо определено, – отвърна Поаро. – Те са склонни да вярват, че смъртта е настъпила преди влакът да е напуснал Лион. И знаем още, че няколко минути след като влакът е тръгнал, мадам Кетринг е била мъртва.

– А как узнахте това?

Поаро се усмихна някак на себе си.

– Друго лице е влязло в купето ѝ и я е намерило мъртва.

– И не са вдигнали тревога във влака?

– Не.

– И защо?

– Имали са причина несъмнено.

Ленокс го стрелна с поглед.

– А вие знаете ли причините?

– Мисля... че да.

Ленокс не продума. Тя претегляше нещата в ума си. Поаро

мълчаливо я наблюдаваше. Най-сетне тя вдигна поглед към него. Бузите ѝ бяха възвърнали розовината си, а очите ѝ блестяха.

– Вие мислите, че някой от пътниците е убиецът, но изобщо не е необходимо това да е така. Какво би попречило на някого да се вмъкне във влака по време на престоя в Лион? Биха могли да отидат направо в купето ѝ, да я удушат, да вземат рубините и незабелязано да се измъкнат. Всъщност тя е могла да бъде убита още през време на престоя на гарата. В такъв случай тя би трябвало да е била жива, когато Дерик е влязъл при нея, и мъртва, когато другото лице я е намерило.

Поаро се облегна на стола си. Той пое дълбоко дъх, погледна девоичката, кимна с глава и шумно въздъхна.

– Госпожице, – каза той, – в теорията ви има нещо много правдиво. Аз се лутах сякаш в тъмнина, а сега вие осветихте един пункт, който много ме озадачаваше.

Той се изправи.

– А Дерик? – попита Ленокс.

– Кой знае? – повдигна рамене Поаро. – Но ще ви кажа едно нещо, госпожице: аз не съм удовлетворен. Може би още тази нощ ще науча още нещо. Или поне ще се опитам.

– Имате среща с някого?

– Да.

– С някого, който знае нещо повече?

– С някого, който може би знае нещо повече. В тези случаи не бива да се оставя нито едно камъче необърнато. Довиждане, госпожице.

Ленокс го изпрати до вратата.

– Помогнах ли ви с нещо? – попита тя.

Лицето на детектива се смекчи.

– Да, госпожице, помогнахте ми. Помнете това.

Докато колата го отнасяше към Монте Карло, той пак се унесе в дълбок размисъл. Но в очите му вече просветваше онова слабо зеленикаво пламъче, което винаги предвещаваше неговия триумф.

Той закъсня с няколко минути за срещата и намери господин Паполус и дъщеря му вече пристигнали преди него. Поаро не се поскъпи в извиненията си и надмина себе си по учтивост и внимание към гостите. Гъркът изглеждаше някак особено благочестив и благороден тази вечер, като някакъв натъжен патриарх, който е живял безукорен живот. Зия бе прекрасна и в добро настроение. Вечерята бе великолепна, с безупречно подбрано меню и превъзходно вино. Поаро бе в най-приятно разположение на духа. Той неспирно бърбеше анекдоти, подхвърляше остроумни

шеги, правеше изискани комплименти на Зия Папополус и майсторски разказваше интересни епизоди от кариерата си.

Към края на вечерята господин Папополус учтиво попита:

– А съветът, който ви дадох? Заложихте ли на онзи кон?

– Влязох във връзка с... хм... с регистратора на конните състезания – отвърна Поаро.

Погледите на двамата мъже се срещнаха.

– Добре известен кон, нали?

– Не – каза Поаро, – той е онова, което нашите приятели англичаните наричат „тъмен“ кон.

– Аха – каза замислен господин Папополус.

– Сега трябва да отидем до казиното и си опитаме щастието на рулетката – предложи весело детективът.

В казиното Папополус се отдели от тях и Поаро и Зия останаха сами.

Детективът не бе щастлив в играта, но на Зия ѝ потръгна и тя скоро спечели няколко хиляди франка.

– Би било най-добре да спра дотук – забеляза сухо девойката.

Поаро примижа лукаво.

– Превъзходно! – възкликна той. – Вие сте наистина дъщеря на баща си, госпожице Зия. Знаете кога да спрете. О, това е изкуство!

Детективът огледа залата.

– Не виждам тук баща ви – забеляза небрежно той. – Да ви взема само наметката, госпожице, и ще поизлезем навън в градината.

Но той не отиде направо на гардероба. От зорките му очи не бе убягнало внезапното изчезване на хитрия грък. Поаро го откри съвсем неочаквано в преддверието. Застанал до една от колоните, Папополус разговаряше с една дама, която току-що бе пристигнала. Дамата бе Мирел.

Поаро се промъкна незабелязано, застана от другата страна на колоната и заслуша разговора на двамата. Всъщност приказваше танцьорката, а Папополус само вмъкваше по някоя сричка от време на време и ръкомахаше.

– Казвам ви, че ми е необходимо време – говореше танцьорката. – Ако ми дадете време, ще намеря парите.

– Да чакам – повдигна рамене гръкът, – е неудобно.

– Само малко почакайте – настоя Мирел. – Трябва да почакате, моля ви! Една седмица... десет дни... повече не искам. Можете да бъдете сигурни в работата си. Парите ще дойдат.

Папополус се отместил малко и неловко се огледал наоколо ... за да види Поаро с невинно изражение на лицето, застанал почти до лакътя му.

– Ах, ето ви, господин Папополус. Търсех ви. Ще ми разрешите ли да се поразходя с госпожица Зия в градината? Добър вечер, госпожице! – той се поклони ниско на Мирел.

Танцьорката прие поздрава му с нескрито нетърпение. Очевидно прекъсването на поверителния разговор ѝ беше неприятно. Поаро не закъсня да забележи това. Папополус бе измърморил едно „Разбира се, разбира се!“ и детективът ги остави отново насаме.

Той взе наметката на Зия и двамата тръгнаха из градината.

– Тук стават самоубийствата – забеляза Зия.

Поаро повдигна рамене.

– Да, така казват. Мъжете са глупави, нали, госпожице? Да ядеш, да пишеш, да вдишваш свежия въздух е приятно. Глупаво е да се откажеш от всичко това само защото си загубил пари или защото сърцето ти е наранено. Любовта понякога е фатална, нали?

Зия се изсмя.

– Не би трябвало да се надсмивате над любовта, госпожице – каза Поаро, размахвайки поучително показалеца си. – Тъкмо вие, която сте млада и красива.

– Едва ли – усмихна се тъжно Зия. – Вие забравяте, че аз съм на тридесет и три години, господин Поаро. Аз съм откровена с вас, защото не бих могла другояче. Както припомнихте на баща ми, точно седемнадесет години изминаха от деня, в който ни помогнахте в Париж.

– Като ви гледам, струва ми се, че не е било така отдавна – каза галантно Поаро. Тогава бяхте същата както и сега, госпожице. Само може би малко по-бледа, по-слаба и по-сериозна. Шестнадесетгодишна, току-що напуснала пансиона. Нито вече малката пансионерка, нито още жена. Вие бяхте така нежна, очарователна, госпожице Зия. Другите несъмнено са мислели същото.

– На шестнадесет години – каза Зия, – си невинен и малко глупав.

– Може би е така – съгласи се Поаро. – Да, така е, на шестнадесет години човек е доверчив, нали? Вярва това, което му казват.

Дори и да беше забелязал косия поглед, с който тя го стрелна, той не даде вид, че е разбрал, а замечтано продължи:

– Интересен случай беше вашият. Баща ви, госпожице, никога не разбра истинската му същност.

– Не?

– Когато поиска да му обясня всичко с подробности, аз му казах: „Без да стане скандал, аз ви върнах загубеното. Повече въпроси не бива да ми задавате“. Знаете ли, госпожице, защо постъпих така?

– Нямам си представа – каза младата жена хладно.

– Защото имах в сърцето си малко топлинка към една малка пансионерка, така бледа, така слабичка и така сериозна.

– Не разбирам за какво говорите! – извика ядосана Зия.

– Наистина ли не разбирате, госпожице? Нима забравихте Антонио Пирецио?

Той чу как тя хладно пое дъх.

– Антонио започна работа като помощник в магазина, но не беше този начинът, по който той би могъл да се добере до това, което търсеше. Един помощник може все пак да погледне дъщерята на господаря си, нали? Особено ако е хубав и с пъргав език. И тъй като двамата млади не могат да си гукат през цялото време, те понякога говорят и за неща от общ интерес. Такова едно много интересно нещо веднъж беше във временно притежание на господин Папополус. И понеже, както вие казвате, госпожице, младите са глупави и доверчиви, за нея не беше трудно да му се довери и да му покаже за миг интересната вещ, с което и да му открие мястото, където тя се съхранява. А после, когато интересният предмет изчезва, когато невероятната катастрофа се случва, уви, в какво ужасно положение се озовава малката пансионерка! Тя е изплашена до смърт, бедничката. Да каже или да не каже? И тогава се появява този превъзходен приятел Еркюл Поаро. Нещата се нареждат като по чудо. Безценните фамилни скъпоценности са върнати, и то без да се задават неудобни въпроси.

Зия се обърна рязко към него:

– Вие сте знаел през цялото време?! Кой ви го каза? Онзи... Антонио ли?

Поаро поклати глава.

– Никой не ми го е казал – каза тихо той. – Сам се досетих. Добра идея, нали, госпожице? Виждате ли, ако човек не е досетлив, няма голяма полза да бъде детектив.

Младата жена не отговори нищо и продължи да върви редом с него. После попита с леко дрезгав глас:

– Е, добре, какво смятате да правите? Ще кажете ли на баща ми?

– Не! – каза рязко Поаро. – Положително не!

Тя го погледна с любопитство.

– Искате ли нещо от мен?

– Искам помощта ви, госпожице.

– Кое ви накара да мислите, че аз мога да ви помогна?

– Не мисля. Надявам се само.

– И ако не ви помогна? Тогава... ще кажете ли на татко?

– Не, разбира се, че не. Освободете се от тази мисъл, госпожице. Аз не съм изнудвач. Аз не ви заплашвам с тайната ви.

– Ами ако откажа да ви помогна... – започна бавно девойката.

– Тогава ми отказвате и това е всичко.

– В такъв случай, защо... – тя не довърши мисълта си.

– Слушайте и аз ще ви кажа защо. Жените, госпожице, са щедри.

Ако те могат да услужат някому, който им е бил в помощ, те го правят. Веднъж аз бях щедър към вас, госпожице. Когато можех да проговоря, аз си задържах езика зад зъбите.

Отново настъпи мълчание, което девойката наруши:

– Баща ми ви намекна нещо онзи ден.

– Това беше много любезно от негово страна.

– Аз не мисля – каза бавно Зия, – че бих могла да добавя нещо към това.

И да бе разочарован, Поаро не се издаде. Нито мускул не трепна по лицето му.

– Е, добре – каза весело той, – тогава да говорим за друго.

И той непринудено отклони разговора на други теми. Все пак девойката беше разсеяна, а отговорите ѝ бяха механични и понякога неточни. Когато наближиха казиното, тя се спря, като да беше взела някакво решение.

– Господин Поаро...

– Да, госпожице?

– Аз... аз бих желала да ви помогна, ако мога.

– Вие сте много мила, госпожице, много мила.

Двамата пак замълчаха. Поаро не бързаше. Той търпеливо я чакаше да заговори.

– В края на краищата – започна Зия, – защо да не ви кажа? Баща ми е предпазлив... винаги предпазлив, във всичко, което казва или върши. Но аз знам, че с вас това не е нужно. Вие казвате, че търсите само убиеца и че скъпоценностите не ви интересуват. Аз ви вярвам. Вие бяхте съвсем прав, когато предположихте, че ние сме дошли в Ница заради рубините. Те бяха предадени на баща ми по предварително уговорен план и сега са у него. Завчера той ви загатна кой беше нашият мистериозен клиент.

– Маркиза?

– Да, Маркиза.

– А виждали ли сте някога този маркиз, госпожице Зия?

– Веднъж – призна деvojката. – Но не съвсем добре – добави тя. – Видях го през дупката на ключалката.

– Това винаги е съпроводено със затруднения – каза съчувствено детективът. – Но все пак го видяхте, нали? Бихте ли могла да го познаете, ако го видите пак?

Зия поклати глава.

– Той носеше маска – обясни тя.

– Млад или стар?

– Косите му бяха бели. Може да е бил с перука, а може и да не е бил. Но аз не мисля, че той беше стар. Походката, гласът му бяха младежки.

– Гласът му? – каза замислен Поаро. – Да, гласът му. Бихте ли го познали, ако го чуехте, госпожице Зия?

– Може би – отвърна младата жена.

– Той ви беше интересен, нали? И затова се помъчихте да видите през ключалката?

Зия кимна.

– Да, да. Бях много любопитна. Толкова неща се говореха за него... Той не е обикновен крадец... по-скоро романтична фигура от историята.

– Да – съгласи се замислен Поаро. – Може би да.

– Но все пак аз не това имах да ви кажа – допълни Зия. – Има друг един малък факт, който ми се стори, че може би ще ви бъде от полза.

– Да? – каза Поаро насърчително.

– Както ви казах, рубините бяха предадени на баща ми тук, в Ница. Аз не видях лицето, което ги донесе, но...

– Да?

– Но зная едно нещо. Това беше жена.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ПИСМО ОТ ДОМА

„Драга Кейтрин,

не мисля, че сега като живееш сред висшето общество, особено ще те интересуват новини от нас, но тъй като винаги съм те считала умна, надявам се, че не си навирила носа си повече, отколкото допускам. Тук всичко си върви по старому. Имаме си неприятности с новия дякон, който е много високомерен. Според мен, той е ни повече, ни по-малко от католик. Всеки се оплаква на пастора, но ти знаеш какъв е той – олицетворение на християнското милосърдие и мекушавост. Напоследък ми създадоха много грижи и момичетата. От тази Ани нищо добро не излезе. Носи поли до коленете и никога не обува вълнени чорапи. И такива едни вироглави, знаеш. Не дават да им кажеш нещо. Много ме мъчи и ревматизмът ми. Доктор Харис ме убеди да се прегледам при един лондонски специалист. Отидоха три лири, а пътните за влака отделно. На връщане пътувах с по-евтин влак. Лондонският доктор, с едно дълго лице, започна да го усуква и да ми говори със заобикалки. Аз търпях, търпях, че накрая му казах: «Аз съм проста жена, докторе, и искам да ми кажеш просто и ясно как ли е, или не е?» И тогава, разбира се, той трябваше да каже, че е рак. Казват, че ще изкарам още една година ако се пазя и ако не ме боли много, макар че аз мога да понасям болката като всяка друга християнка. Чувствам се понякога твърде самотна и с право, тъй като повечето ми приятелки не са вече между живите. Искане ми се ти да беше в Сейнт Мери Мийд, драга моя. Ако не беше наследила тия пари и не беше влязла във висшето общество, аз бих ти предложила двойна заплата от тази, която получаваше при бедната Джейн, за да дойдеш и се грижиш за мен. Уви, безполезно е да искаме нещо, което не можем да получим. Все пак, ако те сполети нещо не добро... а това е винаги възможно... малко ли истории съм слушала за разни благородници, които се оженват за момичета и след като им пипнат париците ги изоставят още на вратата на църквата. Ти си достатъчно умна, за да допуснеш нещо такова да ти се случи, но човек никога не знае. Още повече, че досега не си имала голям опит с мъжете. Така че, за всеки случай

помни, скъпа моя, че тук винаги има един дом за теб. И още, макар че не умея да се изразявам добре, в сърцето си имам едно топло кътче за теб.

Твоята предана стара приятелка
Емилия Вайнър.

P.S. Във вестника срещнах да споменават нещо за теб и за братовчедка ти виконтеса Темплин, изрязах го и го запазах. В неделя се молих за теб, да те запази бог от гордост и суета.“

Кейтрин прочете това характерно писмо два пъти, остави го на леглото до себе си и се загледа през прозореца на спалнята към сините води на Средиземно море. В гърлото ѝ сякаш бе заседнала буца. Една вълна на неочакван копнеж по Сейнт Мери Мийд обля цялото ѝ същество. Познатото скучно ежедневие с глупавите дребни неща – и все пак, роден край, все пак у дома. Поиска ѝ се да захлупи лице във възглавницата и истински да си поплаче.

От това я избави Ленокс, която влезе в същия момент.

– Кейтрин, какво ви е?

– Нищо – отвърна Кейтрин, като сграбчи писмото на мис Вайнър и го мушна в чантата си.

– Сторихте ми се някак особена – каза Ленокс. – Надявам се, че нямате нищо против... Позвъних на вашия детектив, господин Поаро, и го поканих да обядва с нас в Ница. Казах му, че вие искате да го видите, защото мислех, че той не би дошъл заради мен.

– А вие искате да се срещнете с него? – попита Кейтрин.

– Да – призна Ленокс. – Аз съм почти влюбена в него. Никога не съм срещала мъж с такива зелени очи, като на котка.

– Добре – каза Кейтрин. В гласа ѝ се чувстваше умора и равнодушие. Последните дни ѝ бяха донесли нови изпитания.

Арестуването на Дерик Кетринг бе станало злободневна тема, която бе изместила мистерията в „Синия експрес“.

– Повиках такси – каза Ленокс – и излъгах нещо мама... за нещастие, не мога да си спомня какво точно, но това няма значение, тъй като и тя никога не помни. Ако знаеше къде отиваме и тя би искала да дойде.

Двете млади жени пристигнаха пред „Негреско“ и намериха там Поаро, който ги очакваше.

Той бе олицетворение на галската учтивост и ги обсипа с толкова много комплименти, че те не можеха да си поемат дъх от смях. При все това обядът не вървеше съвсем весело. Кейтрин бе замислена и разсеяна

и само Ленокс се мъчеше да поддържа разговора, който биваше прекъсван от чести паузи. Поднесоха кафето и докато тримата седяха на терасата и мълчаливо отпиваха от чашите си Ленокс неочаквано предприе първата си атака:

– Как се развиват нещата? Знаете какво имам предвид, нали?

Поаро повдигна рамене.

– Те се развиват по своя път – отвърна той.

– И вие ги оставяте така?

Детективът я погледна леко натъжен.

– Вие сте млада, госпожице, но има три неща на този свят, които не могат да се накарат да бързат: бог, природата и старите хора.

– Глупости! – каза Ленокс, – Вие не сте стар.

– Ах, това ми звучи така приятно.

– Майор Кентън е тук – забеляза Ленокс.

Кейтрин бързо се обърна и пак се загледа напред.

– Той е с мистър Ван Олдин – продължи Ленокс. – Бих желала да попитам нещо майор Кентън. Извинете ме за минутка.

Когато останаха сами, Поаро се наведе напред и прошепна на Кейтрин:

– Вие сте разсеяна, госпожице. Мислите ви са далеч от тук, нали?

– В Англия, не по-далеч.

Подтикната от внезапен импулс, тя извади чантата си и му подаде писмото, което бе получила тази сутрин.

– Това е първото писмо, което получавам от родния край. То ме развълнува.

Той прочете внимателно писмото и й го върна.

– И така, вие се завръщате в Сейнт Мери Мийд?

– Не, не съм решила още – каза Кейтрин. – Пък и защо?

– Погрешно съм разбрал тогава. Ще ме извините ли само за момент?

Той стана и се запъти към масата на Ван Олдин и Кентън, с които Ленокс още разговаряше. Американецът изглеждаше състарен и измъчен. Той поздрави сухо Поаро само с кимване на главата.

Когато милионерът се обърна, за да отговори нещо на Ленокс, Поаро дръпна настрана Кентън.

– Господин Ван Олдин ми изглежда болен – забеляза той.

– Нима ви се вижда чудно? – Възкликна Кентън. – Скандалът с арестуването на зет му сложи капак на всичко. Той дори съжалява, че е потърсил услугите ви.

– За него би било по-добре да се завърне в Англия – забеляза Поаро.

– Заминаваме вдругиден.

– Това не е лошо – забеляза Поаро.

Детективът колебливо погледна към масата, където Кейтрин бе останала сама.

– Бих желал – промърмори той – вие да съобщите това на мис Грей.

– Да ѝ съобща какво?

– Това, че вие... искам да кажа, че господин Ван Олдин се завръща в Англия.

Кентън се озадачи малко, но с готовност прекоси терасата и отиде при Кейтрин.

Поаро го изпрати с поглед и доволно кимна с глава, после се присъедини към Ленокс и американеца. Не след дълго всички пак се събраха заедно, поговориха малко по общи теми и милионерът и секретарят му си отидоха. Поаро също се приготви да си тръгне.

– Хиляди благодарности за вашата любезност, госпожици – подвикна той. – Обядът беше очарователен. Имах нужда от такъв. – Той се изпъчи и се потупа по гърдите. – Сега съм лъв... Великан! О, госпожице Кейтрин, вие не сте ме виждала в стихията ми. Познавали сте тихия, кроткия Еркюл Поаро. Сега вече ставам друг. Ще заплашвам и ще всявам ужас в сърцата.

Той ги изгледа самодоволно, а те успяха да се покажат удивени, макар че едва се удържаха да не избухнат в смях.

– И ще го направя – каза мрачно той. – Да, аз ще успея!

Поаро бе направил вече няколко крачки, когато Кейтрин го накара да се обърне.

– Господин Поаро, аз... аз искам да ви кажа нещо. Мисля, че бяхте прав. Връщам се веднага в Англия.

Поаро я прониза с изпитателния си поглед и тя се изчерви.

– Разбирам – изрече натъртено той.

– Едва ли разбирате – каза Кейтрин.

– Аз зная повече отколкото си мислите, госпожице – каза тихо той и като им се усмихна някак особено, ги остави. Влезе в колата, която го очакваше и потегли за Антиб.

Иполит, прислужникът с дървено лице на граф Де ла Рош, лъскаше една от красивите масички във вила „Марина“. Самият граф бе отишъл да прекара деня в Монте Карло. Иполит хвърли случаен поглед през прозореца и видя, че по алеята към главния вход бързо крачи необичаен

посетител. Той повика от кухнята жена си Мари, защото въпреки опита който имаше, не можеше да определи що за птица е неканеният гост.

– Дали не е пак от полицията? – попита Мари.

– Виж сама – каза Иполит.

Мари надникна предпазливо от ръба на прозореца.

– Струва ми се, че не е полицай.

– Те всъщност не са ни безпокоили много – забеляза Иполит. – Ако не беше ни предупредил господин графът, аз дори никога не бих се сетил какъв беше онзи чужденец.

Звънецът на входната врата иззвъня и Иполит със сериозно и тържествено изражение на лицето се запъти да отвори.

– Съжалявам, но трябва да ви съобщя, че господин графът не е в къщи.

Дребният мъже огромни мустаци се усмихна добродушно.

– Зная това – отвърна той. – Вие сте Иполит Фавел, нали?

– Да, господине, това е името ми.

– Имате и съпруга на име Мари?

– Да, господине, но...

– Искам да поговоря с двама в – каза непознатият и с гъвкава походка влезе спокойно във вестибула.

– Жена ви без съмнение е в кухнята – продължи той. – Отивам там.

Преди Иполит да бе успял да си поеме дъх, гостът улучи непогрешимо вратата към коридора, който водеше към кухнята и Мари го посрещна с отворена от почуда уста.

– Ето ме и мен – каза непознатият и се настани удобно на дървения стол. – Аз съм Еркюл Поаро.

– Да, господине?

– Името ми сякаш ви е непознато?

– Аз никога не съм го чувал – призна Иполит.

– Позволете ми да отбележа, че сте зле образован. Това е името на един от най-великите хора на нашето съвремие.

Той въздъхна и сложи ръка пред гърдите си.

Иполит и Мари го гледаха като втрещени. Те не бяха в състояние да проумеят какъв е този неочакван и странен посетител.

– Господинът желае... – измърмори като автомат Иполит.

– Аз желая да знам защо излъгахте пред полицията.

– Господине! – извика Иполит. – Аз... да съм лъгал пред полицията? Никога не съм и помислял подобно нещо.

Детективът поклати глава.

– Не ти вярвам – каза строго той. – Лъгал си и то няколко пъти. Сега ще ти припомня.

Той извади малко тefтерче от джоба си и го разлисти.

– Да, ето. Тук са отбелязани поне седем случая. Ще ти ги прочета.

С равен, безстрастен глас, той прочете в кои седем случая прислужникът на граф Де ла Рош бе спестил истината или част от нея.

Иполит онемя от почуда.

– Все пак, аз не съм дошъл за тези последни грехове – продължи Поаро. – А само за да не си въобразиш, че си много хитър, драги ми приятелю. Дойдох сега и заради последната ти лъжа, която пряко ме засяга: твърдението ти, че граф Де ла Рош е пристигнал в тази вила на сутринта на четиринадесети.

– Но това не беше лъжа, господине. Това е самата истина. Господин графът пристигна тук във вторник сутринта, на четиринадесети януари. Така беше, нали, Мари?

Мари охотно потвърди:

– О, да, точно така. Съвсем ясно си спомням.

– Добре – каза Поаро. – А какво поднесохте за десерт на вашия добър господар него ден?

– Аз... започна Мари и млъкна, напрягайки паметта си.

– Странно, – забеляза Поаро. – Как човек си спомня сигурно едни неща, а забравя други.

Той се наведе напред и удари с юмрук по масата, а в очите му блеснаха мълнии.

– Да, да. Така си и знаех. Вие си разправяте вашите лъжи и си мислите, че никой не знае. Но има двама души които знаят. Да, двама души. Единият е добрият Господ... – той посочи с пръст към небето, облегна се назад и с полупритворени очи добави – А другият е Еркюл Поаро.

– Уверявам ви, господине, че сте напълно на погрешен път. Господин графът напусна Париж в понеделник вечерта...

– Вярно – съгласи се неочаквано Поаро. – С експреса. Аз не зная още къде е прекъснал пътуването си. Може би и вие не знаете. Това което зная е, че той е пристигнал тук в сряда сутринта, а не във вторник.

– Господинът греша – каза Мари с тъпо упорство. Поаро се изправи на крака.

– Тогава законът трябва да се приложи – каза той. – Жалко!

– Какво искате да кажете, господине? – попита Мари с тревожна нотка в гласа.

– Това че вие ще бъдете арестувани и съдени като съучастници в

убийството на мисис Кетринг – американката, която бе удушена в „Синия експрес“.

– Убийство!

Лицето на мъжа побеля като тебешир, а коленете му затрепериха Мари изпусна точилката и заплака.

– Но това е невъзможно... невъзможно. Аз мислех...

– Нищо не може да се направи, щом упорствате с лъжите си. И двамата сте страшно глупави.

Поаро се обърна и се запъти към вратата, когато един развълнуван глас го накара да се спре:

– Господине, господине, само за момент, господине. Аз... аз си нямах и представа, че работата е толкова сериозна. Мислех, че се отнася за някоя дама. И преди сме имали малки неприятности с полицията заради приятелките на господин графа. Но убийство, това е нещо съвсем друго.

– Аз няма да търпя повече вашите усуквания! – кресна Поаро, спусна се към тях и яростно размаха юмрука си пред лицето на Иполит. – Нима цял ден трябва да стоя тук и да си губя времето с малодушни хора като вас? Искам да зная истината. Ако не ми я кажете веднага, днес е вашият последен свободен ден. *За последен път Ви питам, кога пристигна господин графът във вила „Марина“ – във вторник сутринта или в сряда сутринта?*

– В сряда – промълви разтреперан мъжът, а зад него Мари кимна с глава утвърдително.

Поаро ги изгледа продължително с изпитателния си поглед, после тежко поклати глава.

– Вие се показате разумни, деца мои – каза спокойно той. – Намирахте се на ръба на пропастта.

После се обърна и напусна вилата, усмихнат на себе си.

– Едното предположение се потвърди – промърмори той. – Да опитам ли с другото?

Часът беше шест, когато картичката на господин Еркюл Поаро бе поднесена на Мирел. Тя се взря продължително в нея и кимна. При влизането си Поаро я намери да се разхожда трескаво насам-натам из стаята. Тя веднага се нахвърли отгоре му:

– Много добре! Чудесно! Какво има пак? Не ме ли измъчихте достатъчно всички вие? Не ме ли накарахте да предам моя беден Дерик? Какво още искате?

– Само един малък въпрос, госпожице. След като влакът потегли от Лион и когато влязохте в купето на мисис Кетринг...

– Какво?!

Поаро я изгледа някак съчувствено и започна отново:

– Казвам, когато влязохте в купето на мисис Кетринг...

– Никога не съм влизала там.

– ... и я намерихте...

– Не съм я намирала!

– Хм, да...

Той я стрелна с гневен поглед и така извика, че тя се стъписа и отстъпи крачка назад.

– Ще ме лъжете ли? Аз би казвам, че зная всичко така добре, сякаш съм бил там. Вие влязохте в купето й и я намерихте мъртва. Казвам ви, че зная това. Да ме лъжете е опасно. Бъдете внимателна, госпожице Мирел, много внимателна!

Очите й не издържаха погледа му.

– Аз... аз не съм... – заекна тя несигурно и млъкна.

– Има само едно нещо, което не съм си изяснил, – каза Поаро. – Чудя се, госпожице, дали сте намерили това, което търсехте, или...

– Или какво?

– Или пък някой друг е бил в купето преди вас.

– Не ще отговарям повече на никакви въпроси! – изкрещя танцьорката. Тя отскубна ръката си от ръката на детектива, тръшна се на пода и раменете й се разтърсиха от истеричен плач. В стаята дотърча изплашената камериерка.

Еркул Поаро скърши рамене и с въпросително повдигнати вежди спокойно напусна апартамента. Дълбоко в себе си той беше доволен.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТА МИС ВАЙНЪР СЪВЕТВА

Кейтрин гледаше навън през прозореца на спалнята на мис Вайнър. Валеше тих упорит дъждец. Прозорецът бе обърнат към част от предната градина с алеята, която водеше към вратата сред потъмнелите лехи, където напролет щяха да цъфтят рози, карамфили и хиацинти.

Мис Вайнър лежеше в голямото си викторианско легло. Тя бе отместила встрани подносът с остатъците от закуската и сега с интерес преглеждаше пощата, коментирайки с разни язвителни забележки всяко писмо.

Кейтрин държеше отворено писмо в ръката си и го препрочиташе за втори път. Писмото бе пуснато от хотел Риц в Париж:

„Драга госпожице Кейтрин,

вярвам, че сте здрава и че английската зима не ви действа угнетително. Що се отнася до мен, аз продължавам издирванията си с най-голяма прилежност, така че не мислете, че съм тук на разходка. Не след дълго ще бъда в Англия и се надявам, че ще имам удоволствието да ви видя. При пристигането си в Лондон ще ви се обадя. Нали си спомняте, че сме колеги в тая афера? Аз съм сигурен, че не сте забравила.

Приемете, госпожице, моите най-предани чувства

Еркул Поаро.“

Кейтрин направи лека гримаса, сякаш нещо в писмото я беше озадачило, или заинтригувало.

– Хубав църковен пикник, наистина – обади се мис Вайнър. – Томи Саундърс и Алберт Дайкс трябва да застанат най-отзад, иначе аз няма да се запиша. Какво си мислят, че правят тези момчета в църква не зная. Томи изпява „Боже, по-скоро ни спаси“ и повече не си отваря устата, а пък Алберт Дайкс е същински мошеник и изобщо не пее.

– Зная ги, те са ужасни – съгласи се Кейтрин.

Тя отбори другото си писмо и изведнъж бузите ѝ поруменияха. Гласът на мис Вайнър сякаш заглъхна в някаква далечина и Кейтрин престана да го чува, а когато се върна към действителността старата жена тъкмо триумфално завършваше дългата си реч:

– Знаеш ли какво й казах? Казах й: „Така стоят нещата, че мис Грей е братовчедка на самата лейди Кемплин. Как ти се струва това?“

– Значи вие сте се сражавала заради мен? Много мило от ваша страна.

– Можеш и така да се изразиш, ако ти харесва. Лично за мене титлата не значи нищо. Съпруга на пастор или не, тази жена е една обикновена котка. Прави намеци, че ти си купила с пари положението си в обществото.

– Може би тя не е на съвсем погрешен път.

– Погледни се – продължи мис Вайнър. – Нима ти се завърна на-контена и натруфена като гранд дама? Не, ето те същата каквато те помня: скромна, благоприлична, с чифт хубави чорапи „Белбригън“, с порядъчни обувки. Вчера го казах и на Хелен. Виж, рекох й, мис Грей. Тя общува с най-великите хора в тази страна и все пак, не носи като теб рокли до над коленете, нито копринени чорапи, през които минава вятърът, нито най-смешните обувки, които съм виждала.

Кейтрин се усмихна скришом на предразсъдъците на мис Вайнър. Старата дама продължи с нарастващо оживление:

– За мен беше голямо облекчение да видя, че новото ти положение не ти е замаяло главата. Завчера преглеждах изрезките от вестници, които събирам. Имам няколко за лейди Темплин и нейната военна болница, но не можах да ги намеря. Бих те помолила ти да ги потърсиш, драга. Твоите очи виждат по-добре от моите. Всички изрезки са в една кутия в чекмеджето на бюрото.

Кейтрин хвърли поглед към писмото, което държеше в ръка и поиска да каже нещо, но се въздържа и отиде при бюрото от където извади кутията с изрезките.

Кейтрин се възхищаваше от стоицизма на мис Вайнър. Тя чувстваше, че малко би могла да направи за старата си приятелка, но от опит знаеше колко много значат за старите хора дребните на пръв поглед неща.

– Ето една изрезка от времето на войната: „Виконтеса Темплин, която превърна вилата си в Ница в офицерска болница, е станала жертва на сензационен грабеж. Скъпоценностите й са били откраднати. Между тях е имало няколко прочути есмералди, наследствени ценности на фамилията Темплин.“

– Вероятно са били фалшиви – каза мис Вайнър. – Такива са скъпоценностите на повечето дами от обществото.

– Ето и друга изрезка със снимката й: „Хубав салонен портрет на

виконтеса Темплин и малката ѝ дъщеря Ленокс“.

– Можеш да погледнеш – оживи се мис Вайнър. – Не се вижда много от лицето на детето, нали? Смя да твърдя, че така е по-добре. Противоположностите вървят заедно на този свят и много често красиви майки имат отвратителни деца. Фотографът е разбрал, че най-доброто, което би могъл да направи за майката, е да снима тила на детето.

Кейтрин се изсмя и продължи:

– „Една от най-привлекателните домакини на Ривиерата през този сезон е виконтеса Темплин, която има вила в Кап Мартин. Нейната братовчедка мис Грей, която напоследък наследи огромно състояние по един твърде романтичен начин, ѝ гостува в момента.“

– Тъкмо тази ми трябваше, – каза мис Вайнър. – Може би е имало и твоя снимка в някой от броевете, но съм я пропуснала. Бих желала да я покажа на тази онази мадама, та да им запуша устата.

Кейтрин не отговори. Тя механично приглади с ръка изрезката, а лицето ѝ беше добило озадачено, тревожно изражение. Тя извади второто писмо от плика и като го прочете още веднъж, се обърна към приятелката си:

– Мис Вайнър, мисля си... имам един познат, с когото се сприятелювам в Ривиерата, който много иска да ме посети тук.

– Мъж? – попита мис Вайнър.

– Да.

– Кой е той?

– Той е секретар на мистър Ван Олдин, американският милионер.

– Как се казва?

– Кентън. Майор Кентън.

– Хм... секретар на милионер, казваш? И иска да дойде тук, а? Виж какво, Кейтрин, ще ти кажа нещо за твое добро. Ти си хубаво и разумно момиче и макар че гледаш трезво на нещата, знай че всяка жена прави от себе си глупачка поне веднъж в живота си. Обзалагам се десет към едно, че този мъж се стреми към парите ти.

Старата жена с рязък жест възпря Кейтрин да ѝ отговори и продължи:

– Аз очаквах нещо от този род. Какво е секретарят на един милионер? В девет случая от десет това е млад човек, който не обича много да работи. Млад мъж с изискани маниери, с вкус към лукса, без мозък и без предприемчивост, за когото по-лека работа от секретар на милионер е да се ожени за богата жена заради парите ѝ. Не искам да кажа, че ти не би могла да се харесаш на някой мъж. Но ти не си млада и макар че си

чудесно сложена, не си красавица. Затова ти казвам, не прави от себе си глупачка. Ако все пак си взела някакво решение, уреди всички формалности за наследството, така че да държиш здраво в ръцете си парите. Аз свърших. Какво искаше да ми кажеш?

– Нищо – каза Кейтрин. – Но вие бихте ли имали нещо против той да ми гостува тук?

– Аз си измивам ръцете от тази работа. – отвърна мис Вайнър. – Мисля, че си изпълних дълга и каквото и да се случи сега, то ще е за главата ти. На обяд ли искаш да го поканиш или на вечеря? Смея да кажа, че Хелен би могла да се справи с една вечеря... ако си събере ума в главата.

– Най-добре ще бъде да го поканим на обяд – каза Кейтрин. – Вие сте страшно мила жена, мис Вайнър. Той ме помоли да му телефонирам, така че ще му се обадя и ще го поканим да обядва с нас. Той ще дойде с кола от града.

– Хелен прави пържоли с печени домати доста добре – каза мис Вайнър. – Е, не стават съвсем както трябва, но все пак, тях прави най-добре. Не си струва да имаме торта, защото ръцете ѝ са малко вързани, но направените от нея пудинги са сносни. Би могла да вземеш и едно хубаво парче „Стилтън“ от магазина на Ебот. Чувала съм, че господата обичат този вид сирене. Имаме и колкото щеш вино, останало от баща ми. Бутилка искрящо мозелско ще бъде подходяща.

– О, не мис Вайнър. Това наистина не е необходимо.

– Глупости, дете мое. Никой мъж не може да се почувства истински доволен, ако не пийне нещо през време на яденето. Имаме и малко уиски от преди войната, ако мислиш, че той би го предпочел. Слушай какво ти казвам и недей да спориш повече. Ключът от избата е в третото чекмедже на шкафа, във втория чифт чорапи отляво.

Кейтрин покорно отиде до уреченото място.

– Взemi втория чифт чорапи – повтори мис Вайнър. – В първия чифт са диамантените ми обици и брошката.

– О! – каза Кейтрин смутена. – Защо не ги сложите в кутията за скъпоценности?

Мис Вайнър се усмихна снизходително.

– Защото имам достатъчно разум в главата си. Драга моя, аз добре си спомням касата на баща ми. Той беше много доволен и се гордееше с нея и всяка нощ искаше от майка ми скъпоценностите ѝ, за да ги заключи в касата. Майка ми бе много тактична жена и знаеше, че мъжете обичат всичко да бъде по волята им. Тя всяка вечер му носеше кутията със

скъпоценностите, заключена както искаше той.

Една прекрасна нощ вкъщи се вмъкнаха касоразбивачи и съвсем естествено, първото нещо към което се насочили, било касата! Не можеше и да бъде другояче, тъй като баща ми се хвалеше из цялото село с касата си, сякаш пазеше там съкровищата на цар Соломон. Крадците ометоха всичко: и бирените чаши, и сребърните купи, и златната табличка, която бе подарена на баща ми, и кутията с мамините скъпоценности.

Старата жена въздъхна и продължи:

– Баща ми се разтревожи много от загубата на мамините скъпоценности и имаше защо. Изчезнаха венецианската брошка, няколко камеоса, бледорозовите корали и два златни пръстена с големи диаманти. Тогава, разбира се, мама, която беше здравомислеща жена, му каза, че е криела бижутата си загънати в един стар корсет и че те са останали непокътнати на мястото си.

– А кутията за скъпоценности е била празна?

– О, не драга – усмихна се мис Вайнър. – Кутията би била твърде лека и майка ми, като умна жена, бе предвидила това. Тя държеше в кутията копчетата си и така те винаги ѝ бяха под ръка през деня. Копчетата за обувки – най-отгоре, на по-долната поличка – копчетата за панталони и най-отдолу различни копчета. Интересно е, че баща ми доста се разсърди като разбра истината. Той каза на мама, че това било измама и че той не обичал да мами хората. Но аз трябва да престана с бърбенето си. Ти излез и телефонирай на приятеля си и избери по-хубаво месо за пържоли. Кажи на Хелен да внимава да не види дупка на чорапите ѝ докато сервира обед.

– Името ѝ Хелен ли е или Елена, мис Вайнър? Аз мислех... Мис Вайнър притвори очи.

– Виждаш ли, аз мога да произнасям както едното, така и другото, но Елена не е подходящо име за прислужница. Не зная какво си мислят майките от по-низшите класи като кръщават децата си.

Дъждът бе престанал когато Кентън пристигна в котеджа. Бледите слънчеви лъчи падаха върху стръмния покрив на къщата и позлатяваха косите на Кейтрин, която бе застанала на входа, за да го посрещне. Той бързо се приближи към нея, почти като момче.

– Надявам се, че не съм ви неприятен? Просто чувствам потребност да ви видя пак. Надявам се, че и приятелката ви не ще има нищо против.

– Влезте и се запознайте с нея – каза Кейтрин. – Тя може да ви се стори странна в началото, но скоро ще се убедите, че мис Вайнър има най-доброто сърце в света.

Мис Вайнър бе седнала като на трон на стола си в гостната стая и носеше всичките си накити, които навремето майка ѝ така предвидливо бе запазила от похищение. Тя поздрави Кентън с достойнство, примесено с една малко сурова учтивост, която би обезсърчила много мъже. Кентън все пак имаше толкова изискани и непринудени маниери, че не след дълго мис Вайнър се предаде. Обядът мина много забавно, а Хелен или Елена, обула съвсем нови копринени чорапи без бримка, надмина себе си в обслужването. След обяда Кейтрин и Кентън излязоха да се поразходят, после се върнаха и пиха чай само двамата, понеже мис Вайнър се бе оттеглила да си легне.

Когато най-сетне колата потегли, Кейтрин се върна, в къщата и бавно се заизкачва по стълбището. Гласът на мис Вайнър я повика и тя влезе в спалнята ѝ.

– Отиде ли си приятелят ти?

– Да. Благодаря ви много за съгласието ви да го покания тук и за хубавия обяд.

– Няма нужда да ми благодариш. Нима мислиш, че аз съм някоя стара скъперница, която никога не би направила нищо за другите?

– Аз мисля, че вие сте най-милата жена – каза с чувство Кейтрин.

– Хм – изсумтя мис Вайнър с прикрито самодоволство. Кейтрин се готвеше да излезе от стаята, когато старата жена я повика:

– Кейтрин!

– Да?

– Струва ми се, че не бях права по отношение на този млад човек – твоя приятел. Когато един мъж иска да спечели някоя жена, той може да бъде сърдечен, галантен, готов по хиляди дребни начини да ѝ засвидетелства вниманието си. Когато обаче един мъж е наистина влюбен, той без да иска има вид на овца. Твоят приятел винаги ми заприличваше на овца щом те погледнеше. Така, че аз си вземам думите назад. Той наистина те обича.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА МИСТЪР ААРОНС ОБЯДВА

– О! – Възкликна мистър Джозеф Ааронс с чувството на познавач.

Той отпи продължително от чашата си, остави я на масата с въздишка, обърса пяната от устните си и се усмихна на своя домакин господин Еркюл Поаро, който седеше насреща му:

– Дайте ми, – каза мистър Ааронс, – една хубава пържола „Портърхаус“ и чаша нещо достойно за пиене и тогава човек не би се отказал от вашите френски измишльотини, вашите ордъври, омлети и пьдпъдъци, които се ядат на една хапка. Дайте ми – повтори той, – една пържола „Портърхаус“.

Поаро, който току-що бе направил същата поръчка, се усмихна съчувствено.

– Не че една пържола с бьбречен пудинг е нещо съвсем лошо – продължи мистър Ааронс. – Ябълкова торта ли? Да, ще взема ябълкова торта, благодаря ви, госпожице, заедно с купичка каймак.

Обядът продължи. Най-сетне с дълга въздишка мистър Ааронс остави лъжицата и вилицата си, готов все пак да се позабавлява временно с малко сирене, преди да помисли за друго.

– Мисля че, споменахте за някаква дребна услуга, господин Поаро, – забеляза той. – Ще бъда много щастлив ако бих могъл да ви услужа с всичко, което е по възможностите ми.

– Много мило от ваша страна – кимна Поаро. – Работата е наистина съвсем дребна. Зная, че ако някой иска да научи нещо относно когото и да било от театралното поприще, на този свят има само един човек, който знае всичко, което може да се узнае за актьорите и това е моят стар приятел мистър Джозеф Ааронс.

– И вие не сте на съвсем погрешен път, – забеляза самодоволно мистър Ааронс. Независимо дали се отнася за миналото, настоящето или бъдещето, Джо Ааронс е човекът, към когото трябва да се обърнете.

– Съвършено точно. Сега искам да ви попитам, господин Ааронс, какво знаете за една млада жена, наречена Кид?

– Кид? Кити Кид?

– Кити Кид.

– Тя беше доста талантлива. Играеше мъжки роли, пееше, танцуваше... Тя ли ви интересува?

– Да.

– Повтарям ви, много даровита. И получаваше добри пари. Никога не оставаше без ангажимент. Най-често ѝ даваха и над-добре ѝ допадаха мъжките роли, но фактически тя не можеше да се нарече характерна актриса.

– Така съм чувал и аз – допълни Поаро. – И все пак тя не се е появявала на сцената напоследък, нали?

– Не. Изчезна съвсем ненадейно от сцената. Отишла във Франция и там се заловила с някакъв богат благородник.

– Предполагам, че оттогава е зарязала завинаги сцената.

– Преди колко време беше това?

– Нека помисля. Да, преди около три години. И това все пак беше загуба за театъра.

– Беше ли умна?

– Колкото цяла маймуна умна и хитра.

– А знаете ли името на благородника, с когото тя се сближи в Париж?

– Зная, че бил богат. Беше граф или маркиз, нещо такова. Сега, като си помислих повече, струва ми се, че беше маркиз.

– И оттогава не знаете нищо нея?

– Абсолютно нищо. Нито дори съм я срещал случайно.

Обзалагам се, че скита с онзи по чуждите курорти. Това е то да си маркиз до живот. Но и Кити не пада по-долу.

– Виждам – замислено каза Поаро.

– Съжалявам, че не мога да ви кажа повече неща, господин Поаро – продължи Ааронс. – А много бих желал да мога да ви бъда полезен. Някога вие ми направихте голяма услуга.

– О, за онова сме квит. Вие също се реванширахте.

– Услуга за услуга. Ха, ха! – изсмя се мистър Ааронс.

– Изглежда, че професията ви е много интересна – забеляза Поаро.

– Тъй, тъй, – съгласи се малко неуверено мистър Ааронс. – Като се махне лошото, остава хубавото. Трябва да се държи сметка за вкусовете на публиката, да се предвиждат много неща и най-важното, да си отваряш очите на четири.

– През последните години балетът спечели много публика – промърмори замислен Поаро.

– Аз никога не съм намирал нещо в този руски балет, но хората го харесват. За мен той е неразбираем.

– В Ривиерата се запознах с една танцьорка... госпожица Мирел.

– Мирел? Гореща е тя. И винаги някой я подкрепя материално... но момичето и без това умее да танцува. Виждал съм я и зная какво говоря. Не съм си имал никога работа с нея, но чувам, че имала ужасен темперамент. Всеки ден караници и сцени.

– Да – потвърди Поаро, – така си представях и аз.

– Темперамент! – продължи мистър Ааронс. – Темперамент! Така го наричат винаги. Моята мадама беше танцьорка преди да се омъжи за мен, но аз съм много благодарен, че тя никога не е имала темперамент. Вкъщи това не е нужно, господин Поаро.

– Съгласен съм с вас, приятелю. Там темпераментът не е нужен.

– Жената трябва да бъде тиха, симпатична и да умее да готви добре – допълни мистър Ааронс.

– Мирел от скоро време е на сцената, нали? – попита детективът.

– От две години и половина – отвърна мистър Ааронс. – Някой си френски граф я лансира най-напред. Сега чувам, че се свързала с бившия министър-председател на Гърция. Тези приятелчета успяват да сложат настрана известна сума докато са на власт.

– Това е ново за мен – каза Поаро.

– О, тя не оставя тревата да поникне под краката ѝ. Казват, че младият Кетринг убил жена си заради нея. Не зная това. Все пак той е задържан и тя трябва да се погрижи за себе си добре и добре се е погрижила. Казват, че носела рубин колкото гълъбово яйце, но този израз употребяват обикновено в романите.

– Рубин колкото гълъбово яйце? – рече Поаро удивен, а очите му придобиха зеленикав блясък. – Колко интересно!

– Каза ми го един мой приятел – продължи мистър Ааронс – Но все пак това може да бъде оцветено стъкло. Те всички си приличат, тези жени. Никога не се уморяват да бръщолевят най-различни измислици за скъпоценностите си. Мирел се хвалела, че този рубин бил прокълнат. Наричали го, мисля, „Огненото сърце“.

– Но доколкото си спомням – каза Поаро, – рубинът, наречен „Огненото сърце“, е централният камък в една огърлица.

– Ето, виждате ли? Нали ви ли казах, че нямат край лъжите, които жените измислят за бижутата си. Това е един-единствен камък, закачен на шията ѝ с платинена верижка и аз се обзалагам десет срещу едно, че е цветно стъкло.

– Не – каза тихо Поаро. – Някак ми се струва, че не ще да е цветно стъкло.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ВТОРА КЕЙТРИН И ПОАРО СРАВНЯВАТ БЕЛЕЖКИ

– Променила сте се, госпожице – каза любезно Поаро.

Той и Кейтрин седяха един срещу друг край една малка масичка в „Савоя“.

– Да, намирам ви променена.

– В какъв смисъл?

– Трудно е да се изразят с думи тези нюанси, госпожице.

– Сега съм по-стара.

– Да, по-стара. Но с това не искам да кажа, че имате повече бръчки. Когато за пръв път ви видях, госпожице, вие просто бяхте една наблюдателка на живота. Имаште спокойния, доволен вид на зрител от публиката, които следи играта.

– А сега?

– Сега вие вече не наблюдавате. Това, което ще ви кажа, ще ви се стори може би абсурдно, но вие имате напрегнат поглед на борец, който играе трудна игра.

– Моята стара приятелка понякога не е лесна – усмихна се Кейтрин, – но мога да ви уверя, че не се боря с нея на живот и смърт. Трябва да дойдете да я видите някой ден, господин Поаро. Аз мисля, че вие сте един от хората, които биха оценили нейното мъжество и дух.

Настана мълчание, докато келнерът им сервира печени пилета. Когато той се отдалечи, Поаро каза:

– Вие сте ме чувала да говоря за моя приятел Хестингс. Онзи, който беше казал, че аз съм потаен като стрида. Е, добре, госпожице, във ваше лице аз си намерих майстора. Вие сте далеч по-прикрита от мен.

– Глупости – усмихна се Кейтрин.

– Еркюл Поаро никога не говори глупости. Така е, както го казвам.

Отново настана мълчание, което Поаро наруши с въпрос:

– Не сте ли виждала някои от приятелите ни в Ривиерата откакто сте се завърнали?

– Видях се за малко с майор Кентън.

– Аха, така ли?

Нещо в примигващите очи на Поаро накара Кейтрин да сведе погледа си.

– И така, мистър Ван Олдин остава в Лондон?

– Да.

– Трябва да опитам да се срещна с него утре или вдругиден.

– Имате новини ли за него?

– Какво ви кара да мислите така?

– Просто си помислих.

Поаро я погледна изпитателно.

– Сега, госпожице, вие имате много въпроси, които желаете да ми зададете, това се вижда. И защо пък не? Нали тази мистерия в „Синия експрес“ е нашият криминален роман?

– Да, наистина бих желала да знам някои неща.

– Моля?

Кейтрин вдигна очи към него и в погледа ѝ се четеше решителност.

– Какво правихте в Париж, господин Поаро?

Детективът леко се усмихна.

– Посетих руското посолство.

– О!

– Виждам, че това нищо не ви говори, но аз не ще бъда повече стриди. Не, ще сваля картите си на масата – нещо, което стридите положително не правят. Вие разбирате, смятам, че арестуването на Дерик Кетринг не ме задоволява?

– Това е нещо, на което съм се чудила. В Ница си бях помислила, че вие сте приключил със случая.

– Вие не казвате всичко, госпожице, но аз признавам всичко. Аз... моите издирвания... поставих Дерик Кетринг там, където той се намира сега. Следователят все още напразно би се опитвал да доказва виновността на граф Де ла Рош пак заради мен. Е, госпожице, аз не съжалявам за това, което съм сторил. Имах само един дълг – да разкрия истината, пътят на дълга бодеше право към мистър Кетринг. Дали този път свърши там? Полицията казва да, обаче Еркюл Поаро не е удовлетворен.

Той изведнъж промени темата.

– Кажете ми, госпожице, писала ли ви е напоследък госпожица Ленокс?

– Едно много късо писмо. Мисля, че тя ми е сърдита за това, че се върнах в Англия.

Поаро кимна.

– Аз разговарях с нея същата вечер, в която бе арестуван господин Кетринг. Интересен разговор имаме.

Той пак замълча, но Кейтрин не прекъсна хода на мислите му.

– Госпожице – продължи най-сетне Поаро, – работата е доста деликатна и все пак искам да ви кажа нещо. Съществува, мисля си аз, една жена, която обича господин Кетринг... поправете ме ако греша... и заради нея... да, заради нея, аз храня надеждата, че аз съм прав, а полицията е на погрешна диря. Знаете ли коя е тази жена?

Кейтрин помълча малко преди да отговори:

– Да... мисля, че знам.

Поаро се наведе към нея.

– Аз не съм доволен, госпожице. Не, не съм доволен, фактите, главните факти, водят право към господин Кетринг. Но има нещо, на което не се е отдало почти никакво значение.

– И какво е то?

– Обезобразеното лице на жертвата. Стотици пъти съм се питал, госпожице, би ли могъл Дерик Кетринг да нанесе този размачкващ тъканите удар, след като вече е извършил убийството? За какво му е било нужно това? Какво е целял? Изобщо, на това деяние способен ли е човек от типа на Кетринг? И трябва да ви кажа, госпожице, че отговорът на тези въпроси е напълно незадоволителен. Отново и отново пак се връщам на тази единствена точка: защо? А едничките неща, които могат да ми помогнат за разрешаването на този проблем, са тези.

Той измъкна бележника от джоба си и извади от него нещо, което бе хванал с два пръста.

– Спомняте ли си, госпожице? Вие ме видяхте когато събрах тези косми от килима на купето.

Кейтрин се наведе напред и вперил поглед в космите. Поаро кимна няколко пъти с глава.

– Те не ви говорят нищо, виждам това, госпожице. И все пак... аз мисля, че вие забелязвате доста неща.

– Имах някои идеи – каза бавно Кейтрин. – Чудновати идеи. Затова ви попитах какво сте правили в Париж, господин Поаро.

– Когато ви писах...

– От „Риц“!

Поаро се усмихна някак особено.

– Да, както казахте, от „Риц“. Обичам понякога лукса... когато един милионер плаща.

– Руското посолство – рече като на себе си Кейтрин. – Не, аз не виждам никаква връзка.

– Тази връзка не е пряка, госпожице. Аз отидох там, за да получа известна информация. Срегнах се с една личност и я заплаших... да,

госпожице, аз Еркюл Поаро, го заплаших.

– С полицията?

– Не – каза сухо Поаро, – с пресата – едно далеч по-смъртоносно оръжие.

Той я погледна и Кейтрин му се усмихна, поклащайки глава.

– Не се ли превръщате отново в стрида, господин Поаро?

– Не, не. Аз не искам да правя мистерии. Вижте, аз ще ви кажа всичко. Подозирам този човек, че е взел активно участие в продажбата на рубините на господин Ван Олдин. Притиснах го до стената и той ми разказа цялата история. Научих къде е станало предаването на скъпоценностите, научих и за почтения старец с бели коси, който се разхождал напред-назад по улицата с пъргавата походка на млад мъж... и условно измислих едно име на този млад старец. Нарекох го Господин Маркиза.

– А сега сте в Лондон, за да се срещнете с мистър Ван Олдин?

– Не само за това. Имам и друга работа. Откакто съм в Лондон, се срещнах и с други двама. Единият е театрален агент, а другият е лекар от „Харли Стрийт“. От всекиго от двамата научих по нещо. Сглобете тези неща, госпожице, и се опитайте да извадите заключението, до което аз вече стигнах.

– Аз?

– Да, вие. Ще ви кажа още нещо, госпожице. През цялото време у мен се таеше съмнението, че грабежът и убийството са извършени от едно и също лице. Дълго време аз не бях сигурен...

– А сега?

– Сега аз зная.

Настана мълчание. После Кейтрин го погледна. Очите ѝ блестяха.

– Аз не съм умна колкото вас, господин Поаро. Половината от нещата, които ми разказахте, не ме подсещат за нищо. Идеята, която аз имам, ми дойде от съвсем различен ъгъл...

– О, да, винаги е така – каза спокойно Поаро. – Огледалото отразява истината, но човек надниква в него от различни ъгли.

– Моите идеи може би са абсурдни... те може да се различават коренно от вашата теория, но...

– Да?

– Кажете ми, това може ли да ви помогне изобщо?

Той взе от протегнатата ѝ ръка една пожълтяла от времето изрезка от вестник и внимателно я прочете. После тежко кимна с глава.

– Както ви казах, госпожице, човек гледа от различни ъгли в

огледалото, но в нашия случай огледалото е едно и също и отразява едни и същи неща.

Кейтрин се изправи.

– Трябва да бързам – каза тя. – Малко време ми остава до тръгването на влака. Господин Поаро...

– Да, госпожице?

– Това... това не бива да трае дълго, вие разбирате. Аз... аз не мога да продължавам така... Гласът ѝ секна.

Дребният човек я потупа насърчително по ръката. – Смелост, госпожице. Сега краят е съвсем близък.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА ЕДНА НОВА ТЕОРИЯ

– Господин Поаро иска да ви види, сър.

– Прати го по дяволите! – каза троснато Ван Олдин.

Кентън замълча съчувствено.

Ван Олдин се надигна от стола си и закричи насам-натам из стаята.

– Предполагам, че сте прочели проклетите вестници тази сутрин?

– Прегледах ги набързо, сър.

– И продължават в същия дух, нали?

– Боя се, че е така, сър.

Милионерът седна пак и притисна с ръка челото си.

– Ако само си имах представа, че ще стане така! – изохка той. – Никога не бих наел този дребен белгиец да изрови истината. Да се намери убиецът на Рут – само това исках аз.

– Нима бихте предпочели да се разхожда свободно?

Ван Олдин въздъхна.

– Бих предпочел да взема правото и закона в собствените си ръце.

– Аз не мисля, че това би било много разумно, сър.

– Все едно... Сигурен ли сте, че този приятел иска да говори с мен?

– Да, мистър Ван Олдин. Дори много настоява.

– Тогава предполагам, че има причини. Ще го приема още тази сутрин.

Когато влезе, Поаро имаше много свеж и добър вид. Той изглежда не забеляза липсата на сърдечност в начина, по който милионерът го прие и приятно забъбри на най-различни теми. Обясни, че е дошъл в Лондон да се посъветва с лекаря си и спомена името на един известен хирург.

– Не, не ми е от войната. Това нараняване ми е спомен от службата в полицията. Нарани ме един разбойник – апаш.

Той потупа лявото си рамо и смигна.

– Аз винаги съм ви считал за щастливец, господин Ван Олдин. Вие се различавате от представата, която имаме за американските милионери, жертви на дииспесията.

– Аз съм доста жилав – каза Ван Олдин. – Водя както виждате, много обикновен живот и се задоволявам с малко.

– Не сте ли виждали напоследък мис Грей? – попита невинно

Поаро, обръщайки се към секретаря.

– Аз... да, един-два пъти, – каза Кентън.

Той леко се изчерви, а Ван Олдин Възкликна изненадан:

– Интересно. Вие никога не сте ми споменавали, че сте я виждал, Кентън.

– Не мисля, че това би ви интересувало, сър.

– Тази девойка ми харесва много, – каза Ван Олдин.

– Трябва да се съжاليا хиляди пъти, че тя отново се е погребала в Сейнт Мери Мийд – забеляза Поаро.

– Това говори много добре за нея, – защити я разпалено Кентън. – Малцина биха се погребали в това затънтено кътче, и то заради една капризна старица, която не ѝ е дори роднина.

– Аз не оспорвам това – отвърна Поаро примигвайки, – но все пак повтарям, че съжالياвам за саможертвата ѝ. А сега, господа, да пристъпим към работата.

Двамата мъже го погледнаха леко изненадани.

– Вие не бива да се шокирате, нито да се тревожите от това, което ще ви съобща. Да предположим, господин Ван Олдин, че в края на краищата Дерик Кетринг не е убил жена си?

– Какво?!

Двамата впериха като втрещени погледи в детектива.

– Да предположим, казвам аз, че господин Кетринг не е убил жена си.

– Луд ли сте, господин Поаро? – извика Ван Олдин.

– Не, – отвърна спокойно Поаро, – не съм луд. Може би аз съм ексцентричен... поне известни хора казват така. Аз съм напълно с всичкия си, както се казва. Питам ви, господин Ван Олдин, ще се зарадвате ли или ще се разочаровате, ако истината е такава, каквато ви казвам?

Ван Олдин го изгледа продължително.

– Естествено, че ще се зарадвам – каза най-сетне той. – Това теоретическо упражнение ли е, господин Поаро, или предположение, опиращо се на факти?

Поаро погледна към тавана.

– Съществува известна вероятност – каза той това да е бил и граф Де ла Рош, а в края на краищата. Аз поне успях да опровергая неговото алиби.

– Как успяхте?

Поаро скромно повдигна рамене.

– Имам си свои методи. С малко такт, малко хитрост и готово.

– Ами рубините? – запитва Ван Олдин. – Онези, рубини, които графът имаше, бяха фалшиви.

– И той не би извършил убийството освен за рубините. Но вие не дооценявате една друга точка, господин Ван Олдин. Що се отнася до скъпоценностите, възможно е и някой друг да е бил в купето преди него.

– Но това е съвсем нова теория! – извика Кентън.

– Вярвате ли в действителност на тази безсмислица, господин Поаро? – настоятелно попита милионерът.

– Това още не е доказано – отвърна спокойно Поаро.

– То е все още само теория, но казвам ви, господин Ван Олдин, фактите си заслужават да бъдат изследвани. Вие трябва да ме придружите до Южна Франция, за да разследваме на самото място.

– Мислите ли наистина, че това е необходимо... моето присъствие, искам да кажа?

– Мислех си, че вие сам бихте настоявали да дойдете, – каза детективът с нотка на съжаление в гласа си, която не остана незабелязана от другите.

– Да, да, разбира се, – съгласи се милионерът. – Кога искате да тръгнем, господин Поаро?

– В момента вие сте много зает, сър – промърмори Кентън, но милионерът вече бе решил и махна с ръка:

– Смятам, че тази работа е най-важна – каза той. – Добре, господин Поаро, до утре. С кой влак?

– Мисля, че е най-добре да отпътуваме със „Синия експрес“ – каза Поаро и се усмихна.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ПАК В „СИНИЯ ЕКСПРЕС“

„Влакът на милионерите“, както понякога го наричат, навлезе с главоломна скорост в следващия завой. Ван Олдин, Кентън и Поаро седяха заедно и мълчаха. Кентън и Ван Олдин имаха две купета, свързани едно с друго, както Рут Кетринг и прислужничката по време на съдбоносното пътуване. Купето на детектива бе малко по-далеч.

Пътуването, което извикваше най-болезнени спомени в съзнанието на Ван Олдин, беше истинско мъчение за него. Поаро и Кентън разменяха по някоя дума от време на време на тих глас, за да не го смущават.

Когато влакът направи обиколката си по околоръстната линия и достигна Лионската гара в Париж, Поаро изведнъж се активизира. Ван Олдин разбираше, че една от целите на Поаро при това пътуване е да се пресъздаде престъплението. Самият детектив играеше всички роли последователно. Той беше прислужничката, затворена в купето, беше мисис Кетринг, която с изненада и тревога познава съпруга си, после самият Дерик Кетринг в момента, в който открива съпругата си да пътува със същия влак. Най-сетне той опита всички възможни начини да бъде скрит един човек в съседното купе.

После изведнъж му хрумна някаква идея. Той сграбчи за ръката Ван Олдин.

– Боже мой, но това е нещо, за което досега не съм и помислял! Трябва да прекъснем пътуването си в Париж. Бързо, бързо, веднага трябва да слезем!

Той сграбчи два куфара и изхвъркна навън от купето. Стъписани от учудване, Ван Олдин и Кентън го последваха.

Милионерът вече си бе съставил добро мнение за способностите на Поаро и сега трудно можеше да го подмени. На изхода на гарата ги задържаха. Билетите им се намираха в кондуктора на влака – факт, който и тримата бяха забравили.

Обясненията на Поаро бяха бързи, убедителни и красноречиви, ала не произведоха никакъв ефект върху чиновника с апатичен израз.

– Стига сме си губили времето – каза нетърпеливо Ван Олдин. – Разбирам, че бързате, господин Поаро. За бога, платете пътните от Кале и да тръгваме направо закъдето сте намислили.

Но Поаро изведнъж бе замлъкнал и останал като вкаменен на

мястото си. Протегнатата му ръка се бе вцепенила като парализирана.

– Аз съм бил малоумен – каза си просто той. – Честна дума, тези дни съм си загубил ума. Нека се върнем във влака и да си продължим пътуването мирно и тихо. Ако имаме късмет, влакът може би още не е заминал.

Те стигнаха до синьото туловище на експреса тъкмо навреме и влакът бавно потегляше, когато Кентън последен от тримата се качи с куфара си във вагона.

Кондукторът ги посрещна съчувствено и им помогна да пренесат багажа си до купетата. Ван Олдин не каза нищо, но беше явно, че е малко разочарован от ексцентричното поведение на Поаро. Когато останаха за малко насаме, той сподели с Кентън:

– Това е гонитба на вятъра. Човекът е объркал схващанията си за нещата. Той е прочут детектив, с големи заслуги навремето, но щом като започна да бърка мислите си и да се лута като подплашен заек, не разчитайте много на него.

Поаро се приближи към тях, като се извиняваше и упрекуваше себе си и имаше такъв унил вид, че всяка рязка дума ставаше излишна. Ван Олдин посрещна хладнокръвно извиненията му, но се въздържа от язвителни забележки.

Вечеряха във влака и след това, за изненада на останалите двама, Поаро предложи и тримата да останат в купето на Ван Олдин.

Милионерът го изгледа с любопитство.

– Криете ли нещо от нас, господин Поаро?

– Аз? – изненада се невинният Поаро. – Що за идея?

Ван Олдин не отговори, но си личеше, че отговорът на детектива не го задоволи. Казаха на камериерката, че не е нужно да приготвя леглата. Колкото и голяма да беше изненадата на девойката, тя не я прояви, тъй като не по-малък беше бакшишът, които Ван Олдин пъкна в ръката ѝ. Тримата мъже седяха мълчаливо. Поаро изглеждаше неспокоен и разтревожен. Той се обърна към секретаря:

– Майор Кентън, запъната ли е вратата на вашето купе? Имам предвид вратата към коридора.

– Да, току-що я запънах.

– Сигурен ли сте? – попита Поаро.

– Ще отида да проверя, ако искате – каза Кентън усмихнат.

– Не, не. Не си правете труд. Аз ще проверя за себе си.

Той влезе в съседната купе и след малко се върна, кимайки с глава.

– Да, да. Затворена е. Трябва да прощавате чудатостите на един

стар човек като мен.

Поаро затвори вратата между двете купета и пак седна на мястото си в десния ъгъл.

Часовете минаваха. Тримата мъже се бяха унесли в дрямка, като от време на време някой от тях се сепваше и пак задрямваше. Вероятно никога преди това не беше се случвало трима души да ангажират спални купета в най-люксовия експрес и после да се откажат от удобствата, за които са платили. Поаро често поглеждаше часовника си, после главата му клюмваше и той пак задрямваше. Изведнъж той стана от мястото си, отвори междинната врата, надникна в съседното купе, пак затвори вратата и седна, поклащайки глава.

– Какво има? – прошепна Кентън. – Вие очаквате нещо да се случи, нали?

Нервите ми не са в ред – призна Поаро. – Аз съм като капка върху напечена от слънцето керемиди. И най-малкият шум ме кара да подскачам. Кентън се прозина.

– Това пътуване е дяволски неудобно – измърмори той. – Предполагам, че все пак знаете целта му, господин Поаро.

Кентън пак се намести колкото може по-удобно и задряма. Спеше и Ван Олдин, когато Поаро, поглеждайки за четиринадесети път часовника си, се наведе напред и потупа милионера по рамото.

– Е, какво има?

– След пет или десет минути, господине, пристигаме в Лион.

– Боже мой! – лицето на Ван Олдин изглеждаше бяло и безкръвно на слабото осветление. – Тогава по това време е била убита бедната Рут.

Той седеше, втренчил поглед право пред себе си, устните му потрепваха нервно, а във въображението му се разиграваше цялата ужасна трагедия, която бе отворила живота му.

Разнесе се познатият шум от триенето на спирачките, влакът намаля скоростта си и навлезе в гарата на Лион.

Ван Олдин спусна прозореца и се наведе навън.

– Ако Дерик не го е извършил... ако новата ви теория е правилна, тогава убиецът е слязъл от влака тук, нали? – попита той през рамото си.

За негова изненада Поаро поклати отрицателно глава.

– Не. – каза той замислен. – Никакъв мъж не е напуснал влака, но аз мисля... да, аз мисля, че това може да е сторила жена.

Кентън пое дълбоко дъх.

– Жена?! – извика рязко Ван Олдин.

– Да, Жена – кимна утвърдително Поаро. – Може би не си

спомняте, господин Ван Олдин, но мис Грей спомена в показанията си, че един младеж с шапка и пардесю е слязъл на перона да се поразтъпче. Аз мисля, че най-вероятно този момък да е бил преоблечена жена.

– Но коя е била тя?

Лицето на милионера изразяваше недоверие, но отговорът на Поаро прозвуча сериозно и категорично:

– Нейното име... или по-точно името, под което тя е била известна дълги години... е Кити Кид, но вие, господин Ван Олдин, я познавате под друго име... *под името Ада Мейсън.*

Кентън скочи на крака.

– Какво? – извика той. Поаро се обърна към него.

– Ах, да... щяха да забравя. – Той измъкна нещо от джоба си и го поднесе към секретаря.

– Позволете ми да ви предложа една цигара... от собствената ви табакера. Съвсем небрежно беше от ваша страна да я изпуснете, когато се качихте във влака от околоръстната линия в Париж.

Кентън остана като вкаменен, втренчил поглед в детектива. После той се опита да направи някакво бързо движение, но Поаро вдигна предупредително ръката си.

– Не, не мърдайте – изрече той с кадифен глас. – Вратата към съседното купе е отворена и пътят ви сега е преграден. Аз отворих вратата, когато потеглихме от Париж и предложих на нашите приятели от полицията да си заемат местата там. Както се надявам, вие знаете, че френската полиция твърде настойчиво ви търси, майор Кентън... или ако мога да ви нарека... Господин *Маркиз.*

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ПЕТА ОБЯСНЕНИЯ

– Обяснения ли?

Поаро се усмихна. Той седеше срещу милионера в частното му се-паре в „Негреско“. Срещу него седеше човек, чието лице изразяващо облекчение, примесено с изгарящо любопитство. Детективът се облегна назад, запали цигара и замислено се загледа в тавана.

– Да, аз ще ви обясня всичко. Развързката започна от онази точка, която първо ме озадачи. Вие знаете коя беше тази точка, нали? *Обезобразеното лице*. Често се случва при разследване на едно престъпление да възникне въпросът за самоличността на жертвата. Това естествено беше и първият въпрос, който си зададох. Действително ли мъртвата жена е мисис Кетринг? Този въпрос обаче ставаше излишен, защото показанията на мис Грей бяха положителни и на тях можеше да се разчита. Така че приех – мъртвата беше Рут Кетринг.

– Кога за пръв път започнахте да подозирате прислужничката?

– В началото изобщо не я подозирах, но един малък факт впоследствие насочи вниманието ми към нея: табакерата, намерена в купето, за която тя каза, че била подарена от господарката ѝ на мистър Кетринг. Това ми се стори много неправдоподобно, като имах предвид отношенията между съпрузите и то възбуди в ума ми едно съмнение изобщо върху достоверността на показанията на Ада Мейсън. Не можех да не се съобразя и с твърде подозрителния факт, че тя е била на служба у дъщеря ви само два месеца. Естествено, тогава не можеше да се допусне, че Мейсън има някакво участие в престъплението, тъй като тя беше останала в Париж, а мисис Кетринг е била видяна жива от няколко души след това. Но все пак...

Поаро се облегна назад и с величествен жест размаха показалеца на дясната си ръка към Ван Олдин.

– ... Все пак аз съм добър детектив. Аз подозирам. Подозирам всичко и всекиго. Не вярвам ни думица от това, което ми казват. Затова си рекох: „Откъде знаем, че Ада Мейсън е останала в Париж?“ На първо време отговорът на този въпрос изглеждаше напълно задоволителен. Вашият секретар майор Кентън, чиято дума се предполага, че тежи, и който е напълно външно лице в цялата афера, потвърди, че е видял Ада Мейсън в Париж. При това мъртвата бе споменала това и пред

кондуктора на влака. Аз обаче оставих настрана последната точка, защото нова идея назряваше в ума ми – идея, може би невероятна и фантастична, но все пак интересна. Ако случайно тази идея се окажеше вярна, последното свидетелско показание изгубваше всякаква стойност.

Съсредоточих се върху главната пречка на теорията ми – твърдението на майор Кентън, че е видял Ада Мейсън в „Риц“ след като „Синия експрес“ е отпътувал от Париж. Това твърдение изглеждаше достатъчно приемливо, но все пак, изследвайки внимателно фактите, аз открих две неща. Първо, че по едно странно съвпадение майор Кентън е също точно от два месеца на служба при вас. Второ, началната буква на името му също е „К“. Да предположим... само да предположим, че на пода във вагона е намерена неговата табакера. Тогава, ако и Ада Мейсън работи заедно с него и познае табакерата, когато ѝ я покажем, не би ли се държала точно така, както и в действителност тя се държа? В началото изненадана и смутена, тя бързо стъкми една приемлива версия, която би била в съгласие с виновността на мистър Кетринг. Ще рече, това не беше всъщност първоначалното ѝ обяснение. Граф Де ла Рош е бил определен да бъде изкупителната жертва, макар че отначало Ада Мейсън си остави отворена вратичка, като каза, че не е могла със сигурност да го познае. От нейна страна това беше празен ход, в случай че графът бъде в състояние да докаже алибито си. Сега, ако си помислите, вие ще си спомните една многозначителна подробност. Аз внуших на Ада Мейсън, че мъжът, когото е видяла, не е бил граф Де ла Рош, а Дерик Кетринг. Тогава тя прояви несигурност и колебание, но после, когато се върнах в хотела си, вие ми телефонирахте и ми съобщихте, че тя е дошла при вас и ви е казала, че след като размислила, сега е вече уверена, че мъжът, когото е видяла, не е граф Де ла Рош, а Дерик Кетринг. Самият аз очаквах нещо подобно. Тази внезапна увереност у нея може да има само едно обяснение: след като съм си отишъл, тя е имала време да се посъветва с някого и е получила указания, по които е действала по-нататък. Кой ѝ е дал тези указания? Майор Кентън. При това имаше още една съвсем малка подробност, която би могла да не означава нищо, но би могла да значи и много. В съвсем обикновен разговор Кентън спомена за открадването на скъпоценностите в една къща в Йоркшиър, където той е гостувал. Може би просто съвпадение... но може би и още една малка брънка от веригата.

– Има обаче едно нещо, което не разбирам, господин Поаро. Може би съм глупав, но дотук аз не мога да схвана кой е бил мъжът във влака, който се е качил в Париж? Дерик Кетринг или граф Де ла Рош?

– В това се състои цялата простота на случая. Мъж изобщо не е имало. Ах, хиляди дяволи!... нима не виждате колко хитро е скроено всичко? От кого научаваме, че в купето при госпожата е имало мъж? Само от Ада Мейсън. И ние ѝ вярваме, защото и Кентън свидетелства, че Ада Мейсън е останала в Париж.

– Но самата Рут е казала на кондуктора, че е оставила камериерката в Париж – възрази Ван Олдин.

– О, и до това ще стигнем. Да, мисис Кетринг е засвидетелствала това пред кондуктора, но, от друга страна, това всъщност не са нейни думи, защото, мистър Ван Олдин, една мъртва жена не може да говори. Това показание не е нейно, а на кондуктора на влака, което е нещо вече съвсем различно.

– И така, вие мислите, че кондукторът е лъгал?

– О, не. Ни най-малко. Той каза това, което вярваше, че е самата истина. Но жената, която му е казала, че е оставила прислужницата си в Париж, не е била мисис Кетринг.

Ван Олдин отвори широко очи.

– Господин Ван Олдин, Рут Кетринг е била мъртва преди експресът да е пристигнал на Лионската гара в Париж. Ада Мейсън, облечена в характерните и запомнящи се дрехи на господарката си, е била тази, която е взела приборите с вечерята и е направила това много необходимо съобщение пред кондуктора.

– Невъзможно!

– Не, не, господин Ван Олдин. Не е невъзможно. Жените сега толкова много си приличат, че човек по-скоро ги различава по облеклото, отколкото по лицата. Ада Мейсън има същия ръст като дъщеря ви. Облечена в онова разкошно кожено палто, прихлупила малката червена шапка над очите си така, че да се подава кичур кестенява коса, нищо чудно, че кондукторът е бил измамен. Преди това той не е говорил с мисис Кетринг, спомнете си това. Вярно е, че за момент кондукторът е видял прислужницата, когато тя му е връчила билетите, но това е било съвсем бегло впечатление за слаба, облечена в черно жена. Най-много, което е могъл да забележи, и то ако е бил необикновено интелигентен човек, е, че господарката и прислужницата не се различават много, но все пак е крайно недопустимо той изобщо да помисли това. И не забравяйте, че Ада Мейсън, или Кити Кид, беше актриса, способна за миг да промени изражението на лицето и гласа си. Не, не, изобщо не е имало опасност кондукторът да я познае в дрехите на господарката ѝ. Все пак обаче имало е опасност, когато той открие трупа, да помисли, че това не

е жената, с която е говорил предната нощ. И ето ви причината лицето на жертвата да се обезобрази. Най-голямата опасност за Ада Мейсън е била да не би Кейтрин Грей да посети купето на господарката ѝ след като влакът отпътува от Париж и тя се е осигурила срещу това, като си е поръчала вечеря в купето и се е заключила отвътре.

– Но кой е убил Рут... и кога?

– Първо, не изпускайте факта, че престъплението е било планирано и предприето от двамата – Кентън и Ада Мейсън, работещи заедно. През този ден Кентън е бил в Париж по ваша работа. Той се е качил във влака някъде по околостановната линия. Мисис Кетринг би се изненадала, но не би подозряла нищо. Може би той е отвлякъл вниманието ѝ, посочвайки ѝ нещо през прозореца и докато тя се е взирала навън, той ѝ е метнал примката на шията... и работата е била свършена за няколко секунди. Заключва вратата на купето и двамата с Ада Мейсън се залавят за работа. Събличат горните дрехи на мъртвата, огъват тялото в един килим и го поставят в съседното купе между куфарите и чантите. Кентън скача от влака, отнасяйки със себе си кутията, съдържаща скъпоценностите. Тъй като не може да се допусне, че престъплението е било извършено преди да са изминали следващите дванадесет часа, той е в пълна безопасност. Неговото показание и думите, казани на кондуктора от предполагаемата мисис Кетринг, доставят едно свършено алиби и за съучастничката му.

На Лионската гара Ада Мейсън си взема вечеря в купето и като се затваря в тоалетната, бързо се преоблича с дрехите на господарката си, поставяйки перука с кестеняви къдрици и с помощта на малко грим успява да добие, колкото е възможно, прилика с мисис Кетринг. Когато кондукторът идва да пригответи леглото, тя му разказва измислената история, че е оставила прислужничката в Париж. А докато той приготвя леглото ѝ, застава на прозореца с гръб към коридора и хората, които евентуално биха минали по този коридор. Тази предпазливост е била много уместна, защото, както знаем, мис Грей е минала по коридора в същия момент и после бе готова да се закълне, че мисис Кетринг е била жива.

– Продължавайте – подкани го Ван Олдин.

– Преди влакът да пристигне в Лион, Ада Мейсън е настанила трупа на господарката си на леглото, сгъвайки грижливо дрехите ѝ, а самата тя е облякла мъжки дрехи и се е приготвила да напусне влака незабелязано. Когато Дерик Кетринг е влязъл в купето на жена си и видял, както той си помислил, жена си заспала, всичко е било вече подредено,

а Ада Мейсън е била скрита в съседното купе, очаквайки подходящ момент, в който да напусне влака. След като кондукторът е слязъл на перона на гарата в Лион, тя го е последвала със спокойна походка на млад момък, слязъл да се поразтъпче. В даден момент, когато никой не я наблюдавал, тя бързо отива на другия перон и взема първия влак за Париж, като отсяда в „Риц“. Името ѝ бива вписано в дневника на хотела като пренощувала. Сега нищо не ѝ остава освен спокойно да очаква вашето пристигане. А рубините не са и никога не са били в ръцете ѝ. Никой не подозира и Кентън, и той, като ваш секретар, донася рубините в Ница, без ни най-малко да се бои от разкриване. Предварително е уговорено предаването им на господин Папополус, като в последния момент Кентън ги поверява на Мейсън, която именно ги занася на гърка. Както виждате, това е умно скроен план, какъвто би трябвало да се очаква от такъв майстор на играта като Маркиза.

– И вие искате да кажете, че Ричард Кентън е известен престъпник, който години наред е заблуждавал полицията?

Поаро кимна.

– Едно от най-важните качества на господина, наричан Маркиза, беше неговият добродушен, непринуден начин да печели приятели. Вие станяхте жертва на неговия личен чар, господин Ван Олдин, и го наехте за секретар почти без да го познавате.

– Бих могъл да се закълна, че той въобще не се стремеше към тази длъжност! – извика милионерът.

– Всичко беше много хитро изиграно... толкова хитро, че измами човек с големи познания за живота и за хората като вас.

– Но аз прегледах атестациите от предишните, му работодатели. Всички бяха превъзходни.

– Да, да. И това беше част от играта. Животът му като Ричард Кентън е бил безупречен. Той произхожда от добро семейство с връзки в обществото. Има немалки заслуги през военната си служба и изглеждаше вън от всяко подозрение. Когато обаче получих известни сведения за Маркиза, намерих много точки на съвпадение и прилика. Кентън говори френски като французин, бил е в Америка, Франция и Англия по същото време, по което действаше и Маркиза. Напоследък името на Маркиза се свързваше с поредица кражби на диаманти в Швейцария, а вие тъкмо там срещнахте за пръв път майор Кентън. И тъкмо тогава се заговори, че се готвите да купите прочутите рубини.

– Но защо убийство? – изпъшка съкрушен Ван Олдин. – един ловък крадец положително би съумял да задигне рубините, без да си пъха

главата в примката.

Поаро поклати глава.

– Това не е първото убийство, което тежи на съвестта на Маркиза. Той е убиец по инстинкт. Той също вярва в това, че не бива да оставя свидетели след себе си. Мъртвите не говорят. Маркиза имаше необикновено силна страст към прочути исторически скъпоценности. Той предварително е подготвил работата си, ставайки ваш секретар, а съучастничката му е успяла да се настани като прислужничка на дъщеря ви, за която Маркиза е предполагал, че са предназначени рубините. И макар че това беше неговият търпеливо обмислен и зрял план, той не се подвоуми да опита и друг, по-кратък начин, наемайки двама апаши, които да ви устроят засада същата нощ, в която вие купихте рубините. Вторият план не успя, но това едва ли го е изненадало. Оставаше другият, главният план, който той мислеше за съвършено сигурен. Никой не би заподозрял Ричард Кентън, но като всички велики мъже – а Маркиза беше велик човек – той си имаше своите слабости. Кентън съвсем искрено и чистосърдечно се влюби в мис Грей и понеже я ревнуваше от Дерик Кентън, не можа да устои на изкушението да стовари престъплението си нему, когато му се удаде удобен случай за това. А сега, господин Ван Олдин, нека ви разкажа нещо много любопитно. Мис Грей в никакъв случай не е суеверна и все пак тя твърдо вярва, че е почувствала присъствието на дъщеря ви до себе си един ден в градината пред Казиното в Монте Карло, след като току-що е разговаряла с Кентън. Тя е била убедена, че мъртвата е искала да ѝ каже, че Кентън е нейният убиец! Тази идея тогава и се сторила толкова фантастична, че мис Грей не я споделила с никого, но била дотолкова убедена в истинността ѝ, че действала съобразно нея. Тя не е обезсърчавала ухажванията на Кентън, като пред него давала вид, че е убедена във виновността на Дерик Кетринг.

– Изключително! – възкликна Ван Олдин.

– Да, наистина странно. Човек не може да обясни тези неща. Ах, щях да пропусна между другото една малка подробност, която значително ме беше объркала. Вашият секретар забележимо понакуцва в резултат на нараняването, което е получил през време на войната. Маркиза обаче никога не е куцал. Това сериозно разклащаше теорията ми. Един ден мис Ленокс Темплин случайно спомена, че накуцването на Кентън след оздравяването на раната изненадало хирурга, който го е лекувал в болницата на майка ѝ. Можеше да се мисли за симулация. Когато дойдох в Лондон, аз отидох при въпросния хирург и той ми разкри някои технически подробности по операцията, които ме убедиха, че

Кентън симулира. В присъствието на Кентън завчера споменах името на този хирург. Съвсем естествено би било от негова страна да се обади, че и той е бил лекуван от същия лекар през време на войната, но вашият секретар не каза нищо и това за мен беше последното малко доказателство, че теорията ми за неговото престъпление е правилна. От своя страна мис Грей ми достави една изрезка от вестник, в която се казва, че е станала кражба в болницата на лейди Темплин по времето, през което и Кентън е бил там. Тя бе разбрала след писмото, което ѝ писах от „Риц“ в Париж, че и двамата сме на една и съща следа. Там имах известни затруднения в разследванията си, но все пак се добрах до това, което ме интересуваше – данни, че Ада Мейсън е пристигнала на сутринта след извършване на престъплението, а не вечерта на предишния ден.

Настана дълго мълчание. После милионерът протегна ръка на Поаро.

– Предполагам, че знаете какво означава това за мен, господин Поаро – каза той развълнуван. – Утре ще ви изпратя един чек, но никакъв чек всъщност не може да изрази това, което изпитвам към вас след всичко, което направихте за мен. Вие сте бог, господин Поаро. Винаги ще бъдете бог.

Поаро стана, изпъчвайки важно гърди.

– Аз съм само Еркюл Поаро – скромно рече той. – Все пак, както вие се изразихте, в моята област аз съм велик човек – почти толкова велик, колкото и вие. Радостен и щастлив съм, че можах да ви услужа. Сега отивам да възстановя повредите, причинени от пътуването. Уви, моят превъзходен Джордж не е с мен.

В преддверието на хотела Поаро почти се сблъска с един свои приятел – достопочтения господин Папополус, който се придружаваше от дъщеря си Зия.

– Мислех, че сте напуснали Ница, господин Поаро – измърмори гъркът, стискайки подадената му ръка.

– Работата ме принуди да се завърна, мой скъпи господин Папополус.

– Работата ли?

– Да, работата. И понеже заговорихме за нея, надявам се, че сега сте по-добре със здравето, мой скъпи приятелю?

– О, много по-добре. Всъщност утре се завръщам в Париж.

– Очарован съм да чуя такава добра новина. Надявам се, че не сте разорили напълно бившия гръцки министър?

– Аз?

– Научавам, че сте му продали един много рядък рубин, който... строго между нас да си остане... се носи от госпожица Мирел, танцюрката, нали?

– Да – измънка Папополус. – Да, това е така.

– Един рубин, не съвсем различен от прочутото „Огнено сърце“.

– Да, приличат си донякъде, естествено – каза равнодушно гъркът.

– Вие сте майстор, истински майстор по скъпоценностите, господин Папополус. Поздравявам ви. Госпожице Зия, просто съм отчаян, че толкова бързате да се завърнете в Париж. Надявах се, че сега, когато работата ми е свършена, можем да се виждаме по-често.

– Ще бъда ли нетактичен, ако ви попитам каква ви беше работата? – попита господин Папополус.

– О, не, никак. Току-що успях да спиям Маркиза. Благородното лице на господин Папополус отразяваше вътрешното му усилие да си припомни нещо.

– Маркиза ли? А защо ли това име ми се струва познато? Не... нищо не мога да си спомня.

– Сигурен съм, че не бихте могъл – потвърди Поаро. – Аз имам предвид един изтъкнат престъпник и крадец на скъпоценности. Той току-що бе арестуван за убийството на англичанката мисис Кетринг.

– Така ли? Колко интересни са тези неща.

Последва учтиво сбогуване и когато Поаро се оттегли достатъчно, господин Папополус се обърна към дъщеря си.

– Зия – каза той с чувство, – този човек е самият дявол!

– Аз го харесвам.

– И на мен ми харесва – призна господин Папополус. – Но все пак той е дявол, самият дявол.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ШЕСТА КРАЙ МОРЕТО

Мимозата бе почти прецъфтяла. Ароматът ѝ бе станал дори малко неприятен. Розови герании се виеха по оградата на вилата на лейди Темплин. Под тях килим от карамфили пръскаше тежкия си сладникав аромат. Сега Средиземно море сякаш бе най-синьо. Поаро седеше на терасата с лейди Темплин. Той току-що бе завършил същия разказ, който Ван Олдин бе изслушал два дни преди това. Ленокс също бе слушала с подчертано внимание. В очите ѝ се четеше неопределена тъга, а веждите ѝ бяха сключени в усилие да асимилира думите на детектива.

Когато Поаро свърши, тя простичко каза:

– Ами Дерик?

– Той бе освободен вчера.

– Снощи отпътува от Ница.

– Да, за Сейнт Мери Мийд.

Настана мълчание.

– Аз не съм познавала Кейтрин – забеляза Ленокс. – Мислех, че тя е равнодушна към него.

– Тя е много въздържана. Не се доверява на никого.

– Но на мен би могла да се довери – каза Ленокс с горчивина.

– Да – съгласи се Поаро, – тя би могла да ви се довери. Но госпожица Кейтрин е прекарала голяма част от живота си в слушане, а за онези, които са свикнали да слушат, не е лесно да говорят много. Те пазят за себе си своите скърби и радости и не ги споделят с никого.

– Аз бях глупачка – каза Ленокс. – Мислех си, че тя не е безразлична към Кентън. Трябваше по-добре да я опозная. Предполагам, че съм мислила така, защото... е, добре, защото се надявах, че е така.

Поаро взе ръката ѝ в своята и я стисна.

– Смелост, госпожице – каза тихо той.

Ленокс бе вперила поглед в синия хоризонт пред себе си и за момент грозничкото ѝ лице бе озарено от една трагична красота.

– Все пак – каза тя най-сетне, – това не би било достатъчно. Аз съм твърде млада за Дерик. Той е като момче, което никога не е възмъжавало. Той търси жена от типа на Мадоната.

Настана продължително мълчание, което Ленокс изведнъж наруши:

– Но и аз помогнах, господин Поаро... нали наистина ви помогнах?

– Да, госпожице. Вие ми дадохте първия проблясък на истината, когато ми казахте, че за убиеца изобщо не е било нужно да пътува с влака. Преди това аз не виждах как е било извършено престъплението.

Ленокс пое дълбоко дъх.

– Радвам се – каза тя. – Все пак... това значи нещо. Далеч някъде зад тях изпищя сирената на локомотив.

– Това е същият проклет син експрес – забеляза Ленокс. – Влаковете са безмилостни чудовища, нали господин Поаро? Хората биват убивани, умират, а те продължават да се движат. Говоря глупости може би, но вие знаете какво искам да кажа.

– Да, да. Зная. Животът е като влак, госпожице. И той върви, и добре, много добре е, че е така.

– Защо?

– Защото в края на краищата влакът стига до крайната си гара. И във вашия език има подобна поговорка, госпожице: „Пътуването свършва там, където се срещат влюбените“.

– Точно така! – засмя се Ленокс. – Това обаче не ще се осъществи за мен.

– О, ще бъде, ще бъде. Вие сте млада, по-млада отколкото мислите. Доверете се на влака, госпожице, защото добрият Господ е неговият машинист.

Сирената на влака пак изпищя.

– Доверете се на влака, госпожице – промърмори пак детективът. – Повярвайте на Еркюл Поаро, защото *той* знае.

КРАЙ

© 1928 Агата Кристи
© 1992 Веселин Кантарджиев, превод от английски

Agatha Christie
The Mystery of the Blue Train, 1928

Сканиране, разпознаване и редакция: ига999, 2008

Публикация

М. – L Publishing House, София, 1992
Превод от английски Веселин Кантарджиев
Оформление Петър Панков, Илко Жеков
Предпечатна подготовка „ПолиТех“, София
Печат „Полипринт“, Враца

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8158>]